

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

**Talkootyön kehittäminen Turun Suurtorin
keskiaika ry:n tapahtumissa**

Sami Skantsi

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (ylempi AMK) (60 op)

03 / 2018

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Sami Skantsi	Sivumäärä 92 ja 6 liitesivua
Työn nimi Talkootyön kehittäminen Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa	
Ohjaava opettaja Minna Hautio	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Turun Suurtorin keskiaika ry, Suvi Kotilainen	
Tiivistelmä <p>Talkootyön merkitys yleisötapahtumille ja samalla koko kulttuurialalle on huomattava. Suomessa jokaista vakituista työntekijää kohden tapahtumissa työskentelee yli neljäkymmentä talkootyöntekijää. Talkoolaisten merkittävä rooli tapahtumien onnistumisen kannalta on myös haastava: tapahtumat kamppailevat rekrytointiin, motivointiin ja sitouttamiseen liittyvien haasteiden parissa.</p> <p>Opinnäytetyössäni tutkin, kuinka talkootyötä olisi mahdollista kehittää motiivoinnin ja sitouttamisen avulla Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämissä tapahtumissa. Motivointia ja sitouttamista lähestyttiin Keski-ikäisillä markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla kahden tekijän kautta: mahdollistamalla talkootyöntekijöiden suunnitelmallinen eteneminen talkoopolulla ja kehittämällä talkootyön ja yhdistyksen toiminnan välistä yhteyttä. Tavoitteena oli kehittää talkootyön mielekkyyttä sekä talkootyöntekijöiden että tapahtumien kannalta ja kasvattaa tätä kautta talkootyöntekijöiden määrää sekä talkootyön laatua.</p> <p>Tutkimus koostuu kyselytutkimuksesta ja pilotointiosuudesta. Keski-ikäisten markkinoiden vuoden 2017 talkootyöntekijöille tehdyn kyselytutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mitkä tekijät motivoivat talkootyöhön tapahtumassa. Lisäksi tavoitteena oli selvittää, ovatko talkootyöntekijät kiinnostuneita osallistumaan tulevaisuudessakin talkootyöhön Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa ja ovatko he valmiita ottamaan vastaan aiempaa vaativampia työtehtäviä. Kyselyllä myös kartoitettiin, ovatko talkootyöntekijät kiinnostuneita yhdistyksen ympärivuotisesta toiminnasta. Keski-ikäisillä markkinoilla vuonna 2017 toteutetussa talkoopolkukokeilussa kahdelle tapahtuman talkootyöntekijälle annettiin aiempaa vaativampia työtehtäviä tapahtuman sosiaalisen median sisällöntuotannon parissa. Kokeilun tuloksia analysoitiin haastattelujen kautta.</p> <p>Kyselyn perusteella talkootyöntekijät ovat jonkin verran kiinnostuneita vaativammista työtehtävistä tapahtumassa sekä selvästi kiinnostuneita yhdistyksen ympärivuotisesta toiminnasta, kuten luennoista ja kierroksista kulttuurikohteisiin. Haastattelujen perusteella talkoopolkukokeilu koettiin mielekkääksi ja onnistuneeksi. Tutkimuksen myötä nousi esille myös tarve talkootyöntekijöiden syvemmälle perehdyttämiselle.</p> <p>Ratkaisuna motiivoinnin ja sitouttamisen haasteisiin voisi olla talkoopolkumalli, jossa kiinnostuneille ja soveltuville talkootyöntekijöille tarjotaan mahdollisuus edetä talkoopolulla joko vastuullisempiin tehtäviin tiiminä tai yksilöllisemmin laadittuihin tehtäviin talkootyöntekijän taitojen ja kiinnostuksen mukaan. Tämä edistää motivaatiota ja sitoutumista talkootyöhön tapahtumissa sekä vastaa samalla talkootyöntekijöiden syvempään perehdyttämisen tarpeeseen. Talkoopolkumallin toteuttaminen edellyttää talkootyöntekijöiden motivaatiotekijöiden tuntemusta. Tutkimuksen perusteella yhdistyksen ympärivuotisen toiminnan lisäämiselle voidaan myös nähdä olevan kysyntää.</p> <p>Työn tilaaja on Turun Suurtorin keskiaika ry, joka on vuonna 2010 perustettu voittoa tavoittelematon ja yleishyödyllinen yhdistys. Turun Suurtorin keskiaika ry järjestää Turussa vuosittain kaksi ohjelmallista markkinatapahtumaa: Keski-ikäiset markkinat kesäkuun ja heinäkuun vaihteessa ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat marras-joulukuussa.</p>	
Asiasanat talkootyö, motivaatio, sitouttaminen, vapaaehtoistyön johtaminen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
The Degree Programme in Cultural Management

ABSTRACT

Author Sami Skantsi	Number of Pages 92 and 6 appendix pages
Title Improvement of Voluntary Work at the Events of the Turun Suurtorin keskiaika Association	
Supervisor Minna Hautio	
Subscriber and Mentor The Turun Suurtorin keskiaika Association, Suvi Kotilainen	
Abstract <p>Voluntary work has a significant role in events and in the whole cultural sector. In Finland, there are approximately forty voluntary workers for each full-time employee working at events. The importance of volunteers is also a challenging: events struggle with difficulties related to the recruitment, motivating and engaging of volunteer workers.</p> <p>The purpose of this thesis was to research how voluntary work could be improved by motivation and engagement at the events organized by the Turun Suurtorin keskiaika association. The motivation and engagement were approached at the Medieval Market and the Christmas Market at the Old Great Square in two ways: first, by enabling the systematic way to proceed on voluntary path and second, to develop the relationship between the voluntary work and the year-round activity of the Turun Suurtorin keskiaika association. The aim was to improve the meaningfulness of the voluntary work for both, the volunteers and the events, and to increase the number of voluntary workers and the quality of voluntary work.</p> <p>The research consists of two parts which are the survey of all of the volunteers of the Medieval Market 2017, and the voluntary path experiment. The purpose of the survey was to find out the factors that motivate people to do voluntary work at the Medieval Market. The aim was also to find out if the volunteers are interested in taking on more advanced tasks at the events, and if they are interested in the year-round activity of the association. In the voluntary path experiment, two volunteer workers got advanced tasks in the social media marketing of the Medieval Market. The results were analyzed through interviews.</p> <p>The survey indicated that the voluntary workers are interested in more advanced tasks at the event. They are also interested in the year-round activities, such as lectures and trips to cultural destinations. The voluntary path was perceived as meaningful and successful. The research also indicated the need for deeper orientation of the volunteers.</p> <p>The voluntary path might be the solution for the challenge of motivation and engagement. The idea of the voluntary path is to direct the interested and suitable volunteers to proceed to more advanced tasks as volunteer team leaders at the events. In addition, some suitable and interested volunteers could also get tailored tasks at the events. This improves the motivation and engagement to voluntary work at the events. It could also be the solution for the challenge of orientation. The voluntary path requires an understanding of the factors that motivate voluntary workers. The survey also indicated that there is a need to increase the year-round activity of the association.</p> <p>The subscriber of this thesis was a non-profit organization, the Turun Suurtorin keskiaika association. Turun Suurtorin keskiaika organizes two market events every year, the Medieval Market at the turn of June and July, and the Christmas Market at the Old Great Square in December and November.</p>	
Keywords voluntary work, motivation, engagement, volunteer management	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TYÖN TILAAJA	9
2.1 Keskiaikaiset markkinat	11
2.2 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat	14
3 TALKOORYÖ	16
3.1 Talkooryön luonne	16
3.2 Talkooryö tapahtumissa	18
4 MOTIVAATIO JA SITOUTUMINEN	20
4.1 Motivaatio	21
4.2 Maslow'n tarvehierarkia	21
4.3 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio	23
4.4 Vapaaehtoistoiminnan timantti	24
4.5 Sitoutuminen	27
5 TALKOORYÖ TURUN SUURTORIN KESKIAIKA RY:N TAPAHTUMISSA	29
5.1 Talkooryö Keskiaikaisilla markkinoilla	29
5.2 Työn osa-alueet Keskiaikaisilla markkinoilla	31
5.3 Talkooryö Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla	36
5.4 Työn osa-alueet Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla	37
5.5 Haasteet ja ongelmat	39
6 KYSELYTUTKIMUS TALKOORYÖNTEKIJÖILLE	43
6.1 Tutkimuksen toteutus	43
6.2 Tutkimustulosten analysointi	45
6.3 Tutkimuksen tulokset	46
6.4 Kyselyn yhteenveto	58
7 PILOTOINTI: TALKOOPOLKU	61
7.1 Kokeilun toteutus	62
7.2 Kokemukset talkooryöstä Keskiaikaisilla markkinoilla	64
7.3 Haastatteluissa esille nousseet kehittämisideat	68
8 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET	72
9 POHDINTA	80
LÄHTEET	83
LIITTEET	93
Liite 1: Haastattelurunko (Eurakoski, Johanna 2018)	93
Liite 2: Haastattelurunko (Hanski, Mika 2017)	94
Liite 3: Haastattelurunko (Talkooryöntekijä 1 ja 2 2017)	95
Liite 4: Kysely vuoden 2017 Keski aikaisten markkinoiden talkooryöntekijöille	96

1 JOHDANTO

Talkootyöllä on vahva sija suomalaisessa yhteiskunnassa. Työtä on tehty talkoilla vuosisatojen ajan monenlaisten maataloustöiden ja kyläyhteisöjen rakennushankkeiden parissa. Toisen maailmansodan aikaan talkootyön merkitys näkyi sekä yhteishengen kohottamisessa että maan jälleenrakentamisessa. Myöhemmin talkoilla on järjestetty esimerkiksi seurojen varainhankintaa, urheilukilpailuja ja koulujen myyjäisiä. (Pukkila 2007, 9–21.) Nykyään talkootyötä tekee jossain muodossa yli kolmasosa suomalaisista (Yeung 2002, 38).

Talkootyön merkitys yleisötapahtumille ja niiden myötä koko kulttuurialalle on huomattava. Festivaaleilla ja muissa tapahtumissa työskentelee vuosittain arviolta 10 000–20 000 vapaaehtoista talkootyöntekijää (Iso-Aho 2011, 17). Tämä on suuri määrä suhteutettuna työsuhteessa tapahtumia tekevien määrään. Esimerkiksi Finland Festivals ry:n jäsenten järjestämissä tapahtumissa jokaista vakituista työntekijää kohden työskentelee keskimäärin yli neljäkymmentä talkootyöntekijää ja jokaista määräaikaista tai tilapäistä työntekijää kohden lähes viisi talkootyöntekijää (Finland Festivals 2014, 18). Työtehtävien kirjo on laaja aina lipunmyynnistä puhtaanapitoon ja rakentamisesta järjestyksenvallontaan (Iso-Aho 2011, 19).

Onnistuneen talkootyön edellytyksenä ovat motivoituneet ja sitoutuneet talkootyöntekijät. Vapaaehtoistyötä ja kansalaistoimintaa tutkineen Anne Birgitta Yeungin (2005a, 83) mukaan motivaatio on talkootyön toteutumisen ja jatkuvuuden perusta. Sitoutuminen puolestaan voi vaikuttaa muun muassa työn suoritukseen ja laatuun sekä poissaolojen määrään (Mathieu & Zajac 1990, 171).

Talkootyöntekijöiden merkittävä asema tapahtumien järjestämisessä ei ole täysin ongelmaton. Tilanne on haastava esimerkiksi rekrytoinnin ja sitouttamisen osalta (Iso-Aho 2011, 8). Tapahtumien tilapäisestä luonteesta johtuen pois jättäytyminen on helppoa ja talkoolaisten vaihtuvuus vuositasolla on suuri. Pääsymaksuttomien tapahtumien haasteena on lisäksi ilmaisuus – talkootyöntekijöitä ei ole mahdollista motiivoida ilmaisilla pääsylipuilla. (Huikari 2010, 135–137.)

Näiden haasteiden parissa kamppaillaan myös Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämässä tapahtumissa. Yhdistys järjestää vuosittain Turussa kaksi ohjelmallista markkinatapahtumaa: Keskiaikaiset markkinat kesä-heinäkuun vaihteessa ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat marras-joulukuussa. Talkootyöntekijöiden määrä on tapahtumien kokoluokkaan nähden vähäinen. Keskiaikaisilla markkinoilla (163 000 kävijää vuonna 2017) työskentelee vuosittain noin 40 talkootyöntekijää ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla (98 000 kävijää vuonna 2017) talkoolaisia on yleensä vain noin kymmenen henkilöä. Molemmat tapahtumat ovat ilmaistapahtumia, joten talkootyöntekijöiden motivointi ja sitouttaminen ilmaisella sisäänpääsillä ei ole mahdollista.

Opinnäytetyössäni tutkin, kuinka talkootyötä olisi mahdollista kehittää Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämässä tapahtumissa motivoinnin ja sitouttamisen avulla. Työssäni tutkin, onko talkootyöntekijöiden määrää ja talkootyön laatua mahdollista kasvattaa motivoimalla ja sitouttamalla talkootyöntekijät kiinteämmin mukaan osaksi tapahtumia ja yhdistyksen toimintaa kahden tekijän kautta:

1. Mahdollistamalla suunnitelmallinen eteneminen talkoopolulla
2. Kehittämällä talkootyön ja yhdistyksen toiminnan välistä yhteyttä

Tutkimuksen ensimmäinen osa on vuoden 2017 Keskiaikaisten markkinoiden talkootyöntekijöille tehty kyselytutkimus. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, mitkä tekijät motivoivat talkootyöntekijöitä työhön Keskiaikaisilla markkinoilla. Lisäksi tavoitteena oli selvittää, ovatko talkootyöntekijät kiinnostuneita osallistumaan jatkossakin talkootyöhön Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa ja ovatko he halukkaita ottamaan vastaan aiempaa vaativampia työtehtäviä tapahtumissa. Kyselyllä myös kartoitettiin, ovatko talkootyöntekijät kiinnostuneita yhdistyksen ympärivuotisesta toiminnasta.

Tutkimuksen toinen osa on Keskiaikaisilla markkinoilla vuonna 2017 toteutettu talkoopolkukokeilu, jossa kahdelle tapahtumassa aiemmin mukana olleelle talkootyöntekijälle annettiin aiempaa huomattavasti vastuullisempia työtehtäviä tapahtuman sosiaalisen median viestinnän parissa. Talkootyöntekijät vastasivat itsenäisesti Keskiaikaisten markkinoiden Instagram-tilin sisällöntuotannosta koko tapahtuman ajan. Kokeilun avulla oli tarkoitus selvittää, koetaanko vastuun kasvattaminen mielekkääksi ja

motivoiko se mahdollisesti jatkamaan talkootyöskentelyä Turun Suurtorin keskiaikary:n tapahtumissa.

Tämä opinnäytetyö on tutkimuksellinen kehittämistyö, sillä se pyrkii ratkaisemaan työelämässä esiin nousseen käytännön ongelman (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2010, 18). Kyseessä on laadullinen ja pragmaattinen tapaustutkimus, jonka tavoitteena on ymmärtää talkootyön kokemusta ja syitä, jotka motivoivat talkootyöhön Turun Suurtorin keskiaikary:n tapahtumissa. Tutkimuksen lopputulos tähtää käytännön hyötyyn, sillä sen tavoitteena on kehittää Turun Suurtorin keskiaikary:n järjestämien tapahtumien talkootyötä ja edistää tätä kautta Keskiaikaisten markkinoiden ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden laadukasta järjestämistä. Tutkimuksesta saatuja tuloksia on mahdollista hyödyntää myös muiden yleisötapahtumien järjestämisessä, joten opinnäytetyö tähtää lopulta laajemminkin kulttuurituotannon alan kehittämiseen.

Opinnäytetyöni teoriaosuudessa tarkastelen talkootyön käsitettä erityisesti yleishyödyllisen yhdistyksen näkökulmasta sekä talkootyön roolia yleisötapahtumissa. Lisäksi tarkastelen lähemmin talkootyötä Turun Suurtorin keskiaikary:n järjestämissä tapahtumissa ja erittelen talkootyön haasteita Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Teoriaosuudessa avaan myös opinnäytetyöhön olennaisesti liittyvät motivaation ja sitoutumisen käsitteet. Opinnäytetyön tietoperustana hyödynnän monia talkootyötä ja sen motivaatiota ja sitoutumista käsitteleviä tutkimuksia sekä opinnäytetöitä, joita on viime vuosina tehty niin kulttuuri- ja sosiaalialan kuin urheilunkin tiimoilta. Moni käyttämästäni talkootyötä käsittelevistä lähdeeteoksista ei käsittele nimenomaisesti tapahtumien talkootyötä, vaan näkökulma saattaa olla laajemminkin yleisesti vapaaehtoistyössä tai esimerkiksi järjestötoiminnassa. Tällaisissa tapauksissa sovellan tietoperustaa siltä osin kuin se on mahdollista ja mielekästä.

Opinnäytetyöni analyysiosuudessa esittelen Keskiaikaisten markkinoiden talkootyöntekijöille tehdyn kyselytutkimuksen toteutuksen ja analysoin tutkimuksen tulokset. Esittelen myös talkoopolkukokeilun ja arvioin sen tuloksia teemahaastattelujen kautta. Talkootyön motivaatiotekijöiden analysoinnissa käytän pääasiassa Yeungin (2005b, 107) vapaaehtoistoiminnan motivaatiotimanttimalia. Lopuksi esitän, kuinka tutkimustuloksia on mahdollista hyödyntää käytännössä.

Oma positioni tutkimuksessa on monimuotoinen. Toimin sekä kehittämistyön tekijänä että työntekijänä Turun Suurtorin keskiaika ry:llä. Olen työskennellyt Turun Suurtorin keskiaika ry:llä vuodesta 2011 lähtien: vuosina 2011–2012 yhdistyksen tuottajana ja vuodesta 2013 alkaen määräaikaisissa työsuhteissa projektityöntekijänä monenlaisien tuotannollisten tehtävien parissa. Lisäksi olen toiminut luottamustehtävässä yhdistyksen hallituksen varajäsenenä vuosina 2013–2017.

Työhöni Turun Suurtorin keskiaika ry:n projektityöntekijänä ovat kuuluneet alusta asti talkootyöntekijöiden rekrytointiin ja talkootyön viestintään liittyvät tehtävät. Yhdistyksen tuottajana työskennellessäni vastasin lisäksi talkootyöntekijöiden työvuorojen ja työtehtävien organisoinnista sekä esimiestyöstä tapahtuman aikana. Pitkän ja monipuolisen työkokemuksen johdosta minulle on muodostunut kattava käsitys Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumien talkootyön organisoinnista ja haasteista.

2 TYÖN TILAAJA

Opinnäytetyön tilaaja on Turun Suurtorin keskiaika ry, joka on vuonna 2010 perustettu ja vuoden 2011 alussa varsinaisen toimintansa aloittanut yhdistys. Turun Suurtorin keskiaika ry on järjestänyt Keskiaikaiset markkinat vuodesta 2011 ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat vuodesta 2012 alkaen. Tätä ennen tapahtumia järjesti Turun kaupunki.

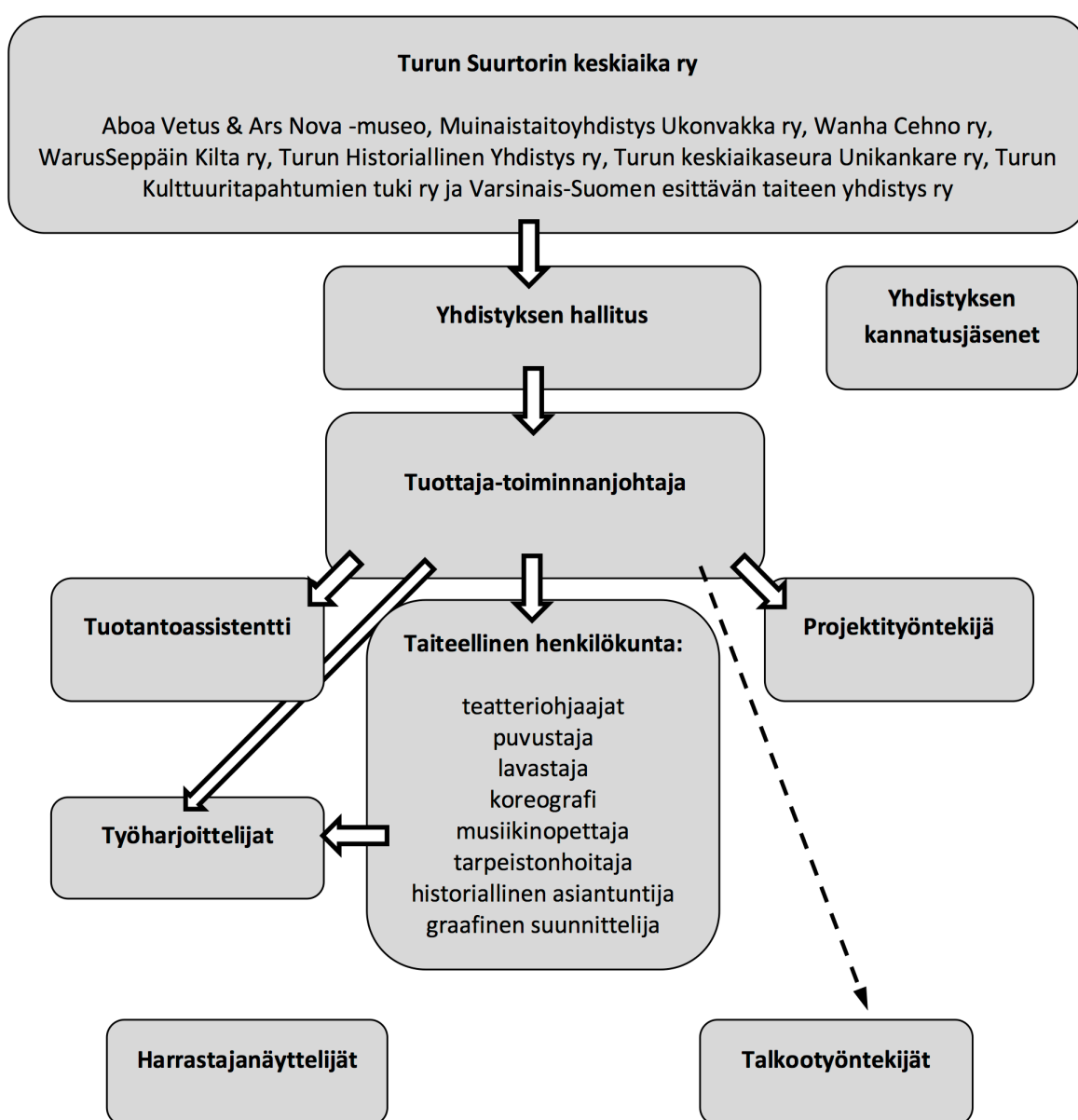
Yhdistyksen tarkoituksena on edistää keskiajan ja erityisesti Turun kaupungin keskiaikaisen historian ja arkeologian sekä muinaistekniikan ja perinteisten käsityötaitojen tuntemusta, tunnettavuutta ja harrastusta. Turun Suurtorin keskiaika ry toimii linkkinä ja yhteistyön edistäjänä suuren yleisön, keskiajan historian ja historian elävöittämisen harrastajien ja yhdistysten, sekä museoiden ja tiedeyhteisön välillä. Yhdistys harjoittaa, edistää ja kehittää tapoja esittää keskiajan historian ja kulttuurin eri puolia suurelle yleisölle kiinnostavalla, osallistavalla ja oppimista kannustavalla tavalla. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2010, 1.)

Yhdistyksen jäsenet ovat keskiajan arkeologiaan, historiaan, käsityötaitoihin ja musiikkiin sekä tapahtumatuotantoon ja keskiajan elävöittämiseen keskittyneitä yhdistyksiä ja yhteisöjä. Tällä hetkellä yhdistyksen jäsenet ovat Aboa Vetus & Ars Nova -museo, Muinaistaitoyhdistys Ukonvakka ry, Wanha Cehno ry, WarusSeppäin Kilta ry, Turun Historiallinen Yhdistys ry, Turun keskiaikaseura Unikankare ry, Turun Kulttuuritapahtumien tuki ry sekä Varsinais-Suomen esittävän taiteen yhdistys ry. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017c.)

Turun Suurtorin keskiaika ry:n toiminta on yleishyödyllistä ja voittoa tavoittelematonta (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017c). Yleishyödyllisyys edellyttää, että toiminta tapahtuu ainoastaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi eikä kohdistu vain tiettyihin henkilöihin. Toiminta ei voi tuottaa siihen osallistuville taloudellista etua, kuten voitto-osuutta, osinkoja, kohtuullista suurempaa palkkaa tai muuta hyvitystä. Liiketoiminta ei voi muodostaa merkittävää osaa yleishyödyllisen yhteisön toiminnasta. (Verohallinto 2011.)

Turun Suurtorin keskiaika ry:n hallinnon muodostavat jäsenyhteisöistä koostuva yhdistys, luottamushenkilöistä koostuva yhdistyksen hallitus ja työsuhteessa oleva tuottaja-toiminnanjohtaja (Kuvio 1). Yhdistyksen syyskokous valitsee vuosittain yhdistyk-

sen hallituksen (Turun Suurtorin keskiaika ry 2010, 2). Hallitus vastaa Turun Suurtorin keskiaika ry:n pitkän tähtäimen toiminnan suunnittelusta ja toiminnan painotuksista yhdessä tuottaja-toiminnanjohtajan kanssa sekä valvoo työsuhteessa olevan henkilökunnan toimintaa. Tuottaja-toiminnanjohtaja puolestaan toimii tuotantoryhmän esimiehenä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2011, 4–5.) Turun kaupungilla on merkittävä rooli yhdistyksen toiminnassa, sillä Turun kulttuurilautakunta on yhdistyksen suurin yksittäinen rahoittaja. Kaupungilla on myös edustaja yhdistyksen hallituksessa. (Kyntäjä-Saari 2011, 25.)

Kuvio 1: Turun Suurtorin keskiaika ry:n organisaatiokaavio.

Turun Suurtorin keskiaika ry:llä on kaksi vakituista kokoaikaista työntekijää, jotka ovat tuottaja-toiminnanjohtaja ja tuotantoassistentti. Lisäksi projektityöntekijä työskentelee tuotannollisten tehtävien parissa määräaikaisessa työsuhteessa noin yhdeksästä kymmeneen kuukauteen vuodessa. Tuottaja-toiminnanjohtaja vastaa yhdistyksen hallinnollisten tehtävien ja esimiestyön lisäksi muun muassa tapahtumien markkinoinnista, viestinnästä ja ohjelmistosuunnittelusta. Tuotantoassistentin tehtäviin puolestaan kuuluvat tapahtumien torimyyntiin, viranomaislupiin ja turvallisuusasioihin sekä Keskiaikaisten markkinoiden Työnäytösalue-kokonaisuuteen liittyvät tehtävät. Projektityöntekijän työtehtäviin kuuluvat esimerkiksi Keskiaikaisten markkinoiden musiikkiohjelmiston ja iltatapahtumien suunnittelu sekä talkoo- ja kannatusjäsenoimintaan ja tapahtumien viestintään liittyvät tehtävät.

Kolmen henkilön ydinryhmän lisäksi tapahtumien tuotantoryhmät muodostuvat projektikohtaisesti taiteellisesta työryhmästä ja työharjoittelijoista. Keskiaikaisten markkinoiden taiteellisen työryhmän vuonna 2017 muodostivat kaksi teatteriohjaajaa, puvustaja, musiikinopettaja, koreografi, tarpeistonhoitaja, historiallinen asiantuntija, graafinen suunnittelija sekä lavastajana toiminut yhdistys WarusSeppäin Kilta ry. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden taiteellinen työryhmä on yleensä suppeampi, ja se on käsittänyt viime vuosina yleensä yhden teatteriohjaajan ja puvustajan sekä tapahtuman lavastuksesta vastanneen yhdistyksen.

Keskiaikaisten markkinoiden ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden tuotannossa on joka vuosi mukana myös eri alojen opiskelijoita. Keskiaikaisilla markkinoilla harjoittelijoita on ollut viime vuosina tuotannon, puvustuksen, lavastuksen ja tarpeiston parissa sekä teatteriohjaajien assistenttina. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden työryhmässä työharjoittelun on suorittanut tavallisesti yksi tuotantoharjoittelija.

2.1 Keskiaikaiset markkinat

Keskiaikaiset markkinat on Turun Vanhalla Suurtorilla järjestettävä Suomen suurin keskiaika- ja muinaistapahtuma. Neljä päivää kestävä pääsymaksuton markkinatapahtuma järjestetään vuosittain kesäkuun ja heinäkuun vaihteessa. Vuonna 2017

Keskiaikaiset markkinat järjestettiin 29.6.–2.7.2017. Tapahtumassa vieraili yhteensä 163 000 kävijää. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017a.)

Tapahtuman keskeinen sisältö on torimyynti. Keskiaikaisille markkinoille valitaan vuosittain noin sata keskiajan henkeen sopivia käsityötuotteita ja elintarvikkeita kauppaavaa markkinamyymää. Myyjiä saapuu tapahtumaan sekä Suomesta että ulkomailta. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2018b.) Tapahtuman muu ohjelma koostuu muun muassa käsityöläisten työnäytöksistä, keskiajan historiaan liittyvistä luennoista ja seminaareista sekä esittävästä taiteista, kuten teatterista, musiikista, sirkuksesta ja tanssista (Turun Suurtorin keskiaika ry 2018a).

Keskiaikaisten markkinoiden tapahtuma-alue koostui vuonna 2017 seitsemästä aikataulutettua ohjelmaa sisältäneestä esiintymispisteestä, jotka olivat Markkinatori, Lasten puhdepiha, Kivisauna, Teinin oluttupa, Jokiranta, Vanhan Raatihuoneen sali ja Brinkkalan talo. Keskiaikaisten markkinoiden ohjelmassa oli neljän päivän aikana 171 yksittäistä esittäviin taiteisiin laskettavaa esitystä, 16 luentoa, neljä taistelunäytöstä, kaksi pukumuotinäytöstä, yksi soitinmuotinäytös, keskiaikaisia sotavarusteita esitellyt näyttely sekä osallistavaa tekemistä lapsille. Lisäksi ilta-aikaan järjestettiin neljä aikuisille suunnattua musiikkitapahtumaa. (Keskiajan Turku 2017b, 15–19.) Aikataulutetun ohjelman lisäksi Keskiaikaisten markkinoiden tapahtuma-alueella sijaitsi yli kolmestakymmenestä pisteestä koostunut Työnäytösalue, jossa eri alojen käsityöläiset esittelivät aikakauden työmenetelmiä (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017d).

Keskiaikaisia markkinoita on järjestetty Turun Vanhalla Suurtorilla vuodesta 1996 alkaen. Vuodesta 1998 tapahtumalle on valittu teemavuosi, johon markkinat ovat sijoittuneet. Teemavuosi on vaihdellut vuosien 1347–1517 välillä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2018c.) Teemavuosi näkyy jonkin verran Keskiaikaisten markkinoiden ohjelmasisällöissä: erityisesti noin 80–85 harrastajanäyttelijän voimin toteutettava ulkoilmanäytelmä sijoittuu teemavuoden historiallisiin tapahtumiin. Tunnetut tapahtumat, kuten sotatoimet tai arvovaltaisten henkilöiden vierailut Turussa toimivat näytelmän runkona, jota väritetään fiktiivisillä sivujuonteilla ja -henkilöillä. (Kuva 1.)

Kuva 1: Teatteriesitys Keskiaikaisilla markkinoilla. Kuvaaja: Sami Riitasointu / Keskiaikaiset markkinat.

Keskiaikaiset markkinat on osa Keskiajan Turku -tapahtumakokonaisuutta. Tapahtumakokonaisuuden muodostavat Keskiaikaisten markkinoiden lisäksi Turun linnan keskiaikatapahtuma, Keskiajan Turku Tuomiokirkossa -tapahtuma, Rohan Tallien Hevosturnajaiset sekä Aboa Vetus & Ars Nova -museon keskiaikatapahtuma. (Keskiajan Turku 2017a.) Keskiajan Turku -tapahtumakokonaisuuden järjestävät Aboa Vetus & Ars Nova -museo, Rohan Tallit, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, Turun museokeskus ja Turun Suurtorin keskiaika ry. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2018d.) Toimijat muodostavat yhteistyöryhmän, joka keskittyy erityisesti tapahtumien yhteiseen markkinointiin ja tiedotukseen. Työryhmä julkaisee vuosittain kesäkuussa tapahtumia markkinoivan Keskiajan Turku -esitteen ja yhteisen mediatiedotteen.

2.2 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat on Turun Vanhalla Suurtorilla joka vuosi marras-joulukuussa neljänä viikonloppuna järjestettävä markkinatapahtuma (Kuva 2). Joulumarkkinoilla on käsityötuotteita ja elintarvikkeita myyvien torimyyjien lisäksi ohjelmaa, kuten teatteria, sirkusta ja musiikkia. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017k.) Vuonna 2017 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat järjestettiin 25.–26.11., 2.–3.12., 9.–10.12. ja 16.–17.12.2017. Tapahtuma keräsi yhteensä 98 000 kävijää. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017j.)

Kuva 2: Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden tapahtuma-alue. Kuvaaja: Eeva-Maija Haukka / Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat.

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla aikataulutetun ohjelman esityspaikat vuonna 2017 olivat Joulupukin paja, Vanha Suurtori, Brinkkalan piha ja Vanhan Raatihuoneen sali. Joulupukki perheineen oli tavattavissa Joulupukin pajalla kolmesti päivässä. Lisäksi Joulupukin pajalla esitettiin musiikkiesityksiä ja Tiernapojat-näytelmä. Vanha Suurtori toimi esityspaikkana teatterille, sirkukselle ja tanssille. Brinkkalan pihan esiintymispisteeseen oli aikataulutettu muun muassa tarinankerronta- ja tonttu-

esityksiä sekä partiolaisten solmukoulu. Vanhan Raatihuoneen salissa esiintyi erilaisia musiikkiryhmiä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017m.)

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla tapahtuma-aluetta elävöitetään Keskiaikaisten markkinoiden tapaan ulkoilmanäytelmän avulla. Tapahtumassa on viime vuosina esitetty jokaisena päivänä kolmesta kohtauksesta koostuva, 1900-luvun alkupuolen Turkuun sijoittuva näytelmä, joka tarkastelee kaupunkilaisten jouluvalmisteluja ja elämänmenoa. Näytelmän tapahtumat ovat sijoittuneet vuosien 1900–1917 välille. Vuonna 2017 näytelmää oli toteuttamassa viisitoista harrastajanäyttelijää (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017g). Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmistoon kuulunut näytelmä käsitteli muun muassa elintarvikepulaa, työaikalakia ja jouluaskareita vuonna 1917 (Mt).

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat on osa Turun kaupungin koordinoimaa Joulukaupunki Turku -tapahtumakokonaisuutta, jossa on mukana Turussa järjestettäviä joulunajan tapahtumia, kuten Kauppatorin Joulutori, Ekumeeninen joulu Suomen Turussa sekä perinteikäs joulurauhan julistus. Lisäksi tapahtumakokonaisuuteen kuuluvat esimerkiksi Joulukatu, Joulun polku -teemakokonaisuus ja Lucian päivänä järjestettävä ohjelma. (Turun kaupunki 2017.)

3 TALKOOTYÖ

Talkootyöstä käytetään usein nimitystä vapaaehtoistyö. Käsitteet on mahdollista erottaa toisistaan esimerkiksi mieltämällä vapaaehtoistyö kattokäsitteeksi ja talkootyö sen yhdeksi muodoksi. (Iso-Aho 2011, 7.) Toisinaan taas puhutaan vapaaehtoistoinnasta, joka voidaan mieltää vapaaehtoistyön synonyymiksi (Yeung 2002, 11). Toisaalta vapaaehtoistointa voidaan erottaa talkootyöstä, sillä toisin kuin perinteiseen talkootyöhön, siihen liittyy yleensä organisoiva kolmas osapuoli (Valliluoto 2014, 17). Kulttuurialalla kuitenkin puhutaan yleensä talkootyöstä (Iso-Aho 2011, 7). Tästä syystä käytän opinnäytetyössäni hyvin pitkälti tätä termiä synonyymina kaikentylaiselle vapaaehtoistyölle ja -toiminnalle.

Festivaaleilla talkootyöntekijöiksi lasketaan usein ainoastaan henkilöt, jotka ovat sopineet työstä suoraan tapahtuman kanssa, vaikka työpalvelua ostettaisiin myös urheiluseuroilta ja muilta yhdistyksiltä (Iso-Aho 2011, 18). Tämän vuoksi en käsittele tässä opinnäytetyössä yleishyödyllisen yhteisön lukuun tai nimissä kolmannelle osapuolelle tehtävää talkootyötä, vaan ainoastaan luonnollisen henkilön suoraan yleishyödylliselle yhdistykselle tekemää talkootyötä.

3.1 Talkootyön luonne

Talkootyö on palkatonta ja pakottamatonta kaikille avointa toimintaa, joka tuottaa hyötyä perhe- ja ystäväpiirin ulkopuolelle (Euroopan parlamentti 2008, 11). Suomessa talkootyöksi laskettavia tehtäviä tai työn kohdetta ei ole määritelty laissa, joten termin alle niputetaan monenlaista toimintaa kyläjuhlien järjestämisestä vanhusten avustamiseen (Sademies & Kostianen 2017, 3).

Talkootyö on tilapäistä työtä, eikä sen tekemiseksi solmita työsuhdetta. Se ei myöskään vaadi erityistä koulutusta, osaamista tai ammattitaitoa. Toisaalta nämä eivät kuitenkaan ole pois rajaavia tekijöitä, sillä talkootyöhön voi osallistua myös henkilö, jolla on esimerkiksi koulutus kyseessä olevaan työtehtävään. (Verohallinto 2013, 3.) Perinteisesti talkootyö on ollut tehtävissä niin sanotusti tavallisen ihmisen tietotaidol-

la, mutta tästä on siirrytty suuntaan, jossa talkootyöntekijälle koetetaan löytää hänen tietojaan ja taitojaan sekä mahdollista erikoisosaamistaan vastaavia työtehtäviä (Laimio & Välimäki 2011, 18). Perinteinen talkootyö on vastikkeetonta työtä, joten siitä ei synny veronalaista tuloa. Vastikkeettomasta talkootyöstä saatava hyöty ei ole myöskään veronalaista talkootyön järjestäjälle. Verohallinto arvioi kuitenkin talkootyön verotusta tapauskohtaisesti. (Verohallinto 2013, 3.)

Talkootyöstä ei makseta korvausta, mutta työtä tekeväille voidaan antaa kohtuullinen tarjoilu, joka ei kuitenkaan saa olla sovittu korvaus työstä. Niin ikään työn jälkeen talkootyöntekijälle on mahdollista antaa arvoltaan vähäinen tavaralahja ilman, että se katsotaan verotettavaksi korvaukseksi. (Verohallinto 2013, 3.) Yleishyödyllinen yhteisö voi antaa talkootyöntekijöille vuodessa muutamia kiitoslahjoja yhteensä 100 euron arvosta (Verohallinto 2017, 4.6). Tapahtumassa työskenteleminen saattaa edellyttää tietynlaista vaatetusta, kuten tapahtuman logolla varustettua paitaa tai tarvikkeita, jotka talkootyöntekijät saavat pitää tapahtuman jälkeen. Näitä ei katsota veronalaiseksi etuudeksi, mikäli ne ovat arvoltaan alle 100 euroa. Myöskään yleishyödyllisen yhteisön järjestämän tapahtuman talkootyöntekijöille annettua sisäänpääsyä, majoitusta ja kuljetusta tapahtumaan ei katsota veronalaiseksi tuloksi. (Mt. 4.5.)

Talkootyö on palkatonta työtä, mutta sille on silti mahdollista määritellä hinta. Esimerkiksi ELY-keskusten rahoittamien Leader-ryhmien tukemissa kehittämishankkeissa yhden henkilön tekemän talkootyötunnin arvoksi lasketaan 15 € (Rieska-Leader ry 2018). Pääsymaksullisissa tapahtumissa talkootyön tuntihinta voidaan määrittää esimerkiksi jakamalla pääsylipun hinta tehtävien talkootyötuntien määrällä. YleX:n vuonna 2016 tekemän kyselyn perusteella talkootyöntekijän on pääsääntöisesti työskenneltävä kaksi työpäivää saadakseen kolmen päivän pääsylipun festivaaleille ja yhden työpäivän kahden päivän pääsylippua vastaan. Työpäivän pituus vaihtelee yhdentoista kyselyyn osallistuneen tapahtuman välillä 5–10 tuntiin. Työtuntien määrä eroaa myös sen perusteella, tekeekö työn tapahtuman aikana vai tapahtuman pystytys- tai purkuvaiheessa. Kyselyn perusteella korkein tuntipalkka on Tampereella järjestettävässä Blockfest-tapahtumassa (18,70 €) ja matalin Oulun Qstockissa (5,80 €). (Rautio 2016.)

3.2 Talkootyö tapahtumissa

Talkootyöntekijät työskentelevät tapahtumissa monissa erilaisissa tehtävissä. Suurin osa tehtävistä on suorittavaa ja käytännöllistä työtä, kuten asiakkaiden, esiintyjien ja vieraiden palveluun sekä cateringiin, siivoukseen, pystytykseen, purkuun ja roudaukseen liittyviä tehtäviä. Lisäksi talkoilla tehdään vaihtelevia tehtäviä ensiavusta, markkinoinnista, kääntämisestä ja tulkkauksesta aina saunottamiseen ja lasten hoitamiseen. (Iso-Aho 2011, 19.) Tehtävät ovat monimuotoisuudessaan myös muuttuneet sisällöllisesti jonkin verran vuosien varrella. Tähän ovat vaikuttaneet muutokset lupa-käytännöissä ja säädöksissä. Viranomaisvaatimukset ovat tiukentuneet esimerkiksi rakennus-, elintarvike- ja anniskelulupien osalta. Tapahtumajärjestäminen on muuttunut ammattimaisemmaksi, eikä lainsäädännön tiukentumisen vuoksi talkootyönä ole enää mahdollista tehdä täysin samoja tehtäviä kuin aikaisemmin. (Mt. 40–42.)

Talkootyön sisällön lisäksi myös työn luonne muuttuu ajan mukana. Esimerkiksi yhdistysten toimintaan ei enää sitouduta samalla tavalla pitkäksi ajaksi kuin aikaisemmin, vaan toimintaan liitytään ja siitä erotaan omien tarpeiden ja elämäntilanteiden mukaan (Laimio & Välimäki 2011, 9). Suunta onkin entistä enemmän pitkäaikaisesta sitoutumisesta ja talkootyön kohteena olevan tahon tarpeista epäsäännöllisempään ja henkilökohtaisista intresseistä kumpuavaan talkootyöhön (Iso-Aho 2011, 45–46). Tämä ei toisaalta merkitse suoranaisesti talkootyön suosion vähenemistä, vaan kyseessä saattaa olla työn sisäinen muutos. Lyhytkestoisen talkootyön on väitetty kasvattavan suosiotaan etenkin nuorten keskuudessa. (Marjovuo 2014, 23.)

Macduffin (2005) mukaan tämänkaltainen episodinen talkootyö voidaan jakaa kolmeen osaan, joista ensimmäinen on kertaluontoinen ja korkeintaan päivän kestävä, toinen puolestaan kertaluontoinen, määräaikainen ja enintään puoli vuotta kestävä ja kolmas on vuodesta toiseen jatkuva ajoittainen ja lyhytkestoinen työ (Marjovuo 2014, 23). Tapahtumissa tehtävän lyhytaikaisen talkootyön etuna on mukaan lähtemisen helppous, sillä työhön ryhtyminen ei edellytä pitkäaikaista sitoutumista. Tämän kääntöpuolena on toisaalta poisjäämisen helppous. (Huikari 2010, 137.)

Kulttuuritapahtumien talkootyöntekijät kuuluvat pääasiassa vuodesta toiseen jatkuvaa lyhytaikaista talkootyötä tekeviin. Tuottaja2020-hankkeen osana vuonna 2011

toteutetun kyselyn mukaan talkootyöntekijöistä ensikertalaisia oli puolet tai yli puolet vain noin 18 % tapahtumista. Yhtä tapahtumaa lukuun ottamatta kaikissa tapahtumissa työskenteli yli neljä kertaa mukana olleita talkootyöntekijöitä. Finland Festivals ry:n kanssa yhteistyössä toteutettuun kyselyyn osallistui 34 erikokoista ja -tyylistä tapahtumaa. (Iso-Aho 2011, 18–19, 21.)

Talkootyöntekijöiden tarvetta vastaamaan on perustettu palveluja, joiden kautta tapahtumat voivat saada lisää työvoimaa. Esimerkiksi Humanistisen ammattikorkeakoulun ja GEST-tapahtumahallintaohjelmiston ylläpitämä Festaripörssi on kulttuuritapahtumille tarkoitettu talkootyöntekijöiden rekrytointipalvelu (Festaripörssi 2018). Muita talkootyöntekijöitä välittäviä palveluja ovat Vapaaehtoistyö.fi (Kirkkopalvelut ry 2018) ja Vapaaehtoispankki (M&V Software Oy 2018). Nämä palvelut eivät kuitenkaan ole profiloituneet ensisijaisesti tapahtumien talkootyöhön. Lisäksi Turussa toteutettiin muutama vuosi sitten Turun ammattikorkeakoulun Kulttuurivapaaehtoiset-hanke. Hankkeessa muodostettiin Kulttuurivapaaehtoiset-verkosto, jossa mukana olleet talkoolaiset työskentelivät paikallisissa kulttuuritapahtumissa (Turun ammattikorkeakoulu 2013, 2).

Talkootyöntekijöiden merkitys tapahtumien järjestämiselle on huomattava. Tuottaja2020-hankkeen osana toteutetun kyselyn mukaan 71 % tapahtumista ei olisi mahdollista järjestää koko laajuudessaan ilman talkootyövoimaa. Suurimmassa osassa tapahtumista talkootyön hyödyntämisen syyt ovat taloudelliset: kolme neljäsosaa tapahtumista käyttää talkootyövoimaa laskeakseen tapahtuman järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. (Iso-Aho 2011, 43.) Talkootyön rooli tapahtumissa onkin kaksijakoinen. Toisaalta se voidaan nähdä tapahtumat mahdollistavana voimana, mutta samalla tapahtumien onnistuminen lepää talkootyön varassa.

4 MOTIVAATIO JA SITOUTUMINEN

Yksilöllisyyden ja valintojen monipuolisuuden lisääntyminen maailmassa näkyy vapaaehtoistoiminnassa sekä mahdollisuuksien kirjona että motivaation haurautena (Yeung 2005b, 104–105). Talkootyö perustuu vapaaehtoisuuteen, joten motivaation merkitys työn toteutumiselle on huomattava (Yeung 2005a, 83). Talkootyöntekijöiden merkittävä rooli yleisötapahtumissa korostaa entisestään talkoolaisten motivaation roolia tapahtumien onnistumisen kannalta. Aiheen merkitystä kuvastaa se, että talkootyöntekijöiden motivaatiota ja sitoutumista tapahtumissa työskentelemiseen on viime vuosina tutkittu runsaasti.

Talkootyön tekemisen syihin on paneuduttu opinnäytetöiden yhteydessä esimerkiksi Flow Festivalilla, Jyväskylän Kesässä ja Oulun Musiikkivideofestivaaleilla (Rihko 2010) sekä Helsingissä vuonna 2012 järjestetyissä Yleisurheilun Euroopan mestaruuskilpailuissa (Aarno-Kaisti 2013) ja Lahdessa järjestetyissä tapahtumissa, kuten Salpausselän kisoissa (Nikkari & Nissi 2010). Tutkimusta aiheesta on tehty myös Ilosaarirockissa ja Hämeen keskiaikamarkkinoilla (Kilpiä, Lähteenmäki & Voipio 2012). Tämän lisäksi motivaatiota ja sitoutumista on sivuttu osana talkootoiminnan kehittämistä ainakin Provinssirockia (Rauhala 2013) ja Ruisrockia (Rantanen 2014) käsittelevissä opinnäytetöissä.

Suomalaisten tärkein syy vapaaehtoistyön tekemiselle on auttamisen halu, joka motivoi yli 40 % vapaaehtoistyötä tekevästä (Yeung 2002, 32). Tapahtumissa tehtävään talkootyöhön motivoivat kuitenkin pääasiassa eri tekijät. Aiempien tutkimusten perusteella talkootyöntekijät ovat lähteneet mukaan tapahtumiin muun muassa yhteishengen (Nikkari & Nissi 2010, 58), ilmapiirin (Kilpiä ym. 2012, 19), tapahtuman aihepiirin (Rihko 2010, 43) tai ainutlaatuisuuden ja hauskuuden (Aarno-Kaisti 2013, 79) vuoksi. Motivoivina tekijöinä ovat olleet myös uudet kokemukset (Nikkari & Nissi 2010, 58) tai vapaaliput tapahtumaan (Rihko 2010, 26–27). Tutkimusten perusteella talkoolaisten motiivit vaihtelevat sekä tapahtumien välillä että sisällä. Talkootyön suunnittelussa motiivien ymmärtäminen onkin tärkeää, sillä vapaaehtoistoiminnan toteutuminen ja jatkuvuus ovat riippuvaisia vapaaehtoisten motivaatiosta (Yeung 2005a, 83).

4.1 Motivaatio

Ihmisen käyttäytymistä ohjaavat motiivit, joita ovat esimerkiksi halut, tarpeet ja vietit. Motiivit muodostavat järjestelmän, jota kutsutaan motivaatioksi. Motivoitunut käyttäytyminen on päämäärähakuista ja tarkoituksenmukaista sekä tyypillisesti vapaaehtoista, tahdonalaista ja kontrolloitua. (Juuti 1992, 30–31.) David McClellandin (1958; 1961) mukaan motivaation ymmärtäminen edellyttää kolmen tekijän huomioimista; suunta, energian saaminen ja käyttäytymisen sääntely nähdään nykyään motivaation kolmena pääkomponenttina (Yeung 2005a, 85).

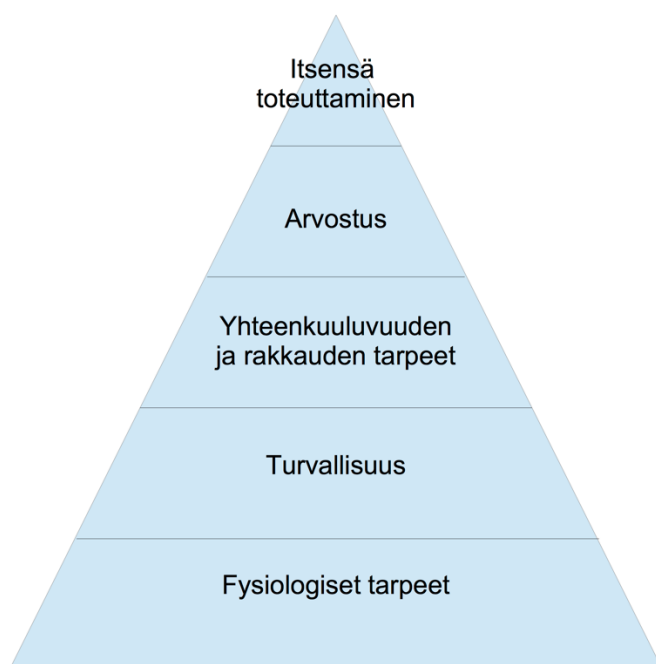
Motivaatio on käsitteenä moninainen ja motivaatioteoriat ovat jakautuneet perinteisesti kahteen hallitsevaan ja toisistaan poikkeavaan koulukuntaan (Juuti 1992, 32). Sigmund Freudin psykoanalyttisen teorian mukaan motivaatio kumpuaa tiedostamattomista seksuaalisista impulsseista, joita ajattelu sekä yhteiskunnan normit ja kiellot pyrkivät rajoittamaan (Nurmi & Salmela-Aro 2017, 11). Toinen, Platonin ja Aristoteleen kirjoituksista alkunsa saanut, koulukunta puolestaan näkee ihmisen loogisesti käyttäytyvänä ja valitsemiinsa päämääriin pyrkivänä (Juuti 1992, 32–33).

Nykyään motivaatioteorioita on monia, ja niissä käytetään usein eri käsitteitä kuvaamaan samoja asioita (Nurmi & Salmela-Aro 2017, 14). Tässä opinnäytetyössä tarkastelen talkootyön motivaatiota kolmen teorian kautta. Teoriat ovat Maslow'n tarveteoria, Decin ja Ryanin teoria sisäisestä ja ulkoisesta motivaatiosta sekä Yeungin vapaaehtoistoiminnan timanttimalli. Olen valinnut nämä motivaatioteoriat, sillä ne nousevat toistuvasti esille aikaisemmissa talkootyön ja vapaaehtoistoiminnan motivaatiota käsittelevissä tutkimuksissa.

4.2 Maslow'n tarvehierarkia

Abraham Maslow'n tarveteorian mukaan ihmisen motivaatioon vaikuttavat useat samanaikaiset motiivit. Teorian mukaan ihmisillä on universaalit ja samalla tavalla ryhmiteltävät tarpeet, jotka muodostavat hierarkkisen järjestelmän (Kuvio 2), jossa ylemmän tason tarpeiden merkitys korostuu vasta, kun alemman tason tarpeet ovat tyydytetyt. Ylemmän tason tarpeet voidaan tyydyttää alempien tasojen tarpeita use-

ammalla tavalla, ja ihminen pyrkii siirtymään kohti ylintä tasoa. Tarvehierarkiassa ylemmälle tasolle nouseminen edellyttää alempien tasojen tarpeiden suhteellisen hyvää tyydyttämistä. Kahden alimman tason tarpeet ovat rajalliset, sillä ne eivät tyydytettynä enää motivoi. Kolmen ylimmän tason tarpeet taas ovat rajattomat. (Juuti 1992, 35–37.)

Kuvio 2: Maslow'n tarvehierarkia (Juuti 1992, 35). Muokannut Skantsi 2018.

Maslow'n tarvehierarkiassa alimpana ovat elämää ylläpitävät fysiologiset tarpeet, joita ovat esimerkiksi elimistön tasapainoa, ravintoa, unta ja seksuaalisuutta koskevat tarpeet. Seuraava taso sisältää turvallisuutta koskevat tarpeet, kuten tarpeen suojaan, vakauteen, lakiin, järjestykseen ja elämän ymmärtämiseen esimerkiksi uskonnon avulla. Kolmas tarvetaso on yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeiden taso, joka pitää sisällään ihmisten väliset suhteet. Neljäs taso puolestaan sisältää arvostuksen tarpeet. Tämä taso käsittää sekä arvostuksen tavoittelemisen itselle että tavoitteen muiden arvostamiseen. Tarvehierarkian viidennen tason muodostavat itsensä toteuttamisen tarpeet. Nämä tarpeet toteutuvat, kun ihminen on tunnistanut omat voimavaransa ja pyrkii kehittymään ja käyttämään voimavarojaan niin hyvin kuin mahdollista. Viidennen tason tarpeet vaihtelevat ihmisten välillä. (Maslow 1987, 15–22.)

Maslow lisäsi teoriaansa myöhemmin vielä kuudennen tason, joka sisältää itsensä ylittämisen tarpeet (Koltko-Rivera 2006, 302). Maslow'n (1993, 291–292, 296) mukaan itsensä ylittämisen tasolla olevia motivoi jokin heitä itseään suurempi kutsumus, johon he identifioivat itsensä. Maslow'n tarvehierarkian kuudes taso on vuosien saatossa jäänyt yleensä vähälle huomiolle tai kokonaan huomioimatta (Koltko-Rivera 2006, 307–309).

Maslow'n tarvehierarkia on tunnetuin motivaatioteoria, mutta sitä ei ole todennettu tutkimuksilla. Se kuitenkin osoittaa ihmisen käyttäytymiseen vaikuttavien motiivien moninaisuuden, tarpeiden vaihtelun ja niiden muuttumisen ajan kuluessa sekä tarpeen täyttymisestä johtuvan motivaation vähenemisen. (Juuti 1992, 35, 38.) Maslow'n teoria ei sovellu aukottomasti talkootyön motivaatiotekijöiden selittäjäksi, sillä talkootyöntekijöillä on usein monia yhtäaikaista tavoitteita ja motivaatiotekijöitä. Teorian perusteella voidaan kuitenkin päätellä talkootyöhön motivoivien tekijöiden olevan perustarpeita korkeampien tasojen tavoitteita. (Aarno-Kaisti 2013, 76–77.)

4.3 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio

Edward L. Deci ja Richard M. Ryan jaottelevat motivaation sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon itsemääräämisteoriassaan, joka on yksi tutkituimpia motivaatioteorioita. Itsemääräämisteoriassa ihminen nähdään aktiivisena ja tavoitteellisena toimijana, joka pyrkii suoriutumaan haasteista ja laajentaa minäkuvaansa uusilla kokemuksilla. Teorian mukaan sosiaalisella ympäristöllä on suuri vaikutus motivoitumiseen ja psykologiseen kehitykseen. Motivaation laadun merkitys nähdään määrää tärkeämpänä. Itsemääräämisteoriassa motiivit nähdään janana, jonka päissä ovat täysin sisäinen ja täysin ulkoinen motivaatio, joiden välille sijoittuu eriasteisesti sisäistyneitä motiiveja. (Vasalampi 2017, 54–57.)

Sisäisellä motivaatiolla tarkoitetaan sitä, että toiminta itsessään motivoi, koska se kiinnostaa, tuottaa mielihyvää ja vastaa tekijän omia arvoja. Ulkoinen motivaatio puolestaan tarkoittaa sitä, että toimintaa motivoivat ulkoa päin kohdistuvat tekijät, kuten palkkiot, vaatimukset tai rangaistuksen välttäminen. (Vasalampi 2017, 55.) Sisäinen motivaatio muodostuu omaehtoisuudesta, kyvykkyydestä ja yhteisöllisyydestä (Mar-

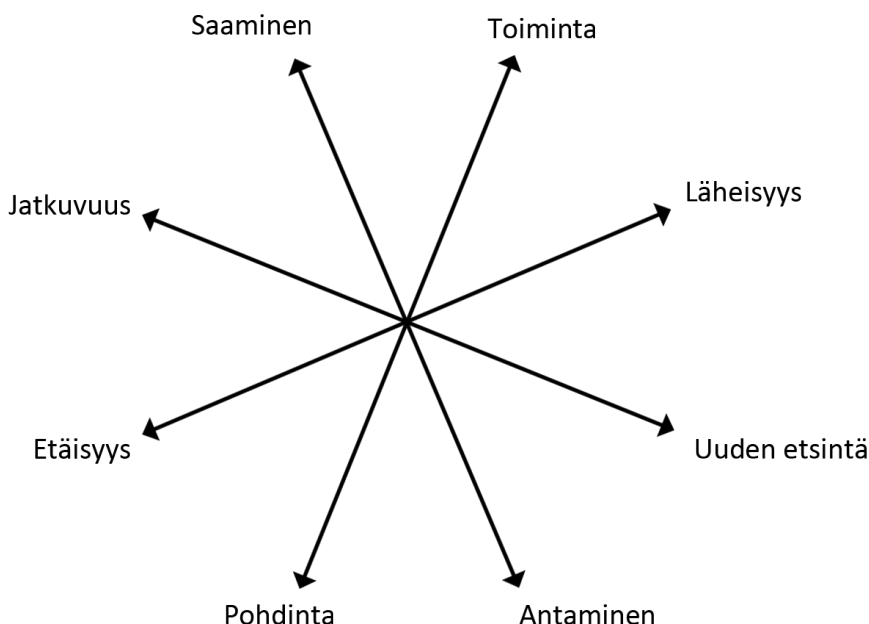
tela & Jarenko 2014, 16). Nämä ovat ihmisen psykologisia perustarpeita, joihin sosiaalinen ympäristö voi vaikuttaa vahvistavasti tai heikentävästi. Mikäli ympäristö tukee näitä tarpeita, tukee se myös sisäistä motivaatiota. Tämä johtaa hyvää suoritukseen, sinnikkyuteen ja luovuuteen. Vastaavasti psykologisten perustarpeiden huomiotta jättäminen johtaa motivaation vähenemiseen tai muuttumiseen ulkoiseksi motivaatioksi. (Vasalampi 2017, 59). Lisäksi ulkoiset palkkiot heikentävät sisäistä motivaatiota, vaikka palkkioiden saaminen sinänsä olisikin miellyttävää (Mt. 55).

Sisäisen motivaation merkitys nousee usein esille talkootyön motivaatiotekijöitä tarkasteltaessa. Vapaaehtoisesti tehtävässä työssä ihminen hakeutuu sisäisesti kiinnostavaa tekemistä kohti (Kuuluvainen 2015, 46). Talkootyön tekeminen itsessään esimerkiksi itsensä toteuttamisena koetaan iloa tuottavana tekijänä. Sen sijaan ulkoisen motivaation merkitys nähdään vähäisempänä. (Laimio & Välimäki 2011, 22.) Sisäinen motivaatio on tärkeä tekijä sekä työntekijän että työnantajan näkökulmasta, sillä sisäisesti motivoitunut työntekijä voi hyvin ja on innostunut sekä tuottava (Martela & Janerko 2014, 6). Sisäistä motivaatiota pidetään myös tehokkaampana ja kestoaltaan pidempänä kuin ulkoista motivaatiota. (Laimio & Välimäki 2011, 22.) Sisäinen ja ulkoinen motivaatio onkin hyvä ottaa huomioon talkootyön suunnittelussa ja johtamisessa (Kuuluvainen 2015, 45).

4.4 Vapaaehtoistoiminnan timantti

Eryteisesti talkootyöntekijöiden motivaation ymmärtämiseen soveltuva malli on Anne Birgitta Yeungin vapaaehtoistoiminnan timantti (Kuvio 3). Malli keskittyy vapaaehtoistyön kokemukseen ja yksilöllisiin merkityksiin sekä havainnollistaa motivaation monimuotoisen, muuttuvan ja dynaamisen luonteen vapaaehtoistoiminnassa (Yeung 2005b, 105, 122). Fenomenologisella lähestymistavalla toteutettu malli muodostuu kahdeksasta tasa-arvoisesta elementistä, jotka kattavat suuren joukon vapaaehtoistoiminnan motivaatioita. Kuviossa oikealle osoittavat nuolet kuvaavat vapaaehtoistoimijuuden ulospäinsuuntautuneisuutta ja vasemmalle osoittavat puolestaan toimijaa itseään. Nuolet muodostavat neljä keskenään sisäkkäistä ja vuorovaikutteista ulottuvuutta. (Mt. 105–108.)

Yeung haastatteli timanttimalia koskevassa tutkimuksessaan kahdeksantoista 29–68-vuotiasta Suomen evankelisluterilaisen kirkon tai kirkollisten yhdistysten talkootyöntekijää. Timanttimali muodostui teemahaastattelujen pohjalta löytyneiden 767 motivaation merkitysyksikön perusteella. (Yeung 2005b, 105–106.)

Kuvio 3: Vapaaehtoistoiminnan timanttimali (Yeung 2005b, 107).

Timanttimalin ensimmäinen ulottuvuus on saaminen–antaminen. Saamisen ääripää näkyy siten, että vapaaehtoistoiminta tarjoaa tekijälleen esimerkiksi itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia, henkilökohtaista hyvinvointia, emotionaalisia palkintoja, kuten onnistumisen kokemuksia sekä turvallisuudentunnetta, ryhtiä ajankäyttöön ja työkokemusta. Toisaalta vapaaehtoistoiminta antaa altruistiselle tekijälle myös mahdollisuuden tuottaa hyvää ympärilleen auttamalla ja levittämällä auttamishalua sekä hyvää mieltä. Nämä sijoittuvat antamisen ääripäähän. Saaminen–antaminen-ulottuvuuden ääripäät ovat vuorovaikutuksessa keskenään, sillä kokemus antamisen kautta saamisesta on talkootyössä tyypillistä. (Yeung 2005b, 109–112.)

Mallin toinen ulottuvuus on jatkuvuus–uuden etsintä. Tässä ulottuvuudessa jatkuvuuden ääripäähän sijoittuvia motivaatioelementtejä ovat muun muassa osallistumiskynnystä alentava aihepiirin ja toimintasisältöjen tuttuus, positiiviset kokemukset aiemmasta vapaaehtoistyöstä ja oman hyvinvoinnin ylläpito. Vapaaehtoistoiminta voidaan

nähdä myös palkkatyön jatkeena tai oman identiteetin toteuttamisena. Uuden etsinnässä motivoivina tekijöinä voivat puolestaan olla esimerkiksi uudet kiinnostavat kokemukset, oman elämänpiirin laajentaminen, vastapaino omalle elämäntilanteelle, uuden oppiminen tai henkilökohtainen muutos. (Yeung 2005b, 112–113.)

Etäisyys–läheisyys-ulottuvuudessa talkootyötä tekevien motiivit painottuvat Yeungin (2005b, 113–114) mukaan selkeästi läheisyyden päähän. Vapaaehtoistyötä tekevät haluavat tutustua uusiin ihmisiin, kuulua ryhmään ja tuntea yhteishenkeä. Talkootyöntekijöille sanallinen vuorovaikutus on tärkeää, ja vapaaehtoistyö nähdäänkin jopa sosiaalisen vuorovaikutuksen edistäjänä. Etäisyys–läheisyys-ulottuvuudessa etäisyyden ääripäähän sijoittuvat puolestaan muun muassa työn joustavuus ja epäbyrokraattinen ilmapiiri sekä halu määrätä itse sitoutumisen määrän ja toiminnan rajat. Lisäksi vapaaehtoistoiminta voi tarjota etäisyyden omaan arkeen ja lähipiiriin. (Mt. 114–115.)

Vapaaehtoistoiminnan timanttimallin neljäs ulottuvuus on pohdinta–toiminta. Pohdinta sisältää esimerkiksi vapaaehtoistoimintaan motivoivat arvot ja roolimallit sekä kanavan henkilökohtaisten asioiden läpikäymiseen ja henkiseen kasvuun. Toiminnan ääripää sen sijaan käsittää ajanvietteen ja vapaaehtoistyön toiminnallisen luonteen. Ulottuvuuden ääripäät voivat myös olla vuorovaikutteisia ja päällekkäisiä, sillä vapaaehtoistoiminta antaa mahdollisuuden toteuttaa henkilökohtaisia arvoja toiminnassa. (Yeung 2005b, 116–117.)

Yeungin (2005b, 122) mukaan vapaaehtoistoiminnan timanttimallia voidaan hyödyntää käytännön talkootoiminnassa esimerkiksi talkootyöntekijöiden ohjauksessa ja itsereflektion välineenä. Timanttimalli on toimiva työkalu myös talkootyöntekijöiden rekrytoinnissa. Ihmisten motivaatiotekijät vaihtelevat, joten timanttimallin esittelemät ulottuvuudet huomioimalla voidaan vedota eri tavoilla motivoituneisiin ihmisiin. (Karainen & Halonen & Tennilä 2010, 35–41.)

4.5 Sitoutuminen

Motivaatiota käsiteltäessä on syytä avata myös sitoutumisen käsitettä, sillä käsitteet kytkeytyvät voimakkaasti toisiinsa (Yeung 2005a, 87). Sitoutuminen on moniselitteinen termi, jota painotetaan eri tieteenaloilla eri tavoin. Yhteistä määritelmille on, että sitoutuminen nähdään tavallisesti yksilön ja organisaation sidettä tai suhdetta korostavana sosiopsykologisena ilmiönä. (Jokivuori 2002, 17.) Talkootyön kontekstissa sitoutuminen käsitetään talkootyöntekijän haluna osallistua toimintaan, pysyä siinä mukana ja kantaa vastuuta. Sitoutunut talkootyöntekijä on motivoitunut. Sitoutuminen voi kohdistua koko toimintaan tai yksittäiseen tehtävään. (Kuuluvainen 2015, 49.)

Talkootyössä sitoutuminen voidaan jakaa neljään asteeseen. Pistemäinen sitoutuminen on lyhytkestoista, eikä se tarvitse suurta perehdyttämistä tai erityisiä taitoja. Intensiivinen sitoutuminen taas vaatii osallistujalta enemmän. Intensiivistä sitoutumista vaativat tehtävät, kuten esimerkiksi leirikoulun ohjaaminen, ovat projektimaisia, kestoltaan viikkojen tai kuukausien mittaisia. Pitkäaikaista sitoutumista edellyttäviin tehtäviin, kuten yhdistysten luottamustehtäviin, osallistuminen edellyttää erityisosaamista ja toiminnan tuntemusta. Pitkäaikaista sitoutumista vaativat tehtävät puolestaan vaativat pitkäkestoista osallistumista luonteensa vuoksi. Tällaiseen sitoutumiseen lasketaan esimerkiksi tukihenkilötoiminta. (Kuuluvainen 2015, 49–50.)

Talkootyöhön sitoutumista voidaan tarkastella eri näkökulmista, ja eri alojen vapaaehtoistoimintaa käsittelevissä tutkimuksissa eri asioilla onkin nähty olevan vaikutusta sitoutumiseen. Esimerkiksi Davisin ym. (1999) mukaan emotionaalista sitoutumista edellyttävään talkootyöhön sopivat empaattiset henkilöt ja sitoutumiseen auttaa oikeanlaisen työn löytyminen (Yeung 2007, 155). Omoton ja Snyderin (1995) mukaan muualta saatava sosiaalinen tuki vaikuttaa puolestaan heikentävästi sitoutumiseen (Mt. 155). Yeung (1999) taas näkee, että korkeat ennako-odotukset heikentävät sitoutumista siinä missä matalat edistävät sitä. Suomessa talkootyöhön sitoutumisesta on tehty hyvin vähän empiiristä tutkimusta. (Mt. 155–156.)

Yhdistystoiminnassa sitouttaminen vaatii pitkäjänteisyyttä (Karreinen ym. 2010, 52). Sitoutumista voidaan edistää yhteisöllisellä johtamisella, joka tähtää suuntaamaan yksilön toiminnan yhteiseksi hyväksi. Kyseessä on määrätietoinen prosessityöskente-

ly, jonka tavoitteena on vahvistaa sosiaalista ilmapiiriä, sillä sitoutuminen syntyy yhteisten asioiden kautta. Yhteisöllisen johtamisen avulla jokaisen osaamista ja tietoa hyödynnetään tavoitteiden toteuttamiseksi. Merkityksellisyyden ja osallisuuden tunteet motivoivat ja sitouttavat. (Syrén 2006.)

Yhteenkuuluvuutta ja hyvää yhteishenkeä voidaan edistää esimerkiksi henkilökohtaisella huomioimisella ja kannustamisella, osallistamalla jäsenet tekemisen lisäksi myös suunnitteluun, aktiivisella tiedottamisella sekä järjestämällä kaikille yhteistä vapaaehtoista toimintaa. (Karreinen ym. 2010, 52–54.) Ihanteellisessa tilanteessa toimintaan sitoutumista tapahtuu koko ajan. Sitouttamisenkin tulisi olla jatkuvaa, sillä jokainen toiminnan vaihe saattaa johtaa myös toiminnan lopettamiseen (Yeung 2007, 164.) Yhdistystoiminnan lopettamiseen vaikuttavat esimerkiksi ajanpuute, sisäiset ristiriidat, huomioimisen puute, liiallinen kontrolli, turhan työn tekeminen ja tehtäviin kyllästyminen (Karreinen ym. 57–59).

Yhdistystoimintaan sitouttamisessa on tärkeää tunnistaa henkilöt, jotka ovat kiinnostuneita ottamaan enemmän vastuuta. Heille kannattaa tarjota vaativampia ja yksilöllisesti laadittuja tehtäviä. Vapaaehtoisen osaamista ja taitoja kannattaa myös hyödyntää toiminnassa. Potentiaalisiin henkilöihin kannattaa panostaa, mutta ei pidä myöskään unohtaa muita vapaaehtoisia, sillä vaatimattomat vapaaehtoiset saattavat tarvita kannustamista vastuullisempien tehtävien kokeilemisessa. (Karreinen ym. 2010, 55–56.)

5 TALKOOTYÖ TURUN SUURTORIN KESKIAIKA RY:N TAPAHTUMISSA

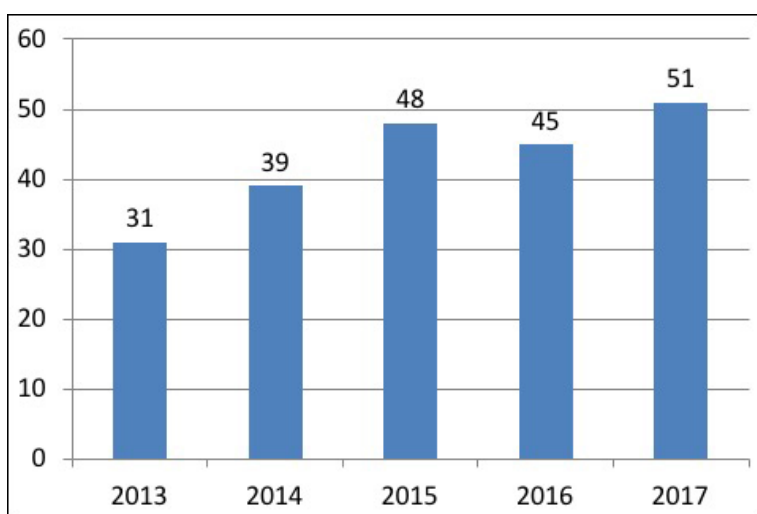
Talkootyöntekijät työskentelevät Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla useiden erilaisten tehtävien parissa. Talkootyöntekijät hoitavat tapahtumissa asiakaspalvelutehtäviä, henkilökuntaruokailua ja taukutiloja sekä työskentelevät muun muassa tarpeistoon, puvustukseen ja puhtaanapitoon liittyvissä tehtävissä. Lisäksi talkootyöntekijät työskentelevät ennen tapahtumia pystytystehtävissä ja tapahtumien jälkeen purkutöissä. Talkootyöhön hakevilta ei edellytetä aiempaa kokemusta tapahtumissa työskentelemisestä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017b; Turun Suurtorin keskiaika ry 2017i.)

5.1 Talkootyö Keskiaikaisilla markkinoilla

Keskiaikaisilla markkinoilla työskentelee joka vuosi keskimäärin 43 talkootyöntekijää (Kuvio 4). Vuosina 2013–2015 talkootyöntekijöiden määrä on kasvanut lähes 65 %, mutta tämä ei kuitenkaan välttämättä näy samassa suhteessa varsinaisena työvoiman määrän kasvuna. Talkootyölle ei ole asetettu tapahtumassa minimituntimäärää, joten talkootyöntekijät tekevät hyvin eri määrän työtunteja – osa viettää tapahtumassa neljä kokonaista talkootyöpäivää ja osa tekee esimerkiksi vain yhden neljän tunnin mittaisen työvuoron. Henkilömäärän kasvu ei siis välttämättä tarkoita henkilötuntimäärän kasvua. Lisäksi Keskiaikaisten markkinoiden talkootekijöiden lukumääriä käsiteltäessä on otettava huomioon, että talkoolaisia on joka vuosi tullut mukaan ja jäänyt pois juuri ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana, eikä jokaisesta muutoksesta välttämättä ole merkintää tapahtuman työvuorolistoissa. Tästä syystä määrissä saattaa esiintyä pieniä epätarkkuuksia.

Vapaaehtoisten avustajien merkitys Keskiaikaisten markkinoiden toteutuksessa on suuri. Talkootyöntekijöiden lisäksi tapahtumassa on vuosittain mukana 80–85 vapaaehtoista harrastajanäyttelijää, jotka elävöittävät markkinatoria tapahtuman aikana. Heitä ei kuitenkaan lasketa tapahtumassa varsinaisiksi talkootyöntekijöiksi, sillä kyseessä on harrastajateatteriharrastukseen verrattavissa oleva toiminta. Harrastaja-

näyttelijät eivät hae mukaan tapahtumaan talkoohakuprosessin kautta, vaan näyttelijähaku järjestetään omana hakuprosessinaan helmi-maaliskuussa.

Kuvio 4: Keski-ikäisten markkinoiden talkootyöntekijöiden määrät vuosina 2013–2017.

Vuonna 2017 Keski-ikäisillä markkinoilla työskenteli 51 talkootyöntekijää, joiden keski-ikä oli noin 36 vuotta. Talkoolaisten ikäjakauma painottui nuoriin aikuisiin, sillä tapahtuman talkootyöntekijöistä kolmannes, 17 henkilöä, oli iältään 18–29-vuotiaita. Lisäksi tapahtumassa työskenteli kuusi alle 18-vuotiasta, kuusi 30–39-vuotiasta, viisi 40–49-vuotiasta, neljä 50–59-vuotiasta ja seitsemän 60–69-vuotiasta. Tapahtumassa ei ollut yhtään 70-vuotiasta tai tätä vanhempaa talkoolaista. Ikäjakaumassa ei ole otettu huomioon kuutta talkootyöntekijää, joiden ikä ei ole tiedossa.

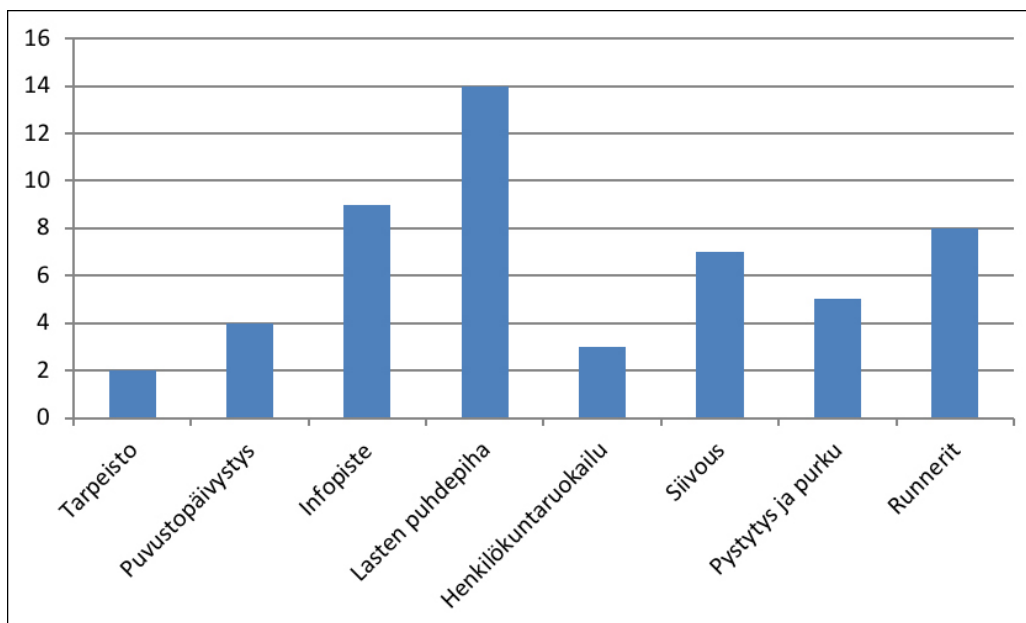
Keski-ikäisten markkinoiden talkoohaku alkaa helmi-maaliskuussa ja kestää aina tapahtumaan asti. Vuodesta 2017 alkaen käytössä on ollut sähköinen hakulomake. Aiemmin tapahtuman internetsivuilta oli ladattavissa hakulomake, joka palautettiin täytettynä postin tai sähköpostin välityksellä. Lisäksi Turun Suurtorin keski-ikä ry saa joka vuosi muutamia vapaamuotoisia hakemuksia varsinaisen talkoorekrytoinnin ulkopuolelta. Talkoorekrytoinnin käynnistämisestä tiedotetaan tapahtuman internetsivuilla sekä sosiaalisen median kanavissa. Viime vuosina tapahtuma on hyödyntänyt sosiaalisen median palveluista erityisesti Facebookia ja Instagramia. Lisäksi talkoorekrytoinnin alkamisesta lähetetään medialle lehdistötiedote. Tieto lähetetään myös sähköpostitse aiempina vuosina mukana olleille talkootyöntekijöille.

Hakulomakkeeseen hakijat merkitsevät nimensä, yhteystietonsa, syntymäaikansa, tapahtumapäivät, joihin pääsevät talkootyöhön sekä tehtävätoiveensa, joita on mahdollista valita useita. Hakijoilta tiedustellaan myös talkootyön kannalta heidän olennaisiksi katsomansa vahvuudet ja syy, miksi he hakevat talkootyöhön tapahtumaan. Lisäksi hakijat merkitsevät hakemukseen paitakokonsa. Paidan kokoa tiedustellaan hakemuksessa, sillä Keskiäikaisilla markkinoilla työskentelevät käyttävät työvuorosaan tapahtuman henkilökuntapaitaa. Tästä poikkeuksena ovat asiakaspalvelutehtävissä työskentelevät henkilöt, jotka käyttävät tapahtuman puvustamosta lainattavaa, keskiajan henkeen sopivaa, asiakaspalvelupukua.

Keskiäikaisilla markkinoilla talkootyöntekijöille tarjotaan ruokailu kerran päivässä tapahtuman henkilökuntaruokailussa. Lisäksi talkootyöntekijät saavat tapahtuman aikana kahvia, teetä ja mehua. Tapahtuman päätteeksi talkoolaiset saavat todistuksen talkootyöhön osallistumisesta sekä pienen tavaralahjan ja kutsun Keskiäikaisten markkinoiden kiitosjuhlaan.

5.2 Työn osa-alueet Keskiäikaisilla markkinoilla

Keskiäikaisten markkinoiden talkootyön osa-alueet vuonna 2017 olivat tarpeisto, puvustopäivystys, erilaiset asiakaspalvelutehtävät, henkilökuntaruokailu ja siivoustehtävät. Talkootyöntekijöitä tarvittiin myös pystytys- ja valmistelutehtävissä tapahtumaviikolla sekä purkutehtävissä tapahtuman jälkeisellä viikolla (Turun Suurtorin keskiäikä ry 2017e.) Lisäksi talkootyöntekijöitä työskenteli tapahtuman aikana muita tiimejä täydentävinä ”runnereina” vaihtelevien tehtävien ja juoksevien asioiden parissa (Turun Suurtorin keskiäikä ry 2017f). Vuonna 2017 Keskiäikaisille markkinoille hakeneet 51 talkootyöntekijää sijoitettiin kahdeksan eri osa-alueen talkootehtäviin (Kuvio 5). Talkootyöntekijöiden oli mahdollista työskennellä myös useammassa kuin yhdessä tehtävässä tapahtuman aikana. Työtehtävät jaettiin sekä tapahtuman tarpeita ajatellen että talkootyöntekijän toiveet huomioon ottaen.

Kuvio 5: Keski-ikäisten markkinoiden talkootyöntekijöiden jakautuminen eri tehtävien välillä vuonna 2017.

Tarpeisto

Tarpeistotiimi työskentelee Keski-ikäisillä markkinoilla monenlaisten tehtävien parissa. Tarpeisto huolehtii pienrekvisiitan kuljettamisesta paikoilleen ennen tapahtuman alkamista ja kuljettaa rekvisiitan tapahtumapäivän päätteeksi takaisin varastoihin. Osa rekvisiitasta voidaan kuljettaa myös kesken tapahtumapäivän sovittuina aikoina. Lisäksi tarpeistotiimi vastaa esitelineiden täydentämisestä, markkinanäytelmän taukotilan huoltotehtävistä ja kuivalla säällä tapahtuman hiekka-alueiden kastelemisesta. Lisäksi tiimi huolehtii pienistä kunnostustehtävistä, mikäli lavasteet ja rekvisiitta tarvitsevat korjaamista tapahtumapäivän aikana. Tarpeistotiimi avustaa myös siivoustiimiä roska-astioiden tyhjentämisessä. Tiimin vastuhenkilö vuonna 2017 oli tapahtuman tarpeistonhoitaja. (Turun Suurtorin keski-ikä ry 2017e.) Työvuorossa työskenteli vuonna 2017 yksi talkootyöntekijä tapahtumapäivästä riippuen neljän tai viiden tunnin työvuorossa yhdessä vastuhenkilön kanssa. Lisäksi tarpeistotiimissä työskenteli yksi talkootyöntekijä koko päivän vuorossa, joka oli kestoltaan kuusi tai kahdeksan tuntia tapahtumapäivän pituudesta riippuen. (Turun Suurtorin keski-ikä ry 2017f.)

Vuonna 2017 Keskiaikaisilla markkinoilla ei ollut aiempien vuosien tapaan varsinaista talkootyöntekijöistä koostunutta lavastuspäivystystä. Talkoohakulomakkeessa oli kylä mahdollista valita tehtävätoiveeksi lavastustehtävät, mutta lopulta tähän tehtävään hakeneet sijoitettiin osaksi tarpeistotiimiä. Tapahtuman lavastuksesta vastannut WarusSeppäin Kilta ry organisoiti itsenäisesti lavastuspäivystyksen tapahtuman aikana.

Puvustopäivystys

Keskiaikaisilla markkinoilla on oma puvustamo, joka puvustaa tapahtumassa asiakaspalvelutehtävissä olevat työntekijät sekä markkinanäytelmän näyttelijät ja osan muista esiintyjistä. Lisäksi puvustamo vuokraa tarvittaessa keskiaikapukuja tapahtuman markkinamyymyjille. Puvustamolla talkootyöntekijät huolehtivat, että näytelmän pukuvaihdot sujuvat vaivattomasti sekä korjaavat ja pesevät pukuja tarvittaessa tapahtuman aikana. Puvustustiimin vastaava on tapahtuman puvustaja. Vuonna 2017 puvustamolla työskenteli 2–3 talkootyöntekijää. Talkootyöntekijät tekivät puvustamolla 10–12 tunnin työvuoroja riippuen tapahtumapäivän pituudesta.

Asiakaspalvelu

Keskiaikaisilla markkinoilla asiakaspalvelijat työskentelevät tapahtuman Infopisteessä ja Lasten puhdepihalla. Infosta markkinakävijät saavat opastusta, neuvontaa ja tietoa tapahtumasta. Infossa on myytävänä lisäksi tapahtuman omia myyntituotteita, kuten kangaskasseja ja t-paitoja. Vilkkaalla markkinatorilla Info toimii myös yleisenä kohtaamispaikkana. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017e.) Vuonna 2017 Infopisteen vastuhenkilö oli Turun Suurtorin keskiaika ry:n tuotantoharjoittelija. Infopisteessä työskenteli työvuorossa samanaikaisesti kaksi talkootyöntekijää yhdessä vastuuhenkilön kanssa. Infopisteessä talkootyöntekijöiden työvuorot olivat 3,5 tai 4,5 tuntia tapahtumapäivän pituudesta riippuen. Lisäksi Infossa työskenteli yksi talkootyöntekijä koko päivän vuorossa, jonka kesto oli kuusi tai kahdeksan tuntia tapahtumapäivästä riippuen. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017f.)

Lasten puhdepiha on Keskiaikaisten markkinoiden Työnäytösalueella sijaitseva lapsille suunnattu toiminnallinen alue. Lasten puhdepihalla on muun muassa leikki- ja

pelivälineitä, keskiaikainen karuselli sekä aikataulutettua ohjelmaa, kuten sirkusta, tanssia, keskiaikainen musiikkileikkikoulu ja pienistä tehtävistä koostuvat Prinsessa- ja Ritarikoulu. Puhdepihalla talkootyöntekijät leikittävät lapsia, avustavat pelivälineiden käytössä ja pyörittävät karusellia. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017e.)

Vuonna 2017 Lasten puhdepihan työvuorossa työskenteli samanaikaisesti 4–6 talkootyöntekijää yhdessä Puhdepihan vastuuhenkilön kanssa. Vastuuhenkilö oli Turun Suurtorin keskiaika ry:n tuotantoharjoittelija. Talkootyöntekijöiden työvuorot olivat 3,5 tai 4,5 tuntia tapahtumapäivän pituudesta riippuen. Lisäksi Lasten puhdepihalla työskenteli yksi talkootyöntekijä koko päivän vuorossa, jonka kesto oli kuusi tai kahdeksan tuntia tapahtumapäivästä riippuen. Keskiaikaisen karusellin työvuorossa työskenteli kerrallaan yksi talkootyöntekijä. Karusellin työvuorot olivat tapahtumapäivän pituudesta riippuen kahden tai kolmen tunnin mittaisia. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017f.)

Henkilökuntaruokailu

Keskiaikaisilla markkinoilla järjestetään henkilökuntaruokailu jokaisena tapahtumapäivänä noin 170 henkilölle. Henkilökuntaruokailussa aterioivat tapahtuman työntekijät ja esiintyjät. Henkilökuntaruokailun ruoka-annokset tilataan pitopalvelusta, mutta talkootyöntekijät huolehtivat ruokailun esillepanosta sekä astioiden pesemisestä, kahvinkeitosta ja ruokailutilan siisteydestä. Henkilökuntaruokailutiimin vastuuhenkilö on Turun Suurtorin keskiaika ry:n palkattu työntekijä, joka vuonna 2017 oli tapahtuman projektityöntekijä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017e.) Talkootyöntekijöiden työvuoron pituus vuonna 2017 oli 5,5 tai kuusi tuntia tapahtumapäivän pituudesta riippuen. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti kolme talkootyöntekijää. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017f.)

Siivous

Siivoustiimi vastaa tapahtuma-alueen siisteydestä. Työ käsittää roska-astioiden tyhjentämisen ja wc-tilan siisteydestä huolehtimisen. Lisäksi siivoustiimi huolehtii tapahtuma-alueen kolmen esiintymislavan sekä näytelmäkohtausten tapahtumapaikkojen siisteydestä ennen esityksiä. Siivoustiimin vastuuhenkilö on tapahtuman palkattu

työntekijä, joka vuonna 2017 oli tapahtuman tuotantoassistentti. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017e.) Vuonna 2017 työvuoron pituus oli 5–7 tuntia tapahtumapäivästä sekä ilta- ja aamuvuorosta riippuen. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti kolme talkootyöntekijää. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017f.)

Pystytys ja purku

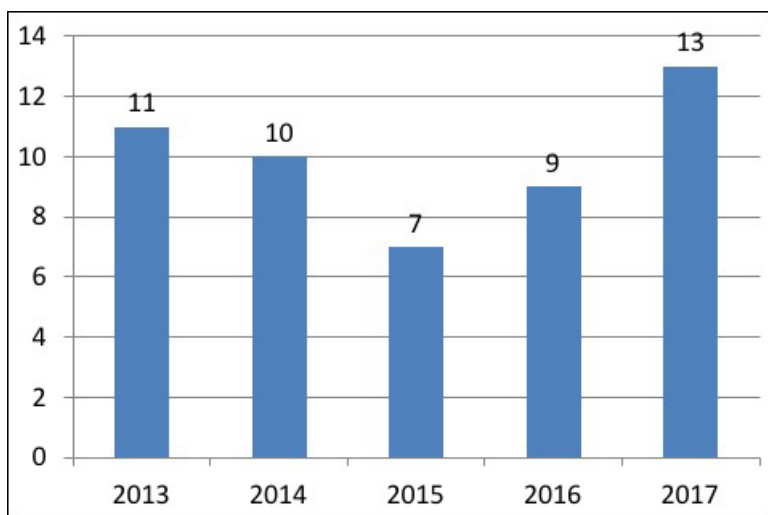
Keskiaikaisten markkinoiden pystytys alkaa tapahtuman suurikokoisista lavasteista, kuten esiintymislavoista, tapahtuma-alueen osittain eristävästä aidasta, puisista rakennuksista ja teltoista muutama viikko ennen tapahtumaa. Talkootyöntekijät ovat mukana pystytyksessä vasta tapahtumaviikolla viime hetken valmistelujen parissa. Talkootyöntekijät esimerkiksi avustavat tapahtuman työntekijöitä rekvisiitan ja tarpeiston kantamisessa ja asettelussa. Rekvisiitta ja tarpeisto käsittää muun muassa somisteena toimivat heinäpaalit, puupölkyt, köysiaidat sekä juliste- ja esitetelineet. Tapahtuman jälkeen talkootyöntekijät auttavat rekvisiitan ja tarpeiston purkamisessa sekä tapahtuma-alueen siistimisessä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017e.) Vuonna 2017 pystytys- ja purkutehtävissä oli apuna viisi talkootyöntekijää.

Runnerit

Keskiaikaisilla markkinoilla työskenteli vuonna 2017 niin sanottuina runnereina talkootyöntekijöitä, joille ei oltu määritelty yhtä tiettyä toimenkuvaa, vaan joiden tehtävänä oli täydentää tarvittaessa muita talkootiimejä ja hoitaa yllättäviä juoksevia asioita. Runnereiden työpäivän pituus oli pääasiassa 5,5 tai 4,5 tuntia tapahtumapäivän pituudesta riippuen (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017f). Talkootyöntekijöitä ei haettu runnereiksi talkoorekrytoinnin kautta, sillä tehtävänkuva luotiin vasta lähempänä tapahtumaa. Tehtäviin sijoitettiinkin alun perin muihin tehtäviin hakeneita talkootyöntekijöitä. Myös tapahtuman sosiaalista mediaa hoitaneet kaksi talkootyöntekijää merkittiin tapahtuman työvuorolistassa runnereiksi (Mt.).

5.3 Talkootyö Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla

Talkootyö Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla on sisältönsä puolesta pitkälti samankaltaista kuin Keskiaikaisilla markkinoilla. Suurimpana eroavaisuutena on tapahtuman koko ja työtehtävien vähäisempi määrä. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla työskentelee joka vuosi keskimäärin kymmenen talkootyöntekijää (Kuvio 6).

Kuvio 6: Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöiden määrät vuosina 2013–2017.

Vuonna 2017 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöiden keski-ikä oli 45 vuotta. Talkootyössä oli kolme 18–29-vuotiasta, kaksi 30–39-vuotiasta, yksi 40–49-vuotias, kolme 50–59-vuotiasta ja kolme 60–69-vuotiasta. Tapahtumassa ei ollut talkootyössä yhtään alle 18-vuotiasta tai yli 69-vuotiasta. Ikäjakaumassa ei ole otettu huomioon yhtä talkootyöntekijää, jonka ikä ei ole tiedossa. Keski-ikäisten markkinoiden tavoin Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla esitetään ulkoilmanäytelmä, jonka harrastajanäyttelijöitä ei lasketa talkootyöntekijöiksi.

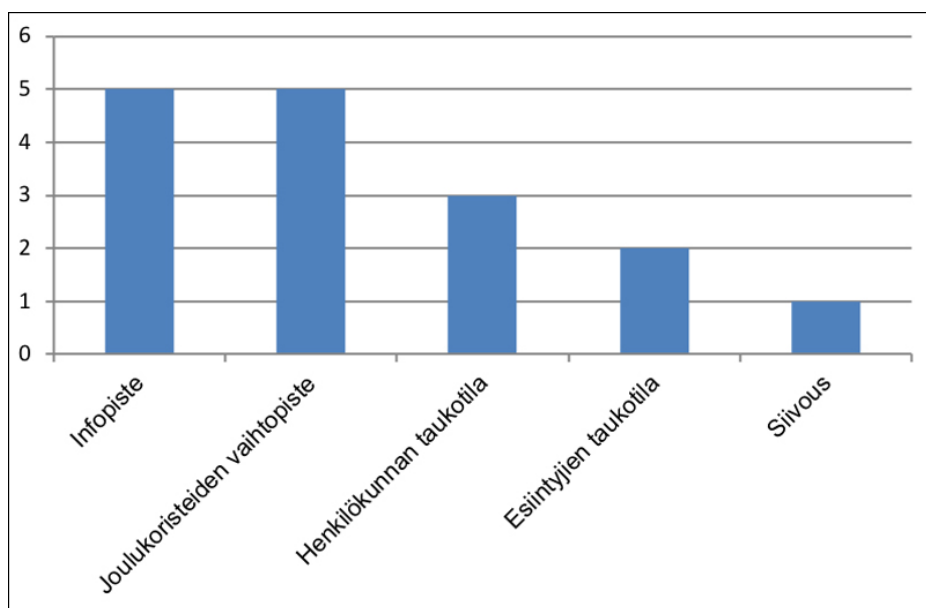
Talkoohaku alkaa syys-lokakuussa ja on avoinna vielä tapahtuman aikana aina viimeiseen markkinaviikonloppuun asti. Tapahtuma jaksottuu neljän viikonlopun ajalle, joten talkootyöntekijöitä on mahdollista ottaa mukaan myös kesken tapahtuman. Talkootyöhön haetaan ja talkootyöstä tiedotetaan samalla tavalla kuin Keskiaikaisilla markkinoilla. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöille tarjotaan ruokailu kerran tapahtumapäivässä, minkä lisäksi he saavat tapahtuman aikana kahvia, teetä ja mehua henkilökunnan taukotilassa. Lisäksi talkoolaiset saavat kiitokseksi

työstä talkootyötodistuksen, pienen tavaralahjan sekä kutsun Joulumarkkinoiden päätteeksi järjestettävään kiitosjuhlaan.

5.4 Työn osa-alueet Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla

Talkootyön osa-alueet Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla vuonna 2017 olivat asiakaspalvelu Infopisteessä ja Joulukoristeiden vaihtopisteessä, henkilökunnan ja esiintyjien taukotilojen huolto sekä siivoustehtävät. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017n.) Talkootyöntekijöitä on vuodesta riippuen ollut mukana myös pystytystehtävissä jokaisen tapahtumaviikon perjantaina ja lauantaina sekä purkutehtävissä jokaisen tapahtumaviikon sunnuntaina. Lisäksi talkootyöntekijöitä on osallistunut myös tapahtuman päätöspurkuun, joka suoritetaan viimeisen tapahtumaviikonlopun jälkeisenä maanantaina.

Vuonna 2017 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoille hakeneet kolmetoista talkootyöntekijää sijoitettiin talkootyön eri osa-alueisiin painottuen asiakaspalvelutehtäviin (Kuvio 7). Muutama talkootyöntekijä työskenteli useammassa kuin yhdessä tehtävässä tapahtuman aikana. Työtehtävät jaettiin sekä tapahtuman tarpeita ajatellen että talkootyöntekijän toiveet huomioiden.

Kuvio 7: Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöiden jakautuminen eri tehtävien välillä vuonna 2017.

Asiakaspalvelu

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla asiakaspalvelijat työskentelevät tapahtuman Infopisteessä ja Joulukoristeiden vaihtopisteessä. Infopisteestä asiakkaat saavat opastusta ja neuvontaa. Lisäksi asiakkaat voivat ostaa kuumaa mehua ja pelata Joulusta onnenpyörää, josta on mahdollisuus voittaa erilaisia palkintoja. (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017l.) Vuonna 2017 Infopisteen työvuoron pituus 3,5–4,5 tuntia. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti 1–2 työntekijää yhdessä Turun Suurtorin keskiäika ry:n tuotantoharjoittelijan kanssa. (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017n.)

Joulukoristeiden vaihtopiste on paikka, johon tapahtuman kävijät voivat lahjoittaa vanhoja joulukoristeita ja ottaa halutessaan vaihdossa tilalle muiden lahjoittamia koristeita (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017l). Tapahtuman jälkeen jäljelle jääneet joulukoristeet lahjotetaan hyväntekeväisyyskohteeseen (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017h). Vuonna 2017 työvuoron pituus Joulukoristeiden vaihtopisteessä oli kolme tuntia. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti 1–2 talkootyöntekijää. (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017n.)

Henkilökunnan taukotila

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla järjestetään taukotila noin 20–30 työntekijälle ja esiintyjälle päivässä. Talkootyöntekijät huolehtivat taukotilassa kahvin ja mehun keittämistä sekä tilan siisteydestä. (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017l.) Talkootyöntekijöiden työvuoron pituus vuonna 2017 oli vuorosta riippuen 2,5–4 tuntia. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti 1–2 talkootyöntekijää. (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017n.)

Esiintyjien taukotila

Henkilökunnan taukotilan lisäksi tapahtumassa oli erikseen esiintyjien taukotila, jota käyttivät tapahtuman harrastajanäyttelijät, tontut sekä Joulupukin perhe. Esiintyjien taukotilan työntekijät huolehtivat esiintymisasujen korjaamisesta tapahtumapäivinä sekä tilan siisteydestä (Turun Suurtorin keskiäika ry 2017i). Vuonna 2017 talkootyöntekijöiden työvuoron pituus oli noin 8,5 tuntia. Työvuorossa työskenteli kerrallaan yksi

talkootyöntekijä. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017n.) Esiintyjien taukotilan tehtäviin kuului vuonna 2017 lisäksi tilan läheisyydessä sijainneen markkinamyymyjien myyntituotevaraston päivystykseen liittyvät tehtävät.

Siivous

Siivoustiimi vastaa Joulumarkkinoiden tapahtuma-alueen siisteydestä. Työ käsittää roska-astioiden tyhjentämistä ja wc-tilojen siisteydestä huolehtimisen. Lisäksi siivoustiimi huolehtii tarvittaessa hiekoituksesta, lumen kolaamisesta sekä muiden tiimien tauotuksesta. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017l.) Työvuoron pituus vuonna 2017 oli vuorosta riippuen 3,5 tai viisi tuntia. Työvuorossa työskenteli samanaikaisesti 1–2 työntekijää. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017n.)

Pystytys ja purku

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden suuret rakenteet, kuten teltat, Joulupukin paja ja inforakennus ovat pystytettyinä koko tapahtuman ajan marraskuun puolivälistä joulukuun puoliväliin asti. Tapahtuman pienempi tarpeisto pystytetään ja puretaan joka viikko uudelleen. Varsinainen pystytyspäivä on perjantai, jolloin pystytetään koko viikonlopun ajan paikallaan oleva tarpeisto, kuten esimerkiksi roska-astiat ja esitetelineet. Lauantaiaamuna puolestaan pystytetään pienempää rekvisiittaa ja sunnuntai-iltana tarpeisto ja rekvisiitta kuljetetaan varastoihin (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017i). Pystytys- ja purkutehtäviin haettiin talkootyöntekijöitä myös vuonna 2017, mutta talkootyöntekijöiden vähäisestä määrästä johtuen työ hankittiin ostopalveluna paikalliselta urheiluseuralta. Lisäksi pystytykseen ja purkuun palkattiin tilapäisiä työntekijöitä.

5.5 Haasteet ja ongelmat

Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämien tapahtumien suurin talkootyöhön liittyvä ongelma on talkootyöntekijöiden vähäinen määrä. Talkootyöntekijöiden rooli tapahtumissa on merkittävä, sillä talkootyönä tehtävää työtä on paljon ja työ vaatii monen ihmisen työpanoksen, jotta tapahtumat on mahdollista järjestää nykyisessä mittaka-

vassaan. Talkoolaisten määrä Keskiaikaisilla markkinoilla on nykyisellään jokseenkin riittämätön ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla riittämätön. Molemmat tapahtumat ovat kyllä mahdollista toteuttaa, mutta yllättävät poissaolot ja viime hetken peruuntumiset vaikuttavat aidosti toiminnan sujuvuuteen ja aiheuttavat runsaasti ylimääräistä työtä tehtävien organisoinnin kannalta. Tavoitteena on, että talkootyöntekijöiden määrää voisi kasvattaa jonkin verran Keskiaikaisilla markkinoilla ja huomattavasti Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla.

Talkootyöntekijöiden määrä Keskiaikaisilla markkinoilla on kasvanut viime vuosina, mutta samalla myös tapahtuman kävijämäärä on kasvanut voimakkaasti. Vuonna 2017 kävijöitä oli 163 000, kun vuonna 2013 kävijämäärä oli 113 000 (Turun Sanomat 2013a). Tapahtuman kävijäennätys tehtiin vuonna 2015, jolloin tapahtumassa vieraili 180 000 kävijää (Turun kaupunki 2015). Keskiaikaisten markkinoiden kävijämääriin suhteutettuna tapahtuman noin 40 talkootyöntekijää on vaatimaton määrä. Esimerkiksi Ruisrockissa työskenteli vuonna 2013 lähes 600 talkoolaista ja Ilosaarirockissa noin 2000 talkootyöntekijää (Rantanen 2014, 40). Tuolloin Ruisrockin kävijämäärä oli 71 000 kävijää (Turun Sanomat 2013b) ja Ilosaarirockin 55 000 kävijää (Ilosaarirock 2013). Tapahtumat ovat toki luonteeltaan erilaisia kuin Keskiaikaiset markkinat, mutta ero talkootyöntekijöiden määrissä on silti huomattava.

Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämien tapahtumien talkootyöntekijöiden määrät ovat vähäiset myös verrattuna yleisesti tapahtumien talkootyöntekijöiden ja vakituisien työntekijöiden määrien suhteeseen. Esimerkiksi Finland Festivals ry:n tekemän selvityksen mukaan sen jäsenten järjestämissä tapahtumissa työskenteli vuonna 2014 yhtä vakituista työntekijää kohden keskimäärin yli neljäkymmentä talkootyöntekijää (Finland Festivals ry 2014, 18). Keskiaikaisilla markkinoilla yhtä vakituista työntekijää kohden työskentelee 21,5 ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla viisi talkootyöntekijää. Turun Suurtorin keskiaika ry ei ole Finland Festivals ry:n jäsen, joten Keskiaikaiset markkinat ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat eivät ole mukana selvityksessä. Vertailua voidaan kuitenkin pitää suuntaa antavana, sillä Finland Festivals ry:n jäsenistö kattaa lähes sata suomalaista festivaalia eri taiteenaloilta (Finland Festivals ry 2018).

Talkootyöntekijöiden vähäinen määrä on ongelma erityisesti Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Tapahtuma on kokoluokaltaan pienempi kuin Keskiaikaiset markkinat, mutta sen kesto jaksoituu neljälle viikonlopulle, joten talkootyön näkökulmasta kyseessä on käytännössä neljä erillistä tapahtumaa. Tarvetta talkootyöntekijöille on rakennus- ja purkupäivät mukaan luettuna yhteensä 13:nä päivänä. Talkootyöntekijöiden vähäisestä määrästä johtuen tapahtumaan on jouduttu viime vuosina palkkaamaan tilapäisiä työntekijöitä työtehtäviin sekä tapahtuman ajalle että purku- ja rakennusvaiheeseen. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden tilanne ei ole tässä asiassa ainutlaatuinen. Samanlaiseen ratkaisuun on ajauduttu myös Seinäjoen Provinssirock-tapahtumassa, jossa on kärsitty vastaavanlaisesta työvoimapulasta (Rauhala 2013, 3).

Vuonna 2017 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla oli aikataulutettu yhden tapahtumaviikonlopun ajalle keskimäärin 36 erimittaista työvuoroa, joiden täyttämiseksi olisi ideaalitulanteessa käytetty talkootyövoimaa. Talkootyöntekijöitä kuitenkin riitti täyttämään keskimäärin vain 15 työvuoroa yhtä viikonloppua kohden. (Turun Suurtorin keskiaika ry 2017n.) Lähes 60 % työvuoroista täytettiin palkatuilla työntekijöillä tai ostopalveluna hankitulla työvoimalla. Tapahtuman Infopisteen työntekijöistä lähes jokainen oli palkattu työntekijä ja lisäksi tapahtuman tarpeiston ja rekvisiitan pystytys ja purku hankittiin ostopalveluna paikalliselta urheiluseuralta. Nämä työtehtävät eivät välttämättä vaadi erityistä osaamista, joten ne olisi mahdollista tehdä myös talkootyönä. Tapahtumassa onkin siis aito tarve nykyistä suuremmalle määrälle talkootyöntekijöitä.

Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat ei ole herättänyt vuosien varrella erityisemmin kiinnostusta talkootyöntekijöiden keskuudessa. Syitä tähän ei ole varsinaisesti tutkittu, mutta on mahdollista, että kysymyksessä on usean asian summa. Tapahtuma järjestetään marras-joulukuussa, jolloin sääolot eivät ole pääsääntöisesti kovinkaan suotuisat ulkotapahtuman järjestämiseen. Ajankohta ei myöskään ole tyypillistä lomaaikaa, joten talkootyölle ei välttämättä ole aikaa, ja ajankäyttö saatetaan suunnata esimerkiksi jouluvalmisteluihin. Ajankohdan lisäksi myös tapahtuma itsessään ei ole talkoomielessä välttämättä niin kiinnostava kuin Keskiaikaiset markkinat, sillä se on pienimuotoisempi, joten siihen ei liity samalla tavalla tunnetta suur tapahtuman kulissemiin pääsemisestä. Tapahtuman teema ei myöskään ole sen kaltainen, että sen

ympäriksi olisi rakentunut aktiivista harrastajakuntaa, joka osallistuisi tapahtumaan varsinaisesti sen aihepiiriin vuoksi.

Molemmissa tapahtumissa talkootyöntekijöiden riittävän määrän saavuttamisen haasteena saattaa olla tapahtumien pääsymaksuttomuus. Pääsylipun lunastaminen työsuoritteella on yksi talkootyöntekijöiden tavallisista motiiveista työhön kulttuuritapahtumassa auttamisen halun, verkostoitumisen ja uuden oppimisen ohella (Iso-Aho & Soini 2012, 25). Periaatteessa pääsylippua ei lueta palkaksi tehdystä työstä, sillä talkootyö on palkatonta työtä. Käytännössä ilmainen sisäänpääsy kuitenkin motivoi. Esimerkiksi vuonna 2013 Ruisrockin talkootyöntekijöille tehdyn kyselyn mukaan ilmainen sisäänpääsy oli motiivina jopa yli kahdella kolmasosalla kyselyyn vastanneista (Rantanen 2014, 28).

Talkootyöntekijöiden määrän kasvattamisen lisäksi tavoitteena on kehittää Keski-ikäisten markkinoiden ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyön laatua. Laadukkaasti järjestetty talkootyö on kiinnostavaa, mielekästä ja palkitsevaa kaikille osapuolille – myös talkootyöntekijöille itselleen (Laimio & Välimäki 2011, 23). Laadun kasvattamisen tavoite ei tässä tapauksessa johdukaan siitä, että Turun Suurtorin keskiaika ry:n talkoolaiset suoriutuisivat heikosti heille annetuista tehtävistä. Tavoitteena on, että talkootyö olisi niin mielekästä, että tapahtumiin hakisi mukaan mahdollisimman paljon samoja talkootyöntekijöitä vuodesta toiseen. Parhaassa tapauksessa tapahtumissa työskentelisi runsaasti pitkäaikaisia talkootyöntekijöitä, joille tapahtumat ovat tuttuja ja jotka hallitsevat työtehtävät sujuvasti.

Talkootyön laadun kehittäminen merkitseekin tässä tapauksessa käytännössä talkootyötä koskevan toiminnan kehittämistä. Tavoitteena on kehittää talkootyötä siten, että se edistäisi talkootyöntekijöiden voimakkaampaa sitoutumista tapahtumissa työskentelemiseen. Sitoutumisen rooli onnistuneen talkootyön kannalta on huomattava. Sitoutuminen mahdollistaa toiminnan kautta syntyvän osaamisen ja hiljaisen tiedon, joilla on suuri merkitys toiminnan jatkuvuuden kannalta (Kuuluvainen 2015, 49).

6 KYSELYTUTKIMUS TALKOORYÖNTEKIJÖILLE

Keskiaikaisten markkinoiden talkooryöntekijöiden motivaatiota ja sitoutumista talkooryöhön tapahtumassa tutkittiin kyselytutkimuksella. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, mitkä tekijät motivoivat talkoolaisia tapahtumassa työskentelemiseen. Lisäksi kyselyn tavoitteena oli kartoittaa, ovatko talkooryöntekijät kiinnostuneita osallistumaan jatkosakin talkooryöhön Keskiaikaisilla markkinoilla ja ovatko he valmiita ottamaan vastaan aiempaa vaativampia työtehtäviä. Lisäksi kyselyllä tiedusteltiin, ovatko talkooryöntekijät kiinnostuneita Turun Suurtorin keskiaika ry:n ympärivuotisesta toiminnasta, ja mikäli ovat, minkälainen toiminta heitä kiinnostaa.

Kyselyn avulla kerättiin myös talkooryöntekijöiden ajatuksia talkooryön käytännön toteutuksesta koskien muun muassa hakuprosessin, viestinnän ja tapahtuma-alueen infrastruktuurin toimivuutta. Kyselytutkimuksella olikin yhtä aikaa kaksi merkitystä: sen tarkoitus oli selvittää talkooryöntekijöiden motivaatioon liittyviä tekijöitä ja toisaalta toimia apuna Keskiaikaisten markkinoiden talkooryön käytännön toteutuksen kehittämisessä. Talkooryöntekijöille on myös hyvä tarjota mahdollisuus palautteen antamiseen, sillä se auttaa toiminnan kehittämässä ja viestittää talkooryöntekijöille heidän työpanoksensa merkityksestä (Karreinen ym. 2010, 81).

6.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen toteutustavaksi valikoitui kyselytutkimus, sillä sen avulla oli mahdollista kerätä laaja tilastollisesti käsiteltävä tutkimusaineisto (Ojasalo ym. 2010, 108). Pienestä ja helposti rajattavasta, tapahtuman talkooryöntekijät käsittävästä, perusjoukosta johtuen kysely tehtiin kokonaistutkimuksena (Jyväskylän yliopisto 2015a). Haastattelututkimus olisi mahdollisesti tarjonnut tilaisuuden syvällisemmän tiedon keräämiseen talkooryöntekijöiltä, mutta otanta olisi käytännön toteutuksen vuoksi täytynyt olla suppeampi.

Kyselytutkimus Keskiaikaisten markkinoiden talkooryöntekijöille on yhdistelmä kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusta. Luonteeltaan tutkimus on vahvasti kvalitatiivi-

nen eli laadullinen, sillä siinä pyritään ymmärtämään tutkittavan kohteen laatua ja merkityksiä (Jyväskylän yliopisto 2015b). Tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää talkootyöhön motivoivia tekijöitä ja muodostaa käsitys, kuinka talkootyöntekijät olisi mahdollista motivoida ja sitouttaa tiiviimmin mukaan Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumiin. Laadullisen tutkimuksesta tekee myös se, että tavoitteena on tutkia aiheita mahdollisimman kokonaisvaltaisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2001, 152). Toisaalta tutkimusmenetelmässä on vivahteita myös kvantitatiivisesta eli määrällisestä tutkimuksesta, jossa tutkittavaa kohdetta kuvataan esimerkiksi luokittelujen ja syy-seuraussuhteiden kautta (Jyväskylän yliopisto 2015c).

Kyselytutkimus toteutettiin neljäntoista kysymyksen verkkokyselynä Google Forms -lomaketyökalulla (Liite 4). Kysely lähetettiin sähköpostitse talkootyöntekijöille tapahtuman jälkeen heidän talkoohakemuksissaan ilmoittamiinsa sähköpostiosoitteisiin. Keskiaikaisilla markkinoilla työskenteli vuonna 2017 yhteensä 51 talkootyöntekijää, mutta kysely lähetettiin ainoastaan 47 henkilölle. Tämä johtui siitä, että tapahtumassa työskenteli talkootyöntekijöitä, jotka olivat tulleet mukaan kesken tapahtuman varsinaisen talkoorekrytoinnin ulkopuolelta, eikä heidän yhteystietojaan ollut tämän vuoksi talkootyöntekijöiden yhteystietolistoissa. Lisäksi tapahtumassa oli talkootyössä alakäisiä lapsia yhdessä heidän yhteyshenkilönä toimineen huoltajansa kanssa. Kysely oli avoinna 14.7.–18.8.2017.

Kyselyyn vastasi 23 henkilöä, mikä on 49 % mahdollisista vastaajista ja noin 45 % kaikista Keskiaikaisten markkinoiden talkootyöntekijöistä. Vastausprosenttia voidaan täten pitää melko hyvänä (Vilpas 2013, 8). Kannustimena vastaamiseen oli kyselyn umpeutumisen jälkeen vastaajien kesken arvottu ravintolalahjakortti. Kyselyyn vastaaminen ei kuitenkaan edellyttänyt yhteystietojen liittämistä lomakkeeseen, vaan anonyyminä vastanneiden oli mahdollista niin halutessaan osallistua arvontaan lähettämällä yhteystietonsa erikseen sähköpostitse Keskiaikaisten markkinoiden infosähköpostiosoitteeseen.

6.2 Tutkimustulosten analysointi

Tutkimustuloksia analysoitaessa on otettu huomioon tutkimusmenetelmän ja tutkimustulosten validiteetti eli pätevyys sekä reliabiliteetti eli luotettavuus. Käsitteet soveltuvat luontevammin kvantitatiivisen tutkimuksen mittareiksi, mutta kvalitatiiviseen tutkimukseenkin niitä on mahdollista soveltaa. Laadullisessa tutkimuksessa tärkeää on arvioida tutkimuksen luotettavuutta, uskottavuutta, toistettavuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja yleistettävyyttä. (Jyväskylän yliopisto 2010.)

Kyselytutkimuksen tutkimusmenetelmiä voidaan pitää pätevinä ja tarkoituksenmukaisina. Tutkimus on pätevä, sillä se mittasi tarkasti tutkittavaa kohdetta. Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa Keskiaikaisten markkinoiden talkootyöntekijöiden motivaatiota ja sitoutumista, joten kysely kohdennettiin tapahtuman talkootyöntekijöille. Kohdeyhmän lisäksi kyselyssä käytetyt kysymykset olivat tarkoituksenmukaisia, sillä ne keskittyivät täsmällisesti tutkittavaan asiaan. Näin ollen tutkimusmenetelmää voidaan pitää validina. (Hirsjärvi ym. 2001, 213.) Sen sijaan tutkimustulosten validiteettiin vaikuttaa jonkin verran heikentävästi kyselyyn vastanneiden määrä. Suurempi määrä vastaajia olisi antanut luotettavamman tuloksen.

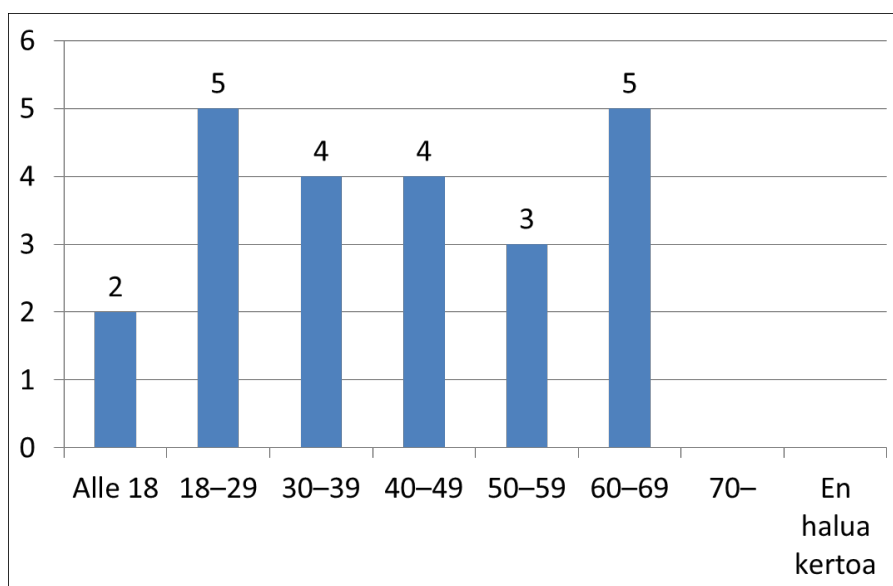
Tutkimusmenetelmän luotettavuutta eli reliabiliteettia voidaan myös pitää melko hyvänä, sillä tutkimus on toistettavissa (Hirsjärvi ym. 2001, 213). Toisaalta on mahdollista, että toistettaessa kyselyyn vastaisivat osittain tai täysin eri henkilöt. Lisäksi on otettava huomioon, että laadullisen tutkimuksen ollessa kyseessä vastauksiin on saattanut vaikuttaa kyselyn ajankohta (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a). Vastaukset saattaisivat olla erilaisia, mikäli kysely olisi tehty esimerkiksi pidemmän ajan kuluttua tapahtumasta. Nämä seikat on otettu huomioon kyselyn vastauksia analysoitaessa. Tämä näkyy varovaisena otteena kyselyn tulosten muodostamisessa. Tutkimuksen reliabiliteettia nostavat kyselytutkimuksen toteuttamisen tarkka kuvailu ja tulkintojen huolellinen perustelu (Hirsjärvi ym. 2001, 214–215).

Tärkeä osa kyselytutkimusta on talkootyöntekijöiden motivaatiotekijöiden kartoittaminen. Talkootyöhön motivoivia tekijöitä tarkastellaan kyselyä analysoitaessa kolmen aiemmin kuvatun teorian kautta. Keskeisin käytettävä teoria on Yeungin vapaaehtoistoiminnan motivaatiotimantti, sillä se käsittelee talkootoimintaa monipuolisena ja ko-

konaisvaltaisena ilmiönä (Yeung 2005b, 109). Lisäksi motivaatiotekijöitä peilataan Maslow'n tarvehierarkiaan sekä Decin ja Ryanin itsemääräämisteoriassa esitettyyn näkemykseen sisäisestä ja ulkoisesta motivaatiosta. Teorioiden monipuolinen käyttö tähtää siihen, että talkootyön motiiveista Keskiaikaisilla markkinoilla voitaisiin muodostaa mahdollisimman kattava kuva.

6.3 Tutkimuksen tulokset

Kyselytutkimukseen osallistui yhteensä 23 vastaajaa, joista naisia oli 22 ja miehiä yksi henkilö. Sukupuolijakauma on huomiota herättävä, ja sitä olisikin mielenkiintoista verrata tapahtuman talkootyöntekijöiden yleiseen sukupuolijakaumaan. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä talkoohakulomakkeessa ei tiedustella hakijan sukupuolta. Vastaajien ikäjakauma oli melko tasainen lukuun ottamatta 70-vuotiaita tai sitä vanhempia, joita ei vastannut kyselyyn lainkaan (Kuvio 8).

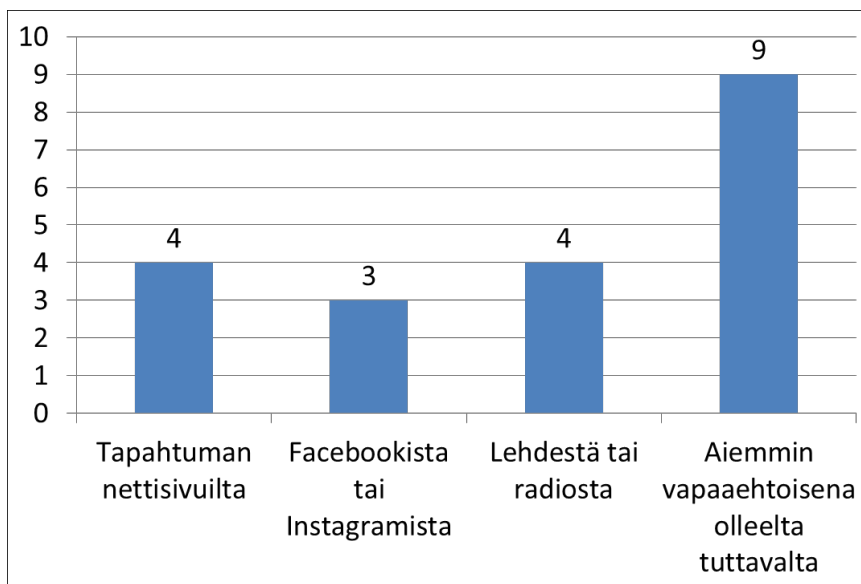

Kuvio 8: Kyselytutkimus: 2. Ikä. Vastaajien määrä 23.

Kyselyyn vastanneista lähes puolet (11) oli ollut talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Muut vastaukset jakautuivat melko tasaisesti kahden (3), kolmen (3) ja neljän (2) talkootyövuoden kesken. Lisäksi kahdella vastanneella ei ollut täyttä varmuutta, olivatko he olleet talkootyössä neljänä vai viitenä vuotena ja yksi vastanneista oli ollut talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla jo seitsemättä kertaa. Vastaajista kaksi ensikertalaista kertoi olleensa lisäksi mukana yhdis-

tyksen toiminnassa muulla tavalla: toinen neljä kertaa näyttelijänä ja toinen kahtena vuonna talkootyössä Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Yksi kyselyyn osallistuneista ei vastannut kysymykseen lainkaan. Kyselyyn vastanneiden jakautuminen ensiker-
talaisiin ja aiemmin mukana olleisiin olisi mielenkiintoista suhteuttaa myös kaikkien talkootyöntekijöiden jakaumaan. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä talkooha-
kulomakkeessa ei tiedustella, kuinka monta kertaa hakija on ollut aiemmin mukana talkootyössä tapahtumassa.

Kyselytutkimuksen perusteella merkittävä kanava Keski-ikäisten markkinoiden tal-
kootyörekrytoinnista tiedottamiseen on aiemmin tapahtumassa talkootyössä olleet
henkilöt. Yli kaksi kolmasosaa kyselyyn vastanneista oli kuullut talkoorekrytoinnista
aiemmin talkootyössä olleelta tuttavalta (Kuvio 9). Lisäksi neljä vastaajaa kertoi
avoimessa vastauskentässä kuulleensa talkootyöntekijöiden rekrytoinnista tuttaval-
taan (2), tapahtuman tuottajalta (1) tai yhdistyksen työntekijäksi tulkittavalta henkilöltä
(1). Rekrytoinnista tiedottamista koskevaan kysymykseen sekä mahdollista muuta
kanavaa kartoittaneeseen avoimeen vastauskenttään tuli yhteensä 24 vastausta, jo-
ten yksi vastaaja oli valinnut kaksi vaihtoehtoa.

Kuvio 9: Kyselytutkimus: 4. Mistä kuudit, että Keski-ikäisille markkinoille etsitään talkootyöntekijöitä? Vastaajien määrä 20.

Tieto talkootyöstä Keskiäikaisilla markkinoilla oli saavuttanut ensimmäistä kertaa tapahtumassa työskennelleet (11) pääosin internetin tai aiemmin mukana olleen tuttavallan kautta. Keskiäikaisten markkinoiden internetsivuilta tiedon oli saanut neljä henkilöä ja Facebookista tai Instagramista yksi henkilö. Aiemmin mukana talkootyössä olleelta tuttavallalta tiedon oli saanut puolestaan kolme henkilöä. Tieto talkootyöstä oli kulkeutunut kahdelle vastaajalle radion tai lehden kautta. Lisäksi yksi ensikertalainen oli saanut tiedon muualta eli tässä tapauksessa tuttavallalta tai tapahtuman työntekijältä.

Ensikertalaiset tavoittaneiden tiedotuskanavien jakaumaa voidaan pitää sekä positiivisena että jonkin verran negatiivisena asiana. Tulos osoittaa, että Keskiäikaisten markkinoiden mediatiedotteet ovat menneet läpi radiossa ja lehdissä. Lisäksi tieto talkootyöstä on ollut helposti saatavilla tapahtuman internetsivuilta. Toisaalta ainoastaan kolme ensikertalaista oli saanut tiedon aiemmin mukana olleelta talkootyöntekijältä. Talkootyöntekijöiden positiivinen viestintä aiheesta omissa verkostoissaan houkuttelee uusia tekijöitä mukaan, joten kyselyvastausten perusteella positiivisen kokemuksen ja yhteishengen luominen voidaan mahdollisesti nähdä jatkossa kehittämisen kohteena (Kuuluvainen 2015, 97).

Talkootyön kehittämisen kannalta on olennaista selvittää, mikä vapaaehtoisesti tehtävään työhön motivoi. Syitä talkootyöhön hakemiseen tiedusteltiin talkootyöntekijöiltä avoimella kysymyksellä, johon jokainen kyselyyn vastanneista vastasi. Vastausten kirjo oli moninainen ja vastaajista muutama listasi useampia motivaatiotekijöitä. Yeungin vapaaehtoistoiminnan timanttimalleille sijoitettavia motivaatioelementtejä oli löydettävissä vastauksista yhteensä 27 kappaletta.

Viisi vastaajaa kertoi olleensa kiinnostunut tapahtumasta ja yksi heistä tarkensi olleensa kiinnostunut talkootyöstä Keskiäikaisilla markkinoilla, sillä on aikaisemmin ollut tapahtumassa asiakkaana. Yksi, ensimmäistä kertaa tapahtumassa talkootyössä ollut, vastaaja taas kertoi olleensa kiinnostunut keskiajasta ja talkootyöstä. Kaksi vastaajaa kertoi hakeneensa uutta kokemusta, yksi halusi tehdä työnsä vastapainoksi jotain erilaista ja yksi oli tullut tapahtumaan tuttavansa suosittamana. Nämä kymmenen motivaatioelementtiä voidaan sijoittaa vapaaehtoistoiminnan timanttimalle jatkuvuuden ja uuden etsinnän ulottuvuudessa uuden etsinnän ääripäähän (Yeung

2005b, 112–113). Vastaajista kahdeksan oli ensimmäistä kertaa ja yksi toista kertaa talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla. Yksi ensikertalainen oli ollut kuitenkin kahdena vuonna talkootyössä Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Yksi kyselyyn vastannut ei vastannut talkootyökertojen määrää koskevaan kysymykseen.

Jatkuvuuden ääripäähän taas voidaan sijoittaa neljä motivaatioelementtiä, jotka ovat tulkittavissa neljän vähintään toista kertaa tapahtumassa mukana olleen talkootyöntekijän vastauksista. Kolme vastaajaa kertoi syyksi aiemmat hyvät kokemukset talkootyöstä. Yksi Keskiaikaisilla markkinoilla neljästä viiteen vuotta talkootyössä ollut kokee tapahtumakokemuksen luontevammaksi talkootyöntekijänä kuin asiakkaana.

Tapahtuma tuntui mukavalta ja en osaa oikein vain olla "vieraana", vaan on kiva tehdä ja osallistua (Vastauslomake 5).

Antaminen–saaminen-ulottuvuudelle voidaan sijoittaa kahdeksan motivaatioelementtiä, joista neljä sijoittuu antamisen ääripäähän. Kaksi vastaajaa kertoi halunneensa olla avuksi ja yksi koki mukavaksi, että voi käyttää tietojaan ja taitojaan hyödyksi. Yksi vastaaja taas oli luvannut ystävälleen tulevansa talkootyöhön. Vastanneista viimeksi mainittu oli ollut talkootyössä tapahtumassa ensimmäistä kertaa ja kolme muuta olivat olleet talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla vähintään kolme kertaa. Saamisen ääripäähän sijoittuu neljä vastaajaa, joista kaikki olivat olleet talkootyössä tapahtumassa aiemminkin. Heistä kaksi mainitsi motivaatioksi työkokemuksen kartuttamisen. Toinen heistä tarkensi halunneensa työkokemusta juuri tapahtumajärjestämisen näkökulmasta. Yksi vastaaja kertoi tarkemmin erittelemättä pitävänsä tunnelmasta ja talkootyöstä Keskiaikaisilla markkinoilla. Eräs vastaaja puolestaan mainitsi vaatteiden olevan eduksi. Hän todennäköisesti viittaa tällä asiakaspalvelutehtävissä pidettävään keskiaikapukuun. Yeungin (2005b, 109) tutkimuksessa saaminen–antaminen-ulottuvuus muodosti lähes kolmanneksen motivaatioelementeistä. Keskiaikaisilla markkinoilla tehty kysely viittaa samaan suuntaan, sillä lähes 30 % motivaatioelementeistä on sijoitettavissa timanttimallissa tälle ulottuvuudelle.

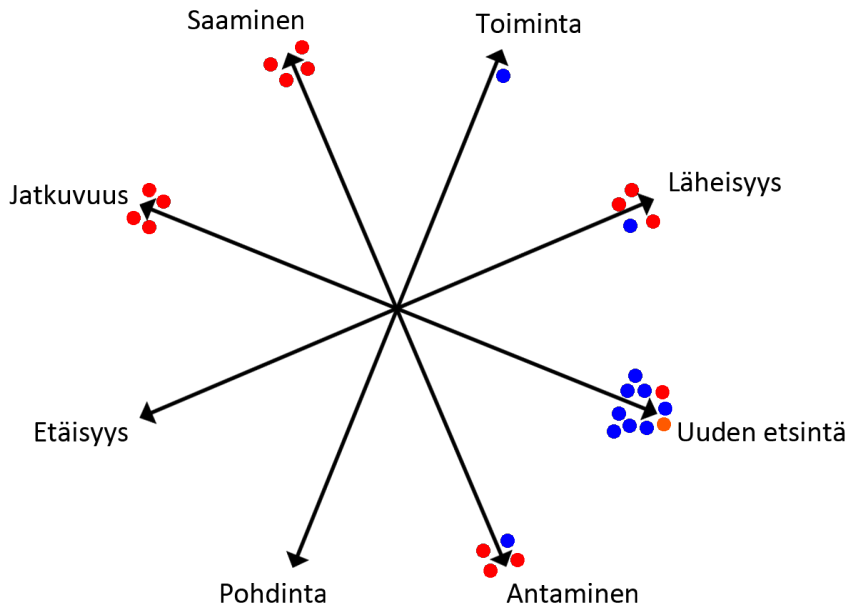
Neljä kyselyyn vastannutta oli hakenut talkootyöhön Keskiaikaisille markkinoille kokonaan tai osittain tunnelman tai työyhteisön vuoksi. Vastausten perusteella tapahtumassa työskenteleminen koettiin antoisana ja yhteisöllisenä. Vastaajista kolme oli

ollut talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla 2–3 kertaa. Neljäs vastaaja sen sijaan oli talkootyöntekijänä ensikertalainen, mutta oli ollut neljänä vuonna harrastajanäyttelijänä tapahtumassa. Hän koki Keskiaikaisilla markkinoilla mukana olemisen tärkeäksi itselleen.

Keskiaikaiset markkinat on tosi tärkeä juttu minulle ja rakastan kokonaisuutta. Ihmisiä, hymyjä, onnea, joka on tapahtuman sisällä. Sen voi tuntea vain olemassa osana. Ja se on ihanaa. Vuosi ilman markkinoita olisi ei-mahdollinen vaihtoehto. Ei edes vaihtoehto. (Vastauslomake 10.)

Kaikki neljä motivaatioelementtiä sijoittuvat vapaaehtoistoiminnan timanttimallassa etäisyys–läheisyys-ulottuvuudelle läheisyyden ääripäähän. (Yeung 2005b, 113–115). Yksikään motivaatioelementti ei suoraan sijoitu etäisyyden ääripäähän. Ulottuvuudesta toiminta–pohdinta on kyselyn perusteella selvästi heikoiten edustettuna. Ainoastaan yksi, ensimmäistä kertaa mukana ollut, vastaaja sijoittuu toiminnan ääripäähän, sillä hän etsi talkootyöstä tekemistä eläkepäiviinsä (Mt. 116). Pohdinnan ääripäähän ei sijoitu yhtään motivaatioelementtiä.

Kyselyn vastauksista löydettyjen 27 motivaatioelementin kautta voidaan varovasti hahmottaa kokonaiskuva Keski aikaisten markkinoiden talkootyön motivaatiosta. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että talkootyöhön Keski aikaisilla markkinoilla motivoi uuden etsintä (10), läheisyys (4), jatkuvuus (4), antaminen (4), saaminen (4) ja toiminta (1). Motivaatioelementtien sijoittuminen vapaaehtoistoiminnan timanttimalille on kuvattu seuraavalla sivulla olevassa kuviossa (Kuvio 10). Timanttimalissa motivaatioelementin väri kuvastaa talkootyöntekijän osallistumiskertojen määrää talkootyöhön Keski aikaisilla markkinoilla. Vuonna 2017 ensimmäistä kertaa tapahtumassa työskennelleiden talkootyöntekijöiden motivaatioelementit on merkitty sinisellä värillä ja aiemmin mukana olleiden talkootyöntekijöiden punaisella värillä. Oranssilla värillä on merkitty yksi motivaatioelementti, jonka ilmoittanut vastaaja ei kertonut kyselyssä osallistumiskertojensa määrää.

Kuvio 10: Keskiäikäisten markkinoiden talkootyöntekijöiden motivaatioelementit. Yeungin (2005b, 107) vapaaehtoistoiminnan timanttimalin pohjalta mukailut Skantsi 2018.

Kyselyn perusteella ensikertalaisia talkootyöhön Keskiäikäisille markkinoille vetää ensisijaisesti uusien kokemusten hakeminen mielenkiintoiselta tuntuvassa tapahtumassa. Toista tai useampaa kertaa mukana olevat taas tulevat talkootyöhön eri syistä: aiemmat hyvät kokemukset, yhteisöllisyys, auttamisen halu sekä työkokemuksen kartuttaminen motivoivat osallistumaan Keskiäikäisille markkinoille uudestaan. Motivaatiotekijöistä yli 70 % eli uuden etsintä, läheisyys, antaminen ja toiminta osoittavat timanttimalissa talkootyöntekijästä itsestään poispäin. Jatkuvuus ja saaminen puolestaan muodostavat hiukan alle 30 % motivaatiotekijöistä. Nämä osoittavat talkootyöntekijää itseään kohti. Tulintoja tehtäessä on huomioitava, että suuntautuvuuksiin ei liity arvoasetelmaa, eivätkä ne jaottele talkootyön motiiveja altruistisiksi tai egoistisiksi (Yeung 2005b, 108). Lisäksi on otettava huomioon, että kyselyyn vastasi vain noin 45 % tapahtuman talkootyöntekijöistä.

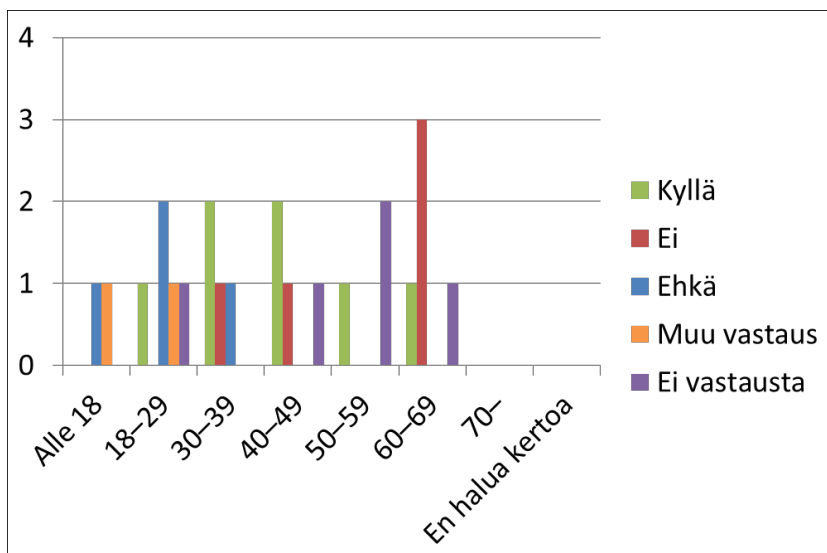
Keskiäikäisten markkinoiden talkootyöntekijöiden motiivit ovat jossain määrin paikannettavissa myös Maslow'n tarvehierarkian tasoilta. Yhteisöllisyyteen liittyvät motiivit voidaan sijoittaa luontevasti kolmannelle tasolle, joka sisältää yhteenkuuluvuuden tarpeet (Maslow 1987, 20–21). Soveltuvin taso auttamisen halulle, ammatillisille syille ja kiinnostukselle uusia kokemuksia kohtaan voisi puolestaan olla viides taso. Tämä taso tähtää itsensä toteuttamiseen ja sen sisältö vaihtelee ihmisten välillä (Mt. 22).

Mahdollista myös on, että joukossa on talkootyöntekijöitä, jotka voidaan sijoittaa kuudennelle eli itsensä ylittämisen tasolle. Tämä Maslow'n tarvehierarkian ylin taso muodostuu voimakkaista kutsumuksellisista motiiveista (Maslow 1993, 291–292). Kyselyn perusteella on kuitenkin vaikea sijoittaa ketään vastaajista varmuudella tälle tasolle. Kyselyyn annetut vastaukset ovat lyhyitä, vain muutaman sanan tai lauseen mittaisia, joten niiden perusteella Maslow'n kuudennen tason havaitseminen motivoivana tekijänä on haastavaa. Talkootyöntekijöiden vastaukset saattaisivat olla kattavampia ja syvällisempiä, mikäli motiiveja olisi tutkittu haastattelujen avulla.

Kyselyn perusteella talkootyöntekijöiden motivaatiotekijät kuuluvat pääasiassa sisäisen motivaation piiriin. Tämä näkyy tekemisenä toiminnan itsensä ja sen tuottaman mielihyvän vuoksi (Vasalampi 2017, 55). Tämänkaltaiset sisäiset motivaatiotekijät ovat yleisiä talkootyössä (Kuuluvainen 2015, 45). Keskiaikaisilla markkinoilla ulkoisen motivaation piiriin voidaan selkeästi sijoittaa ainoastaan kaksi talkootyöntekijää, joita motivoi työkokemuksen kartuttaminen. Tämänkaltaista motivaatiota voidaan pitää ulkoisena palkkiona. Jossain määrin ulkoisen motivaation ohjaamana voidaan pitää myös talkoolaista, joka oli hakenut työhön täyttääkseen lupauksensa ystävälleen. Ulkoiseen motivaatioon lasketaan myös esimerkiksi motivaation kumpuaminen halusta miellyttää läheisiä (Vasalampi 2017, 55).

Kyselyssä tiedusteltiin talkootyöntekijöiden mielipidettä talkootyön ja sille asetettujen odotusten kohtaamisesta. Vastausten perusteella talkootyö Keskiaikaisilla markkinoilla voidaan nähdä onnistuneen varsin hyvin, sillä 23 vastaajasta 22 kertoi työn vastanneen odotuksia. Yksi vastaajista ei osannut sanoa, vastasiko talkootyö odotuksia. Tulos on sinänsä hyvin positiivinen, mutta sen analysointi olisi hedelmällisempää, mikäli talkootyöntekijöiltä olisi kyselyssä tiedusteltu tarkemmin heidän ennakkoodotuksistaan.

Keski aikaisten markkinoiden talkootyöntekijöille tehdyn kyselytutkimuksen yksi tehtävä oli selvittää, ovatko talkoolaiset kiinnostuneita vaativammista työtehtävistä, ja jos ovat, niin minkälaiset tehtävät he kokevat kiinnostaviksi. Vastaukset jakautuivat melko tasaisesti eri ikäryhmien välille (Kuvio 11).

Kuvio 11: Kyselytutkimus: 7. Oletko kiinnostunut vaativammista työtehtävistä Keski-ikäisillä markkinoilla? Vastaajien määrä 18.

Kyselyyn vastanneista seitsemän henkilöä kertoi olevansa kiinnostunut vaativammista tehtävistä. Viisi henkilöä puolestaan ilmaisi suoraan, että he eivät ole kiinnostuneita ottamaan vastaan vaativampia työtehtäviä. Kysymykseen vastanneesta 18 henkilöstä yksi koki jo tekevänsä vaativampia tehtäviä ja yksi ilmaisi tyytyväisyytensä nykyisiin tehtäviin. Yksi vastaaja kertoi olevansa ehkä kiinnostunut vaativammista tehtävistä ja kolme oli kiinnostunut vaativammista tehtävistä mahdollisesti tulevaisuudessa tai ajan ja resurssien puitteissa. Vastaajista, jotka ilmoittivat suoraan olevansa kiinnostuneita vaativammista tehtävistä, oli viisi henkilöä ollut ensimmäistä kertaa talkooyössä tapahtumassa.

Kysymykseen vaativampien työtehtävien sisällöstä vastasi 14 henkilöä. Kysymyksen kohdalla ei avattu mahdollisten vaativampien tehtävien sisältöä, sillä kyselyllä haluttiin myös aidosti kartoittaa erilaisia potentiaalisia vaihtoehtoja. Esimerkkien tarjoaminen olisi saattanut ohjata vastaajia valitsemaan vastauksensa jo annettujen esimerkkien joukosta. Avoimeen kysymykseen tulleet vastaukset olivat vaihtelevia. Osa vastaajista ilmaisi kiinnostuksensa jo johonkin olemassa olevaan talkooyön osa-alueeseen, joita olivat asiakaspalvelu (5), henkilökuntaruokailu (1) ja pystytystyöt (1). Asiakaspalvelusta kiinnostuneista kolme mainitsi toiveessaan nimenomaan Infopisteen ja yksi lisäksi lasten kanssa toimimisen, mikä todennäköisesti viittaa työskentelemiseen Lasten puhdepihalla. Yksi vaativammista työtehtävistä kiinnostunut ilmaisi mielenkiintonsa historiaan ja kaksi henkilöä kertoi olevansa kiinnostunut näyttelemi-

sestä. Näyttelemisen mieltäminen talkootyötehtäväksi viittaa siihen, että kaikki eivät välttämättä hahmota täysin Keski-ikäisten markkinoiden eri osa-alueiden välisiä eroja.

Muut vastaajat eivät osanneet nimetä tiettyä tehtävää, vaan kertoivat kaikkien työtehtävien käyvän tai olivat tyytyväisiä nykyisiin työtehtäviinsä. Vastausten perusteella lähes kolmasosa vastaajista oli kiinnostunut asiakaspalvelutehtävistä. Kiinnostus kyseisiin tehtäviin on ollut nähtävissä useana vuonna myös talkoohakemuksissa. Esimerkiksi vuonna 2017 Keski-ikäisille markkinoille talkoohakemuksen jättäneestä 52 hakijasta 34 oli valinnut yhdeksi tehtävätoiveeksi asiakaspalvelutehtävät.

Asiakaspalvelutehtävien suosion syyhyn Keski-ikäisillä markkinoilla ei ole selkeää vastausta. Tehtävänkuvia ei ole avattu oikeastaan millään tavalla talkoorekrytoinnin yhteydessä, joten ehkä asiakaspalvelutehtävät kuulostavat työtehtävinä helpommin omaksuttavammilta kuin esimerkiksi puvustus, lavastus tai tarpeisto, joiden voisi ajatella edellyttävän kyseisten alojen asiantuntemusta tai ainakin jonkinasteista osaamista. Asiakaspalvelutehtävissä myös käytetään muista talkootyötehtävistä poiketen keski-ikäkapukuja, joten sellaisen käyttäminen saattaa olla elämys esimerkiksi keski-ikäjän historiasta tai elävöittämisestä kiinnostuneelle. Asiakaspalvelutehtävät ovat myös ylipäänsä yleisiä talkootyötehtäviä tapahtumissa. Tuottaja2020-hankkeen yhteydessä tehdyn kyselyn mukaan 81,3 % kyselyyn vastanneista festivaaleista hyödynsi talkootyöntekijöitä erilaisissa asiakaspalveluun liittyvissä työtehtävissä (Iso-Aho 2011, 19).

Kyselyssä kartoitettiin myös talkootyöntekijöiden kiinnostusta yhdistyksen ympärivuotista toimintaa kohtaan. Turun Suurtorin keski-ikä ry:n toiminta keskittyy pitkälti Keski-ikäisten markkinoiden ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden järjestämiseen, mutta yhdistys on järjestänyt vuosittain myös jonkin verran muuta, markkinatapahtumia tukevaa tai niihin liittyvää, ohjelmaa. Tällä hetkellä yhdistyksen järjestämäksi muuksi toiminnaksi voidaan laskea keväisin järjestettävät luennot keski-ikäjän historiasta ja opastettu kierros Aboa Vetus & Ars Nova -museoon, Keski-ikäjän kirjoittajapiiri sekä yhdistyksen kannatusjäsenille tarjottava pienimuotoinen toiminta, kuten useana syksynä järjestetty opastettu kierros Turun tuomiokirkkoon. Näistä yleisesti ulospäin

markkinoitua toimintaa on ainoastaan Keskiajan kirjoittajapiiri, joka kokoontuu vapaamuotoisesti muutamia kertoja vuodessa.

Turun Suurtorin keskiaika ry on järjestänyt jokaisena toimintavuotenaan keskiajan historiasta kertovan luentosarjan yhteistyössä Turun Historiallisen Yhdistyksen ja Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kanssa. Pääsymaksuton luentosarja on käsittänyt yleensä kolmesta viiteen luentoja huhti-toukokuussa. Luennot ovat kaikille avoimia, mutta ne ovat ensisijaisesti suunnattu Keskiaikaisten markkinoiden harrastajinäyttelijöille, jotta he voisivat syventää tietämystään keskiajan historiasta näyttelijäntyönsä tueksi. Lisäksi luennoista tiedotetaan tapahtumaan hakeneille talkootyöntekijöille ja yhdistyksen kannatusjäsenille. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on myös tiedottanut luennoista omissa kanavissaan. Luentoja ei kuitenkaan ole markkinoitu etukäteen talkoorekrytoinnin yhteydessä. Vuonna 2017 luennot käsittelivät keskiajan lopun Turun muutoksia ja jatkuvuuksia, keskiaikakulttuuria ja erilaisia keskiaikakuvia sekä selviytymistä keskiajan Suomessa (Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä 2017).

Yhdistyksen ympärivuotista toimintaa koskevan kysymyksen kohdalla vastaajille annettiin muutamia esimerkkejä, jotta he voisivat hahmottaa, minkälaista toimintaa Turun Suurtorin keskiaika ry:n on ylipäänsä mahdollista järjestää. Kyselyyn vastanneista 13 oli kiinnostunut ympärivuotisesta toiminnasta. Vastanneista kaksi ei ollut kiinnostunut ympärivuotisesta toiminnasta ja kahdeksan ei osannut sanoa, ovatko he kiinnostuneita tällaisesta toiminnasta. Ehdotukset ympärivuotisen toiminnan sisällöiksi mukailivat kysymyksen yhteydessä annettuja esimerkkejä. Kysymykseen vastanneista 13 henkilöstä kuusi koki kiinnostavana vierailut kulttuurikohteisiin, kuten Turun linnaan, Tuomiokirkkoon ja museoihin. Vastaajista kolme ehdotti luentoja, kaksi käsityökurseja ja yksi keskiaikaisten tanssien opetusta. Kaksi vastaajaa kertoi olevansa tyytyväisiä nykyiseen toimintaan.

Kyselyn perusteella Turun Suurtorin keskiaika ry:n ympärivuotista toimintaa voisi olla hyvä lisätä ja suunnata myös tapahtumien talkootyöntekijöille. Ympärivuotisen toiminnan kiinnostusta kartoittavaan kysymykseen vastanneet talkootyöntekijät olivat kiinnostuneita kulttuurista, tieteestä ja käsitöistä, jotka kaikki liittyvät kiinteästi yhdistyksen toimintaan. Vastausten perusteella vaikuttaakin siltä, että tapahtumaan on haikunut talkootyöhön ainakin näiltä osin samanhenkisiä ihmisiä. Tämänkään kysy-

myksen kohdalla vastauksista ei kuitenkaan voi vetää kovin suoria johtopäätöksiä, sillä kysymykseen vastasi alle 30 % kaikista tapahtuman talkootyöntekijöistä. Lisäksi kyselyyn vastanneista 23 henkilöstä kahdeksan ei osannut kertoa kantaansa ympäri-vuotisen toiminnan kiinnostavuudesta.

Turun Suurtorin keskiaika ry:n talkootyön kehittämisen yhtenä tavoitteena on, että Keskiaikaisilla markkinoilla talkootyössä viihtyvät sitoutuisivat toimintaan siinä määrin, että he jatkaisivat työtä myös Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Kyselyyn vastanneista 11 henkilöä oli kiinnostunut talkootyöstä myös Joulumarkkinoilla ja ainoastaan yksi vastaaja vastasi kysymykseen kieltävästi. Yllättävää on, että 11 vastaajaa ei osannut kertoa kantaansa kysymykseen. Tähän saattaa osaltaan vaikuttaa kyselyn ajankohta. Kyselyyn vastattaessa heinä-elokuussa Joulumarkkinoihin oli vielä useampi kuukausi aikaa, joten vastaajat eivät mahdollisesti osanneet arvioida omia aika-tiluuksiaan marras-joulukuun osalta. Mikäli suhtautuminen Joulumarkkinoilla työskentelemiseen itsessään olisi ollut negatiivinen, olisi kielteisiä vastauksia mahdollisesti tullut enemmän. Ensimmäistä kertaa talkootyössä olleiden kiinnostus Joulumarkkinoita kohtaan jakautui siten, että kiinnostuneita oli viisi henkilöä ja kuusi henkilöä ei osannut sanoa kantaansa. Yksi ensikertalaisista oli ollut jo kahtena vuotena talkoolaisena Joulumarkkinoilla. Ainoa vastaaja, joka suoraan ilmaisi, ettei ole kiinnostunut Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla työskentelemisestä ei vastannut talkootyökertojen määrää koskevaan kysymykseen.

Talkootyöntekijöiden sitoutumista ja motivaatiota selvittävien kysymysten lisäksi kyselytutkimuksella kartoitettiin talkoolaisten näkemystä työn käytännön toteutuksen onnistumisesta Keskiaikaisilla markkinoilla. Kyselyssä pisteytettiin seitsemän talkootyöhön käytännössä vaikuttavaa tapahtuman eri osa-alueita asteikolla 1–5. Kyselyn perusteella talkootyön käytännön toteutus Keskiaikaisilla markkinoilla onnistui hyvin arvosanojen keskiarvon ollessa 4,13 (Kuvio 12). Pisteytyksessä ei ollut suurta hajontaa eri osa-alueiden välillä. Matalimmat arvostukset saivat ”WC-tilat” (3,74) ja ”Työvuorot ja ohjeistukset” (3,96). Huomionarvoista on, että seitsemän vastaajaa ei pisteyttänyt lainkaan tapahtuman päätteeksi järjestettävää karonkkaa. Tämä voi mahdollisesti johtua siitä, että kaikki vastaajat eivät osallistuneet tähän työryhmän, talkoolaisten ja harrastajanäyttelijöiden yhteiseen kiitosjuhlaan.

	1	2	3	4	5	Yhteensä	Keskiarvo
Hakeminen talkootyöhön	1	1	0	7	14	23	4,39
Tiedonkulku	1	1	1	5	15	23	4,39
Työvuorot ja ohjeistukset	2	1	3	7	10	23	3,96
Taukotilat	1	1	4	6	11	23	4,09
Ruokailu	0	3	3	3	14	23	4,22
WC-tilat	1	2	6	7	7	23	3,74
Karonkka	0	1	3	5	7	16	4,13
Yhteensä	6	10	20	40	78	154	4,13

Kuvio 12: Kyselytutkimus: 13. Kuinka hyvin seuraavat osa-alueet on mielestäsi toteutettu Keski-ikäisillä markkinoilla? Merkitse haluamasi vaihtoehto asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti, 5 = erittäin hyvin). Vastaajien määrä 23.

Vaikka arvosanat ovat jokaisen osa-alueen kohdalla hyvät, eikä osa-alueiden välillä ollut suurta hajontaa, on sitä kuitenkin nähtävissä osa-alueiden sisällä. Kaikki muut osa-alueet paitsi karonkka ja ruokailu saivat yhden erittäin huonon arvion. Lisäksi kaksi vastaajaa piti työvuorojen ja ohjeistusten onnistumisesta erittäin huonona. Tämän lisäksi jokainen osa-alue arvioitiin myös toiseksi huonoimmalla pistemäärällä vähintään kerran. Vaikka osa-alueet ovatkin kyselyn perusteella toteutettu kokonaisuutena hyvin, on niissä kuitenkin selkeästi parantamisen varaa, sillä ne koetaan myös erittäin tai melko huonosti järjestetyiksi.

On myös mahdollista, että monivalintatekniikalla toteutettuun kysymykseen on vastattu vahingossa eri tavalla kuin on ollut tarkoitus. Eräs vastaajista oli arvioinut jokaisen osa-alueen toiseksi heikoimmalla arvosanalla (2), mutta kertoi silti kyselyn lopussa olevassa vapaan sanan kentässä tapahtumassa olleen hauskaa. Tämä antaa hiukan ristiriitaisen signaalin talkookokemuksen onnistumisesta.

Kyselyn päätteeksi vastaajilla oli mahdollisuus lähettää vapaamuotoista palautetta, kehitysehdotuksia ja terveisiä Keski-ikäisille markkinoille. Suurin osa 14:stä tähän kohtaan vastanneesta lähetti kiitoksia tai muutoin positiivista palautetta koskien tapahtuman yhteishenkeä ja tunnelmaa. Muutama vastaaja antoi konkreettisia kehitysehdotuksia liittyen esimerkiksi talkootyövuorojen ja Infopisteen myyntituotteiden organisointiin. Eräs vastaaja antoi palautetta henkilökuntaruokailun työntekijöiden vähäisestä määrästä ja eräs kritisoi kasvisruoan laatua. Mahdollisuus palautteen antamiseen osoittautuikin hyödylliseksi, sillä muuten tämänkaltaisen kritiikki ei välttämättä

olisi kulkeutunut lainkaan tapahtumaorganisaation tietoon. Kyselyn päätteeksi vastaajien oli mahdollisuus jättää yhteystietonsa ravintolalahjakortin arvontaa varten.

6.4 Kyselyn yhteenveto

Kyselytutkimuksen perusteella talkootyöhön Keskiaikaisilla markkinoilla motivoivat hyvin erilaiset tekijät. Ensikertalaisia talkootyöhön houkuttelivat pääsääntöisesti uudet kokemukset ja kiinnostus tapahtumaa kohtaan. Aiemmin talkootyössä tapahtumassa olleet puolestaan olivat hakeneet mukaan uudelleen tunnelman ja yhteishengen vuoksi. Tähän oikeastaan kiteytyykin onnistunut talkootyön järjestäminen talkoolaisen näkökulmasta: talkootyö vaikuttaa mielenkiintoiselta, vastaa odotuksia ja houkuttelee osallistumaan myös vastaisuudessa.

Vastausten perusteella talkootyöntekijöiden voidaan todeta olleen pääsääntöisesti tyytyväisiä talkootyökokemukseen Keskiaikaisilla markkinoilla. Talkootyön laatua arvioitaessa keskitytään usein talkootyön merkitykseen työn järjestäjälle, kuten tässä tapauksessa Turun Suurtorin keskiaika ry:lle. Talkootyön asiakkaita ovat kuitenkin myös itse talkootyöntekijät, ja talkootyön laatua mitataan esimerkiksi talkookokemuksen onnistumisella kiinnostavuuden, merkittävyyden ja palkitsevuuden kautta (Laimio & Välimäki 2011, 23). Kyselytutkimuksen perusteella voidaan todeta, että talkootyön organisointi Keskiaikaisilla markkinoilla on ollut pitkälti onnistunutta, sillä kyselyyn vastanneet olivat järjestelyihin pääsääntöisesti tyytyväisiä.

Talkootyö tapahtumassa täytti ennakko-odotukset, ja työn käytännön järjestelyiden eri osa-alueet saivat kokonaisuutena hyvät arvosanat. Osa-alueiden sisällä oli tosin nähtävissä hajontaa, joten talkootyön järjestelyissä on myös jonkin verran kehittämistä. Keski aikaisten markkinoiden talkootyön käytännön toteutusta pyritään kehittämään joka vuosi olemassa olevien resurssien mukaan, mutta kyselyn perusteella on nyt ilmennyt selkeitä kehittämiskohteita, joita on syytä tarkastella vastaisuudessa tapahtumaa suunniteltaessa.

Talkootyön järjestelyjen yhdeksi kehittämisen kohteeksi nousee viestintä. Vastanneista 45 % oli kuullut talkootyömahdollisuudesta aiemmin mukana olleelta tuttavalta.

Toisaalta ensimmäistä kertaa talkootyöntekijänä olleesta 11 henkilöstä tiedon tätä kautta oli saanut vain kolme vastaajaa eli noin 27 %. Tämä saattaa viestiä siitä, että aiemmin mukana olleet talkoolaiset tiedottavat aiheesta toisilleen omissa verkostoissaan, mutta eivät ulospäin. Tapahtuman kannalta olisi toivottavaa, että viestintä suuntautuisi myös ihmisille, jotka eivät ole olleet talkootyössä tapahtumassa. Viestinnän merkitys on huomattava, sillä jopa puolet suomalaisista olisi valmiita lähtemään mukaan talkootyöhön pyydettyäessä (Yeung 2002, 71). On kuitenkin syytä muistaa, että kyselyyn vastasi vain noin 45 % Keski-aikaisten markkinoiden talkootyöntekijöistä, joten kovin pitkälle meneviä tulkintoja ei tämän tai muidenkaan kysymysten vastauksista ole mahdollista tehdä. Toinen viestintään liittyvä kehittämiskohde koskee työvuoroja ja ohjeistuksia, jotka saivat kyselyn perusteella toiseksi heikoimman keskiarvon (3,96) eri osa-alueiden toteutuksen onnistumista arvioitaessa.

Viestinnän lisäksi selkeänä käytännön toimintaan liittyvänä kehittämiskohteena nousivat kyselyssä esille tapahtuman wc-tilat, jotka saivat osa-alueista heikoimman arvosanan (3,74). Tähän vaikuttaa varmasti osaltaan se, että talkootyöntekijöille ei ole järjestetty kokonaan omia wc-tiloja tapahtumassa, vaan he käyttävät samoja wc-tiloja esiintyjien kanssa. Lisäksi wc-tiloja on tapahtuma-alueella melko vähän ja niihin päästäkseen täytyy usein jonottaa jonkin aikaa. Tämä kehittämistarve onkin ollut jo pitkään tapahtumaorganisaation tiedossa, mutta tämänhetkisillä resursseilla tapahtuman infrastruktuuria on vaikea kehittää.

Kyselyn perusteella talkootyöntekijät ovat jonkin verran kiinnostusta vaativammista työtehtävistä Keski-aikaisilla markkinoilla, mutta heillä ei ollut selkeää ajatusta mahdollisten vaativampien tehtävien sisällöstä. Kiinnostavimpana yksittäisenä osa-alueena kyselyyn vastanneet kokivat asiakaspalvelutehtävät. Asiakaspalvelutehtävien korkea suosio on ollut talkoohakemuksissa tasaista jo usean vuoden ajan, mutta kaikkia halukkaita ei ole mahdollista sijoittaa näihin työtehtäviin. Etenkin tapahtuman Infopisteeseen valikoituvat useimmiten hakijat, joilla on jo entuudestaan jonkin verran asiakaspalvelukokemusta.

Yli puolet vastanneista (13) oli kiinnostunut Turun Suurtorin keskiaika ry:n ympärivuotisesta toiminnasta. Kiinnostavana toimintana koettiin retket erilaisiin kulttuurikohteisiin sekä luennot ja käsityökurssit. Tämänkaltaista toimintaa voisi olla mahdollista jär-

jestää melko pienilläkin resursseilla, sillä yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä muun muassa Turun museokeskuksen ja Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kanssa Keskiajan Turku -tapahtumakokonaisuuden tiimoilta. Lisäksi yhdistyksen jäsenyhteisöillä on runsaasti monenlaista osaamista esimerkiksi erilaisten kädentaitojen suhteen. Tätä osaamista voisi olla mahdollista hyödyntää tehokkaammin ympärivuotisen toiminnan muodossa. Olemassa olevasta toiminnasta kannattaa tiedottaa jo talkoorekrytoinnin yhteydessä, sillä se saattaa toimia kannustimena talkootyöhön hakemiseen.

Kyselyn perusteella ei ole mahdollista löytää suoraan ratkaisua talkootyövoiman kartuttamiseksi Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla, vaikka lähes puolet kyselyyn vastanneista olikin kiinnostunut työskentelemään tapahtumassa. Lupaavaa kuitenkin on, että Joulumarkkinoilla työskentelemisestä kiinnostuneista miltei puolet oli vuonna 2017 ensimmäistä kertaa talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla. Tämä viittaa onnistuneeseen talkookokemukseen.

7 PILOTOINTI: TALKOOPOLKU

Keskiaikaisilla markkinoilla on joka vuosi mukana jonkin verran talkootyöntekijöitä, jotka ovat työskennelleet tapahtumassa useampana vuonna. Talkootyöntekijöistä kuitenkin vain hyvin pieni osa työskentelee vaativammissa ja vastuullisemmissa tehtävissä. Lisäksi heistä lähes jokainen on edennyt suoraan näihin tehtäviin ensimmäisenä talkoovuotenaan suoritettuaan tapahtumassa aiemmin esimerkiksi opiskeluun liittyvän työharjoittelun. Joukossa on kuitenkin myös yksittäisiä henkilöitä, jotka ovat tulleet tapahtumaan alun perin nimenomaan talkootyöhön ja edenneet talkoopolullaan enemmän omatoimisuutta vaativiin tehtäviin tai vastuullisempaan rooliin talkootiimissä. Vastuun kasvattamisen vaikutusta talkootyöntekijöiden motivaatioon ja sitoutumiseen ei kuitenkaan ole varsinaisesti koskaan tarkasteltu tapahtumassa.

Keskiaikaisilla markkinoilla 29.6.–2.7.2017 toteutettiin talkoopolkukokeilu, jonka tarkoituksena oli selvittää, onko talkootyöntekijöitä mahdollista motivoida ja sitouttaa vaativampien tai kiinnostavampien työtehtävien avulla. Lähtöajatuksena oli tutkia, voivatko vaativammat tai talkootyöntekijän kiinnostuksen kohteita tiiviimmin vastaavat työtehtävät motivoida etenemään talkootyössä ja edistää tätä kautta sitoutumista työhön. Kokeilussa kaksi talkootyöntekijää sijoitettiin työskentelemään tapahtuman sosiaalisen median viestinnän parissa. Talkootyöntekijät vastasivat itsenäisesti Keskiaikaisten markkinoiden Instagram-tilin sisällöntuotannosta koko tapahtuman ajan. Instagram on matkapuhelimella käytettävä maksuton kuvien ja videoiden jakamiseen tarkoitettu sovellus (Facebook 2017).

Sosiaalisen median merkitys tapahtumien markkinoinnille on suuri, sillä se auttaa kasvattamaan tunnettavuutta ja näkyvyyttä (Valtari 2013). Keskiaikaisilla markkinoilla ei ole kuitenkaan ollut palkattuna erityisesti henkilöä, jonka tehtävänä olisi vastata sosiaalisen median viestinnästä tapahtuman aikana, vaan tehtäviä ovat hoitaneet tapahtuman tuottaja ja projektityöntekijä muiden työtehtäviensä ohessa. Tämän vuoksi sosiaalisen median – ja erityisesti Instagramin – sisällöntuotanto onkin jäänyt Keskiaikaisilla markkinoilla ajoittain liian vähäiselle panostukselle. Kokeilussa talkootyöntekijöille annettiin hoidettavaksi tapahtuman kannalta aidosti tärkeä ja vaativa osa-alue. Sinänsä talkoopolkukokeilun vastuualueeksi olisi voitu valita jokin muukin ta-

pahtuman osa-alue, kuten esimerkiksi asiakaspalveluun liittyvät tehtävät. Kokeilu sosiaalisen median sisällöntuotannon parissa kuitenkin vastasi konkreettisesti tapahtuman tarpeisiin.

Ajatus talkootyöntekijöiden sitouttamisesta vaativampien työtehtävien kautta ei ole uusi. Esimerkiksi Maailma kylässä -festivaalilla hyödynnetään käytännössä tämänkaltaista talkootyöntekijöiden urapolkua rekrytoimalla ansioituneita talkootyöntekijöitä tapahtuman vapaaehtoisvastaaviksi. Vapaaehtoisvastaavat huolehtivat omien osa-alueidensa talkootyöntekijöiden tarpeen kartoittamisesta sekä talkoolaisten koordinoinnista ja perehdyttämisestä. Mikäli vapaaehtoisvastaava jättäytyy pois, uusi vastaava rekrytoidaan samasta talkootiimistä. Maailma kylässä -festivaalilla työskentelee noin 200 talkootyöntekijää, joista arviolta suurin piirtein puolet on vuosittain ensikertalaisia. Vapaaehtoisvastaavien vaihtuvuus puolestaan on pienempi, noin 20 %. Vapaaehtoisvastaavien tapauksessa ei kuitenkaan ole kyseessä puhtaasti talkootyö, sillä vastaaville maksetaan työstä pieni korvaus. (Eurakoski 2018.) Maailma kylässä -festivaali on Helsingissä järjestettävä poikkitaiteellinen kulttuuritapahtuma, joka kerää vuosittain noin 80 000 kävijää. Pääsymaksuttoman tapahtuman järjestää Kehitysyhteistyön kattojärjestö Kepa ry. (Kepa ry 2018.)

7.1 Kokeilun toteutus

Talkoopolkukokeiluun valittiin kaksi aiemmin tapahtumassa mukana ollutta talkootyöntekijää. Molemmat talkootyöntekijät ovat lisäksi olleet Keskiaikaisilla markkinoilla tuotantoharjoittelijoina ennen talkootyöhön osallistumista, joten entuudestaan oli tiedossa, että valitut henkilöt soveltuvat hyvin tehtävään. Lisäksi molemmat talkootyöntekijät ovat olleet palkattuina tuntityöläisinä erilaisissa tehtävissä Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Molemmilla talkoopolkukokeiluun osallistuneilla oli aiempi tuntemus Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumista ja organisaatiosta.

Talkootyöntekijöiden kanssa keskusteltiin työn sisällöstä ja aikataulusta hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. Turun Suurtorin keskiaika ry:n taholta esitettiin toive, että Instagramiin päivitettäisiin sekä kuva- että videomateriaalia. Lisäksi talkoolaisten kanssa keskusteltiin alaikäisten kuvaamiseen liittyvistä lupakäytännöistä ja yleisötapaht-

tumien kuvaamisen pelisäännöistä ylipäänsä. Talkootyöntekijöille annettiin tehtävän toteutuksen suhteen varsin vapaat kädet, ja he saivatkin itse suunnitella kuva- ja videomateriaalin sisällön sekä organisoida työn toteutuksen parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämänkaltainen päämääräjohtaminen soveltuu erityisesti kokeneille ja ammattitaitoisille talkootyöntekijöille (Karreinen ym. 2010, 98).

Haastattelin talkootyöntekijöitä talkoopolkukokeilun kokemuksista 19. ja 23.10.2017. Haastattelun muodoksi valikoitui teemahaastattelu, sillä tämä malli mahdollisti keskustelemaan ja vapaan haastattelutilanteen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b). Teemahaastattelu antoi myös mahdollisuuden muokata haastattelua, mikäli ensimmäisessä haastattelussa ilmeni jotain, mitä en olisi osannut ottaa huomioon (Ojasalo ym. 2010, 41). Haastattelujen pohjana oli temaattisesti etenevä kysymysrunko (Liite 3), jonka kysymyksiä pohjustin tapauskohtaisesti tutkimuksen myötä nousseilla näkökulmilla. Lisäksi esitin tarkentavia kysymyksiä, mikäli koin sen tarpeelliseksi. Haastattelut tehtiin yksilöhaastatteluina kummankin haastateltavan kodissa. Taltioin haastattelut äänittämällä. Haastateltavista käytetään tässä tutkimuksessa anonymiteetin säilyttämiseksi nimimerkkejä Talkootyöntekijä 1 ja Talkootyöntekijä 2.

Talkoopolkukokeilun tiimoilta haastattelin myös Turun Suurtorin keskiaika ry:n varapuheenjohtaja Mika Hanskia, jonka talkooura on hyvä esimerkki toteutuneesta ja pitkälle edenneestä talkoopolusta. Hanski on ollut Keskiakaisilla markkinoilla talkootyössä erilaisissa tehtävissä seitsemänä peräkkäisenä vuotena. Tätä ennen hän on ollut tapahtumassa esiintyjänä Turun keskiaikaseura Unikankareen keskiaikaisia tansseja esittävässä tanssiryhmässä. Monivuotisen talkoopolun lisäksi Hanski on ollut Turun Suurtorin keskiaika ry:n hallituksen jäsen vuodesta 2014 ja yhdistyksen varapuheenjohtaja vuodesta 2016 alkaen. Haastattelu tehtiin 26.10.2017. Haastattelun malli oli teemahaastattelu ja se toteutettiin vastaavalla tavalla kuin talkoopolkukokeiluun osallistuneiden haastattelut (Liite 2).

Haastattelujen avulla oli tarkoitus selvittää talkoopolkukokeilun onnistumisen lisäksi talkootyöhön motivoivia tekijöitä Keskiakaisilla markkinoilla. Analysoin haastatteluisa esille nousseita motivaatiotekijöitä talkoolaisille tehdyn kyselytutkimuksen tavoin Yeungin vapaaehtoistoiminnan motivaatiotimanttimallin, Decin ja Ryanin sisäisen ja ulkoisen motivaation teorian sekä Maslow'n tarvehierarkian kautta.

Talkoopolkukokeilu on tutkimuksena luonteeltaan kvalitatiivinen, sillä aihetta on pyritty ymmärtämään mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Kokeilu itsessään toteutettiin todellisessa tilanteessa ja haastattelu tutkimustapana antoi tutkimuksen kohteena olevien näkökulmille ja äänelle mahdollisuuden päästä esille. Samaten tutkimus ei nojaa suoranaisesti mittausvälineisiin, vaan kyseessä on havaintojen tekeminen keskustelujen perusteella. (Hirsjärvi ym. 2001, 155.) Tutkimuksen validiteettiin ja reliabiliteettiin voidaan suhtautua vastaavalla tavalla kuin kyselytutkimuksenkin kohdalla. Tutkimusmenetelmät mittaavat tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa aihetta, joten tutkimus on validi. Vastaavasti tutkimus on toistettavissa, joten se on reliabeli (Hirsjärvi ym. 2001, 213). Toisaalta haastattelujen kohdalla on syytä ymmärtää, että tutkijalla on vaikutus kerättävään tietoon jo keruuvaiheessa, ja kysymyksessä on tutkijan tulkinta – haastattelun tulokseen vaikuttavat haastateltava ja haastattelija yhdessä (Hirsjärvi & Hurme 2000, 189).

7.2 Kokemukset talkootyöstä Keskiaikaisilla markkinoilla

Haastattelujen perusteella talkootyöhön Keskiaikaisilla markkinoilla motivoi vahvasti tapahtuman ilmapiiri. Kumpikin talkoopolkukokeiluun osallistunut viihtyy tapahtumassa, ja molemmat näkevät tapahtuman ilmapiiriin ja tunnelman olevan talkootyöntekijän näkökulmasta kytköksissä Keski aikaisten markkinoiden paikalliseen luonteeseen. Talkootyöntekijä 1 on turkulaisena vierailut tapahtumassa lapsuudesta asti ja kertoo Keski aikaisten markkinoiden kuuluneen aina olennaisesti kesän ohjelmaan. Talkootyöntekijä 2 puolestaan kokee tapahtuman turkulaisuuden olevan yhteisöllisyyden taustalla, sillä monelle talkootyöntekijälle tapahtuma on tuttu jo ennen talkootyöhön hakemista. Talkootyön side tapahtuman järjestämispaikkakuntaan on todettu aieminkin. Vuonna 2011 Tuottaja2020-hankkeen osana tehdyn kyselyn perusteella noin neljäsosassa kyselyyn osallistuneista tapahtumista talkootyö oli kytköksissä paikkakuntaan (Iso-Aho 2011, 21).

Myös Mika Hanski nostaa esille talkootyön motiiveista yhteisöllisyyden. Hanskille monet Keski aikaisilla markkinoilla olevat ihmiset ovat tulleet vuosien varrella tutuiksi ja osaa hän näkee ainoastaan kerran vuodessa tapahtumassa. Iso tekijä on myös

yhdessä tekemisen nautinto, joka syntyy siitä, että kaikki mukana olevat ovat vapaaehtoisesti tekemässä tapahtumaa.

Toinen selkeä motivaatiotekijä talkootyöhön on ammatillinen kiinnostus tapahtumaa kohtaan. Molemmat talkoopolkukokeiluun osallistuneet toimivat tuotannollisissa tehtävissä eri tapahtumissa, joten haastatteluissa esille nousut talkoolaisuudesta saatu cv-merkintä nähdään aidosti hyödyllisenä ammatillisessa mielessä. Talkootyöntekijä 2 mainitsee lisäksi, että suosittelijaksi pyytäminen on helpompaa, kun on ollut toistuvasti talkootyössä samassa tapahtumassa. Talkootyöntekijä 1 kertoo, että on eduksi, kun voi osoittaa tehneensä erilaisia tehtäviä tapahtumatuotannoissa. Hän myös kertoo, että talkootyössä näkee toiminnan tapahtuman taustalla, kun taas kävijänä näkee yleensä pelkän lopputuloksen.

Ammatillinen suhtautuminen talkootyöhön kytkeytyy laajemminkin kulttuurialan työllistymiskysymyksiin. Palkkatyöhön pääseminen saattaa edellyttää kulttuurialalla valmistumisenkin jälkeen tehtävää palkatonta työtä (Iso-Aho & Soini 2012, 25). Mika Hanski eroaa ammatillisen kiinnostuksen kohdalla talkoopolkukokeiluun osallistuneista siten, että hän ei mainitse lainkaan motiivina tällaista tekijää. Sen sijaan hän kertoo voivansa kokea olevansa talkootyössä hyödyksi, sillä tapahtumat ovat tulleet tutuksi vuosien varrella.

Talkoopolkukokeilun haastattelujen vastausten perusteella talkootyöhön Keski-ikäisillä markkinoilla motivoivat erityisesti tapahtuman ilmapiiri ja ammatillinen kiinnostus aiheita kohtaan. Nämä motiivit ovat luontevasti sijoitettavissa vapaaehtoistoiminnan timanttimallin ulottuvuuksille. Saaminen–antaminen-ulottuvuudella haastateltujen motivaatioelementit sijoittuvat enemmän saamisen ääripäähän. Talkootyöstä Keski-ikäisillä markkinoilla on mahdollista saada ammatilliseen kiinnostukseen liittyviä palkkioita, kuten työkokemusta, cv-merkinnän ja suosituksia. Ammatillinen kiinnostus on myös itsessään henkilökohtaista kiinnostusta, jota talkootyöntekijät täyttivät tapahtumassa. Motiiveina henkilökohtainen hyvinvointi ja työkokemus ovat konkreettisia esimerkkejä saamisen antoisuudesta (Yeung 2005b, 109–110). Mika Hanski ei jaa kahden muun haastatellun kanssa motiivia ammatillisesta kiinnostuksesta, mutta hän nostaa esille hyödyksi olemisen kokemuksen. Tällaista tarpeellisuuden tunnetta voidaan pitää talkootyöstä saatavana emotionaalisenä palkintona (Yeung 2005b, 110).

Vapaaehtoistoiminnan timanttimallin etäisyys–läheisyys-ulottuvuudella kaikkien haastateltujen motivaatioelementit sijoittuvat enemmän läheisyyden ääripäähän. Tapahtuman hyvä ilmapiiri ja tuttu yhteisö nähdään positiivisena tekijänä talkookokemuksessa. Talkootyöntekijä 2 kokee lisäksi henkilökemioilla olevan merkitystä varsinaisen työn sujuvuuteen. Etäisyys–läheisyys-ulottuvuudella on myös hiukan hajontaa, sillä Talkootyöntekijä 1 näkee tapahtuman tuttuuden vapaan työskentelyn mahdollistajana. Yeung (2005b, 114) näkee joustavuuden tarpeen etäisyyden motivaatioelementtinä.

Talkoopolkukokeiluun osallistuneiden motivaatio sijoittuu jatkuvuus–uuden etsintä - ulottuvuudella jatkuvuuden ääripäähän. Tapahtuma, ihmiset ja tehtävät ovat entuudestaan talkootyöntekijöille tuttuja, joten talkootyöhön on helppo ryhtyä. (Yeung 2005b, 112.) Toisaalta Mika Hanski taas on vuosien varrella pyytänyt päästä eri talkootötehtäviin Keskiaikaisilla markkinoilla, jotta saisi vaihtelua ja näkisi työstä eri puolia. Hänen mukaansa työtehtävien sisälläkin on tosin vaihtelua ja työpäivät ovat keskenään erilaisia. Motivaatioelementtinä uusien asioiden tavoittelu sijoittuu timanttimallissa uuden etsinnän ääripäähän (Mt. 113).

Talkootyöntekijöiden motiivien sijoittaminen vapaaehtoistoiminnan timanttimallin pohdinta–toiminta-ulottuvuudelle on haastavaa. Haastatteluissa ei noussut esille, että motivaationa talkootyöhön olisivat erityisesti pohdinnan ääripäähän kuuluvat motivaatioelementit, kuten arvot tai henkilökohtaisten asioiden läpikäyminen. Toisaalta molemmat talkoopolkukokeiluun osallistuneet toimivat tapahtumatuotannon parissa kulttuurialalla, joten mahdollisesti voidaan tulkita talkootyön tekemisen olevan samalla kulttuuriin ja kulttuurin edistämiseen liittyvää toimintaa. Mika Hanski puolestaan on ollut tiiviisti mukana kehittämässä tapahtumaa Turun Suurtorin keskiaika ry:n hallituksessa neljän vuoden ajan. Nämä tekijät huomioon ottaen talkootyötä ja yhdistystoimintaa voidaan pitää arvojen toteuttamisena toiminnan kautta (Yeung 2005b, 117).

Talkootyöntekijöiden motivaatioelementit sijoittuvat vapaaehtoistoiminnan timanttimallissa sekä itseä kohti että itsestä poispäin. Itseä kohti osoittavat selkeimmin saamisen ja jatkuvuuden motivaatiotekijät. Etäisyys–läheisyys-ulottuvuus puolestaan osoittaa enemmän itsestä poispäin ja toiminta–pohdinta-ulottuvuus jää haastattelujen perusteella hiukan epäselväksi. Timanttimallin perusteella voidaan tulkita, että kum-

paakin talkoopolkukokeiluun osallistunutta motivoi talkootyöhön Keskiaikaisilla markkinoilla hyvin samankaltaiset tekijät. Tähän vaikuttaa mahdollisesti se, että kumpikin talkootyöntekijä jakaa kiinnostuksen kulttuuritapahtumia ja niiden järjestämistä sekä myös itse Keskiaikaisia markkinoita kohtaan – molemmat ovat hakeutuneet tuotanto-harjoitteluun tapahtumaan ennen talkoolaisena olemista. Haastatteluiden analysoinnissa on myös huomioitava, että kumpaakin talkoopolkukokeiluun osallistunutta pyydettiin mukaan ja he olivat entuudestaan tuttuja tapahtumaa järjestävälle organisaatiolle. Tällä voi olla vaikutusta siihen, kuinka he suhtautuvat tapahtumaan ja annettuihin työtehtäviin. Kokonaan tuntematon ja täysin eri alalle suuntautunut henkilö ei välttämättä nostaisi esille yhteishenkeä ja ammatillisia tekijöitä motiiveina talkootyöhön tapahtumassa.

Kummankin talkoopolkukokeiluun osallistuneen voidaan nähdä olevan motivoitunut työskentelyyn Keskiaikaisilla markkinoilla sekä sisäisesti että ulkoisesti. Molemmat haastatellut pitävät tapahtumassa työskentelemisestä ilmapiirin ja yhteisön vuoksi, mutta toisaalta he ovat kiinnostuneita talkootyöstä myös ammatillisessa mielessä. Mika Hanskin tapauksessa motivaation voidaan nähdä olevan kokonaan sisäistä, sillä Hanskia eivät motivoi Keskiaikaisilla markkinoilla ulkoa päin tulevat tekijät, kuten palkkiot tai vaatimukset. (Vasalampi 2017, 55.) Maslow'n tarveteorian kautta analysoituna motiivien voidaan puolestaan nähdä kuuluvan yhteenkuuluvuuden tarpeiden sekä itsensä toteuttamisen tasolle (Maslow 1987, 20–22).

Keskiaikaisilla markkinoilla toteutettu talkoopolkukokeilu koettiin mielekkäänä ja mukavana kokemuksena. Molemmat kokeiluun osallistuneet olivat samaa mieltä kokeilun toteutuksen onnistumisesta. Työtehtäviin oli helppo tarttua, kun tapahtuma ja ihmiset tapahtuman taustalla olivat entuudestaan tuttuja. Talkootyöntekijä 1 on tehnyt aiemmin vastaavia tehtäviä eräässä toisessa tapahtumassa, mikä helpotti työn tekemistä Keskiaikaisilla markkinoilla. Hän myös kokee, että vapaus työn suorittamisessa oli eduksi, mutta mikäli tapahtuma olisi ollut vieraampi, selkeämpi ohjeistus olisi ollut tarpeen. Talkootyöntekijä 2 puolestaan näkee henkilökemioiden merkityksen tärkeänä parityönä suoritettavan tehtävän onnistumisen kannalta. Hän myös nostaa esille itsenäisessä työskentelyssä keskeisenä tekijänä itsensä johtamisen merkityksen. Talkoopolkukokeiluun osallistuneiden tapauksessa voidaan nähdä toteutuneen hyvin ihmisen psykologiset perustarpeet, jotka ovat tarve autonomiaan, tarve pystyvyyden

tunteeseen ja tarve yhteenkuuluvuuden kokemiseen. Näiden tarpeiden täytyminen tukee sisäisen motivaation toteutumista. (Vasalampi 2017, 59.)

Tapahtumajärjestäjänkin näkökulmasta talkoopolkukokeilu toimi hyvin. Instagramiin tuotettujen kuvien ja videoiden laatu ja tyyli koettiin tapahtuman imagoon sopivaksi ja Keski-aikaisten markkinoiden Instagram-tilin seuraajien määrä kasvoi tapahtuman aikana noin sadalla henkilöllä, mikä tarkoittaa hiukan yli 20 % kasvua. Lisäksi kokeilu helpotti sosiaalisen median sisällöntuotantoa tapahtumassa tavallisesti hoitavien työtaakkaa, sillä tehtävä oli mahdollista huoletta antaa osaavien talkootyöntekijöiden hoidettavaksi.

Kumpikin haastateltavista näkee mahdollisena, että osallistuisi samoihin tehtäviin jatkossakin Keski-aikaisilla markkinoilla. Sen sijaan kiinnostus vastaavia talkootyötehtäviä kohtaan Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla ei ole yhtä suurta. Talkootyöntekijä 2 näkee, että tämänkaltaisen sosiaalisen median kokeilu sinänsä olisi eduksi ja sovellettavissa myös Joulumarkkinoille. Hän pitää Joulumarkkinoista tapahtumana, mutta suhtautuu varauksella marras-joulukuussa järjestettävän ulkotapahtuman sääolosuhteisiin. Hän kuitenkin kokee, että tapahtumassa on antoisaa. Hänen mukaansa tähän vaikuttaa se, että tapahtumaa järjestää sama yhteisö kuin Keski-aikaisia markkinoita. Talkootyöntekijä 1 pitää työympäristöstä ja tapahtuman taustalla olevasta organisaatiosta, mutta ei ole kiinnostunut tapahtuman temasta. Lisäksi hän kokee, että Keski-aikaisilla markkinoilla voi tuntea olevansa osa jotain suurta toisin kuin Joulumarkkinoilla, joka on imagoltaan vaatimattomampi. Talkoopolkukokeiluun osallistuneiden tapauksessa on syytä huomioida, että kumpikin talkootyöntekijä on ollut aiemmin palkallisena tuntityöläisenä Joulumarkkinoilla, joten on mahdollista, että sekin osaltaan vaikuttaa haluttomuuteen tehdä talkootyötä samassa tapahtumassa.

7.3 Haastatteluissa esille nousseet kehittämisideat

Tiedustelin haastatteluissa talkoopolkukokeiluun osallistuneilta näkemyksiä talkootyön kehittämisestä Keski-aikaisilla markkinoilla. Aihetta pohdittiin erityisesti uuden talkootyöntekijän näkökulmasta, sillä kumpikin haastateltava on tullut mukaan Keski-

aikaisille markkinoille työharjoittelun kautta, eikä täten ole kokenut tapahtumaa tyypillisen talkootyöntekijän roolissa.

Haastattelujen perusteella Keskiaikaisilla markkinoilla saattaisi olla tarvetta talkootyöntekijöiden perehdyttämisen ja lähiesimiestyön kehittämiseksi. Perehdytys on tavallisesti koostunut talkootyöntekijöille noin kaksi viikkoa ennen tapahtumaa lähetetystä henkilökuntaohjeistuksesta ja tapahtumaviikolla järjestetystä infokierroksesta, jossa on käyty läpi tapahtuman ohjelmallinen sisältö ja tapahtuma-alue, tapahtuman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sekä talkootyötehtävät. Kaikki talkootyöntekijät eivät kuitenkaan välttämättä ole päässeet osallistumaan kierrokselle, joten osa talkoolaisista on saanut sähköpostitse lähetetyn henkilökuntaohjeistuksen lisäksi ainoastaan pikaisen perehdytyksen tapahtumassa työvuoronsa alussa.

Talkootyöntekijöiden perehdytys on tärkeää, sillä perehdyttämisellä on positiivinen vaikutus talkootyöhön sitoutumiseen ja talkookokemuksen onnistumiseen (Laimio & Välimäki 2011, 33). Keskiaikaisilla markkinoilla jokaisella talkootiimillä on ollut viime vuosina oma vastuuhenkilönsä, joka on ollut tapahtuman palkattu työntekijä tai työharjoittelija. He kaikki ovat kuitenkin hoitaneet pääasiassa muita työtehtäviä tapahtuman aikana. Tästä syystä varsinainen talkootyöntekijöiden kanssa toimiminen ja heidän perehdyttämisenä onkin toisinaan jäänyt varsin vähäiselle huomiolle. Talkootyöntekijä 1 kokee, että tapahtumaorganisaation ollessa pieni ja kiireinen, eikä koko ajan tavoitettavissa olevaa varsinaista talkootyöntekijöiden vastuuhenkilöä ole, saattaa talkootyöntekijälle tulla tapahtumasta kasvoton vaikutelma. Hän kokeekin, että ihmiset tarvitsevat vahvemman kontaktin kuin pelkästään puhelinnumeron, johon he voivat soittaa ongelmatilanteessa. Hänen mukaansa koko tapahtuman ajan tavoitettavissa oleva talkoovastaava jättäisi tapahtumasta hyvän kuvan talkootyöntekijöille.

Talkootyöntekijä 1 mainitsee, että eräässä toisessa tapahtumassa, jossa hän on ollut mukana, on tämänkaltaisen erillinen talkoovastaava. Lisäksi hän kertoo, että on itse kulkenut eräänlaisen talkoopolun kyseisessä tapahtumassa: ensimmäisenä vuotena hän työskenteli talkootyöntekijänä, toisena harjoittelijana ja kolmantena palkattuna työntekijänä. Tämä vastaa jonkin verran Mika Hanskin polkua Keskiaikaisilla markkinoilla esiintyjästä talkootyöntekijäksi ja lopulta Turun Suurtorin keskiaika ry:n varapuheenjohtajaksi. Talkoopolut ja tapahtumat ovat erilaiset, mutta molemmissa tapauk-

sisä voidaan nähdä toiminnan mielekkyydellä ja vastuun kasvattamisella olevan yhteys sitoutumiseen.

Talkootyöntekijä 2 kokee, että tapahtuma on yleisesti hyvin järjestetty ja siellä on mukava työskennellä. Hän nostaa esille, että on tullut tapahtumaan mukaan alun perin harjoittelijana, joten talkookokemus on erilainen kuin talkootyöntekijöillä yleensä. Kysyn häneltä ajatusta aiemmassa haastattelussa ilmenneestä vastuuhenkilön tarpeellisuudesta. Talkootyöntekijä 2 näkee myös tiimikohtaiset vastuuhenkilöt hyödyllisenä kehittämisen kohteena. Hän kokee, että etenkin siivoustiimiin tulevat talkootyöntekijät hyötyisivät vastuuhenkilöstä, joka ottaisi heidät vastaan ja opastaisi tehtäviin. Lisäksi Talkootyöntekijä 2 näkee, että vastuuhenkilö olisi hyvä olla muu kuin tapahtuman varsinaiseen tuotantoryhmään kuuluva henkilö, sillä tuotantoryhmällä on tapahtuman aikana kova kiire. Lisäksi hän mainitsee, että ylipäänsä kaikenlainen viestinnän parantaminen edistää talkookokemusta.

Mahdollinen ratkaisu perehdyttämisen ja lähiesimiestyön kehittämiseksi voisi olla aikaisemmin mukana olleiden talkootyöntekijöiden rekrytoiminen tiiminvetäjiksi samaan tapaan kuin Maailma kylässä -festivaalilla. Myös Mika Hanski näkee mahdollisena, että talkootyöntekijät voisivat edetä talkoopolulla vastuuhenkilön rooliin. Hanski näkee, että vastuuhenkilön rooli voisi olla mielekäs ja palkitseva, sillä moni jakaa mielellään tietoaan ja osaamistaan muillekin. Mika Hanski näkee tärkeänä sen, kuinka uusi talkootyöntekijä otetaan tapahtumassa vastaan. Hanskin mukaan tärkeää on myös, että talkoolainen saa tarvitsemaansa tukea ja pääsee tekemään itselleen tärkeäksi kokemiaan asioita. Talkootyöhön opastamisen Hanski arvioi melko hyväksi. Hänen mukaansa on hyvä, jos talkootiimeissä on mukana aiemminkin tapahtumassa työskennelleitä henkilöitä, jotka voivat toimia ikään kuin tutorin roolissa. Hanski näkee talkootiimien kykenemisen omatoimiseen työskentelemiseen tärkeänä, sillä mitä itsenäisemmin talkootyöntekijät kykenevät työskentelemään, sitä vähemmän se kuormittaa tapahtuman tuotantoryhmää.

Hanski aloittaisi talkootyön kehittämisen jo rekrytointivaiheesta selkeyttämällä talkootyötehtävien sisältöjen esittämistä talkootyöhön hakeville. Talkoorekrytoinnin ohessa työtehtäviä ei ole yleensä juuri avattu, joten tämänkaltainen prosessien avaaminen saattaisi Hanskin mukaan vähentää opastamisen tarvetta tapahtuman aikana. Lisäksi

hän haastattelisi aiemmin talkootyössä olleita ja koostaisi heidän lausuntonsa tapahtuman internetsivuille talkoohakuilmoituksen yhteyteen. Hanskin mukaan lausunnoista voisi käydä ilmi asioita, joita talkootyöntekijät ovat saaneet työstä. Näitä asioita voisivat olla esimerkiksi uudet taidot, ystävät tai cv-merkintä.

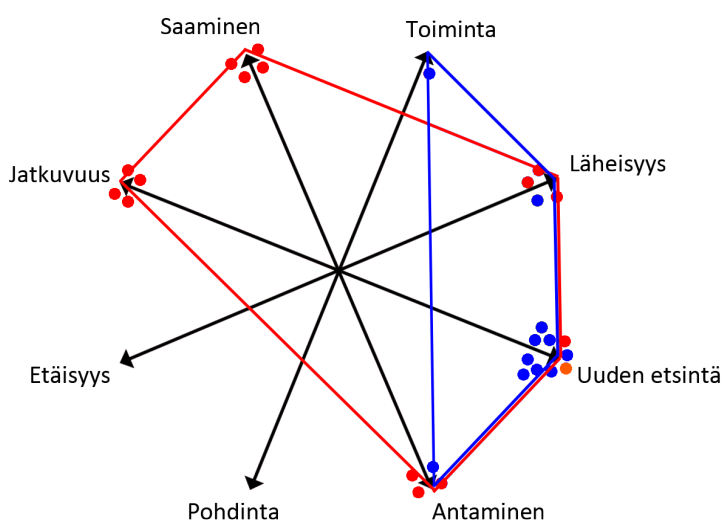
Tiedustelin talkoopolkukokeilun haastattelujen yhteydessä myös mielenkiintoa Turun Suurtorin keskiaika ry:n ympärivuotista toimintaa kohtaan, sillä toiminnan kiinnostavuus oli noussut esille talkootyöntekijöille tehdyn kyselyn vastauksissa. Haastattelujen perusteella yhdistyksen ympärivuotista toimintaa olisi hyödyllistä laajentaa ja kehittää. Talkootyöntekijä 2 näkee, että Keskiaikaisiin markkinoihin liittyvän sivistävän näkökulman voisi liittää myös Joulumarkkinoihin vahvemmin historian kautta. Talkootyöntekijä 1 kokee, että tapahtumat pelkästään ovat yksipuolinen tapa toteuttaa yhdistyksen tavoitetta, joka on keskiajan historian, arkeologian, muinaistekniikan ja käsityötaitojen tuntemuksen ja harrastuksen edistäminen. Hän näkeekin, että aktiivisempi ympärivuotinen toiminta voisi laajentaa tavoitteiden toteutumista. Mika Hanski on niin ikään kiinnostunut kehittämään tapahtumien ulkopuolista toimintaa. Hän on pitänyt jo aiemmin järjestettyjä luentoja keskiajan historiasta kiinnostavina, mutta hän ehdotti, että talkootyöntekijöille järjestettäisiin eksklusiivisia kierroksia esimerkiksi Turun tuomiokirkon normaalisti suljettuna oleville alueille.

Ympärivuotinen toiminta nähdään myös väylänä tehdä yhdistystä helpommin lähestyttävämmäksi talkootyöntekijän näkökulmasta. Talkootyöntekijä 1 kokee, että talkootyöhön olisi helpompi ryhtyä ympärivuotisen toiminnan kautta, eikä yhdistys tuntuisi niin kasvottomalta kuin se nyt on. Hän näkee aktiivisen ympärivuotisen toiminnan myös luovan positiivista ja lämmintä mielikuvaa yhdistyksestä, ja kokee tapahtumien pysyvän toiminnan kautta paremmin esillä tapahtumarikkaassa kaupungissa. Talkootyöntekijä 2 niin ikään kokee, että talkootyöntekijäksi ryhtymisen kynnyks voisi olla matalampi, mikäli tapahtuman taustalla olevat ihmiset olisivat valmiiksi tuttuja.

8 KEHITTÄMISTYÖN TULOKSET

Tämän tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena oli selvittää, kuinka talkootyötä olisi mahdollista kehittää Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla motivoinnin ja sitouttamisen avulla. Tavoitteena oli tutkia, onko talkootyöntekijöiden määrää ja talkootyön laatua mahdollista kasvattaa mahdollistamalla talkootyöntekijöiden suunnitelmallinen eteneminen talkoopolulla ja kehittämällä talkootyön ja Turun Suurtorin keskiäika ry:n toiminnan välistä yhteyttä. Talkootyön kehittämisen lähtökohtana oli talkootyöhön motivoivien tekijöiden ymmärtäminen Turun Suurtorin keskiäika ry:n tapahtumissa.

Keskiaikaisten markkinoiden talkootyön motivaatiotekijät ovat monitahoiset ja muuttuvat. Tutkimuksen perusteella tapahtuma tarjoaa selkeästi erilaisia motivaatiotekijöitä uusille ja aikaisemmin mukana olleille talkootyöntekijöille. Kyselytutkimuksessa löydetyt motivaatioelementit on sijoitettu alla olevassa kuviossa Yeungin vapaaehtoistoiminnan timanttimalille (Kuvio 13). Ensimmäistä kertaa tapahtumassa työskennelleiden talkootyöntekijöiden motivaatioelementit on merkitty sinisellä värillä ja aiemmin mukana olleiden talkootyöntekijöiden punaisella värillä. Oranssilla värillä on merkitty yksi motivaatioelementti, jonka ilmoittanut vastaaja ei kertonut, kuinka monta kertaa on ollut talkootyössä tapahtumassa.

Kuvio 13: Keskiikaisten markkinoiden talkootyöntekijöiden motivaatioelementit. Yeungin (2005b, 107) vapaaehtoistoiminnan timanttimalin pohjalta mukailtu Skantsi 2018.

Talkootyöntekijöille tehdyn kyselyn mukaan tärkein yksittäinen motivaatiotekijä on uuden etsintä, joka motivoi 37 % kyselyyn vastanneista talkootyöntekijöistä. Tämän motivaatiotekijän piiriin kuuluvat muun muassa kiinnostus tapahtumaa ja uusia kokemuksia kohtaan. Lähes jokainen uuden etsinnän motivoima oli ollut talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Muita kyselyyn vastanneita motivoi talkootyöhön Yeungin vapaaehtoistoiminnan timanttimalissa kuvatuista motivaatioulottuvuuksien ääripäistä läheisyys, jatkuvuus, antaminen, saaminen ja toiminta. Motivaatioelementeiksi purettuna näitä motiiveja edustivat hyvä yhteishenki, aiemmat positiiviset kokemukset tapahtumasta, auttamisen halu, työkokemuksen kartuttaminen sekä ajanvietteen etsintä. Maslow'n tarvehierarkian kautta tarkasteltuna motivaatiotekijät sijoittuvat luontevimmin kolmannelle ja viidennelle tasolle, jotka ovat yhteenkuuluvuuden ja rakkauden sekä itsensä toteuttamisen taso (Maslow 1987, 20–22).

Keskiaikaisilla markkinoilla talkootyöhön motivoivat tekijät ovat pääasiassa sisäisiä. Talkootyön tekeminen itsessään tuottaa iloa talkoolaisille eri tavoin riippuen talkoolaisen henkilökohtaisista motiiveista. Ulkoisen motivaation ohjaamiksi talkootyöntekijöiksi tämän tutkimuksen perusteella voidaan nimetä selvästi ainoastaan talkoolaiset, jotka olivat tulleet talkootyöhön kartuttaakseen työkokemustaan. (Vasalampi 2017, 55.) Talkootyössä sisäisen motivaation piiriin kuuluvat tekijät ovat yleisiä (Kuuluvainen 2015, 46). Keski aikaisten markkinoiden talkootyöntekijöiden tapauksessa sisäisen motivaation osuuden suuruus saattaa osaltaan selittyä ulkoisen motivaation piiriin laskettavien tekijöiden vähäisellä tarjonnalla. Tapahtuman ollessa pääsymaksuton ja talkootyöstä saatavien kiitoslahjojen ollessa vaatimattomia talkootyö Keski aikaisilla markkinoilla ei tarjoa juurikaan ulkoisia palkkioita.

Tapahtuman talkootyön motiivien ymmärtämistä voidaan hyödyntää talkootyön kehittämisessä. Motiivien tuntemus mahdollistaa talkootyön vetovoiman ymmärtämisen ja kehittämisen. Motiivien tuntemusta voidaan käyttää apuna esimerkiksi tapahtuman talkoorekrytoinnissa siten, että talkootyöhön motivoivat tekijät nostetaan selkeämmin esille rekrytointia markkinoitaessa. Tämä edistää talkootyöhön sitoutumista, sillä sitoutumiseen vaikuttavat positiivisesti mielekkäät toimintamahdollisuudet (Karreinen ym. 2010, 35). Käytännössä asian voi toteuttaa esimerkiksi niin, että talkoohakuilmoituksessa nostetaan selkeämmin esille sekä uusia että jo aiemmin mu-

kana olleita talkootyöntekijöitä motivoivia tekijöitä. Tapahtuman tarjoamalla uusilla kokemuksilla ja elämyksillä voidaan vedota kokonaan uusiin tapahtumasta ja aihepiiristä kiinnostuneisiin, kun taas ammatillisesti motivoituneet henkilöt saattavat kiinnostua tapahtuman tarjoamasta työkokemuksesta. Motivaatiotekijöiden tuntemusta voidaan hyödyntää myös talkootyörekrytöinnin markkinoinnin kohdentamisessa. Talkootyön ammatillista puolta voidaan nostaa esille muun muassa kulttuurituotannon alan oppilaitoksille lähetettävissä tiedotteissa. Vastaavasti keskiajan harrastusyhdistyksille voidaan puolestaan markkinoida esimerkiksi talkootyön elämyksellisyyttä.

Selkeät toimenkuvat ovat ammattimaisesti johdetun talkootyön perusta (Kuuluvainen 2015, 66). Talkootyöntekijöiden rekrytointia olisikin mahdollista kehittää avaamalla talkootyötehtäviä hiukan enemmän hakuilmoituksen yhteydessä. Tällä hetkellä tehtävät on lueteltu teemoittain, mutta näitä teemoja ei ole selvennetty, joten hakija ei varsinaisesti tiedä, minkälaisiin tehtäviin käytännössä on hakemassa. Tarkemmat konkreettiset kuvaukset saattaisivat selkeyttää kuvaa talkootyöstä tapahtumassa. Turun Suurtorin keskiaika ry:n varapuheenjohtajan, Mika Hanskin, haastattelussa nousi myös esille ajatus positiivisten lausuntojen keräämisestä aiemmin mukana olleilta talkootyöntekijöiltä. Näitä lausuntoja voidaan hyödyntää talkootyörekrytöinnin yhteydessä esimerkiksi tapahtuman internetsivuilla, sillä talkootyöntekijöiden innostunut ja positiivinen viestintä auttaa uusien talkootyöntekijöiden rekrytoinnissa (Kuuluvainen 2015, 97). Internetsivuilla olevat kommentit eivät toki vastaa täysin tilannetta, jossa talkoolaiset mainostavat talkootyötä tuttavilleen henkilökohtaisesti, mutta ajatus on samansuuntainen.

Keskiaikaisten markkinoiden talkootyöntekijät ovat jonkin verran kiinnostuneita vaativammista työtehtävistä. Kyselytutkimuksen perusteella vaativimmat työtehtävät Keskiaikaisilla markkinoilla koettiin jokseenkin kiinnostavina. Hiukan alle kolmasosa (7) 23 vastaajasta kertoi suoraan olevansa kiinnostunut vaativammista talkootyötehtävistä tapahtumassa. Lisäksi kolme henkilöä kertoi olevansa ehkä kiinnostuneita tulevaisuudessa tai ajan ja resurssien puitteissa. Kiinnostavimpina vaativampina työtehtävinä koettiin asiakaspalveluun liittyvät tehtävät.

Talkoopolkukokeiluun osallistuneet talkootyöntekijät pitivät kokeilun perusteella vaativampia tehtäviä mielekkäinä. Molemmat kokeiluun osallistuneet pitivät mahdollise-

na, että osallistuisivat samoihin työtehtäviin jatkossakin Keskiaikaisilla markkinoilla. Kumpikin talkootyöntekijä jakoi ammatillisen kiinnostuksen tapahtumatuotantoa kohtaan, joten tämä mahdollisesti selittää sen, että tavallista vaativammat työtehtävät tapahtuman sosiaalisen median sisällöntuotannon parissa koettiin mielekkäiksi. Ylipäänsä ammatillisen kiinnostuksen motivoimat talkootyöntekijät voisivat mahdollisesti olla potentiaalisia vaativampiin työtehtäviin etenijöitä, sillä kulttuurialalla kokemuksen kartuttaminen palkattoman työn muodossa on yleistä (Iso-Aho & Soini 2012, 25). Ammatillisen kiinnostuksen motivoimille voisikin tapauskohtaisesti suunnitella vastuullisempia työtehtäviä tapahtumissa. Talkootyötehtävien yksilöllinen suunnittelu talkoolaisten kiinnostuksen mukaan voidaan aloittaa jo rekrytointivaiheessa kartoittamalla tarkemmin hakijoiden mielenkiinnon kohteita ja olemassa olevia taitoja.

Talkootyön ohjeistuksia ja perehdytystä on syytä kehittää. Keski aikaisten markkinoiden talkootyöntekijöille tehdyssä kyselyssä talkootyön osa-alueista työvuorot ja ohjeistukset pisteytettiin toiseksi heikoimmalla arvosanalla, joka oli 3,96 arvosteluasteikon ollessa 1–5. Talkoolaisten perehdyttämisen ja lähiesimiestyön kehittäminen nousivat esille myös talkoopolkukokeilun tiimoilta tehdyissä haastatteluisissa. Haastattelujen perusteella tiiviimpi lähiesimiestyö esimerkiksi talkootiimien varsinaisten ohjaavien vastuuhenkilöiden muodossa voisi olla jatkossa kannattava toimintatapa. Tällainen lähiesimiestyön kehittäminen ei nykyisillä henkilöresursseilla kuitenkaan ole mahdollista. Turun Suurtorin keski aika ry:n tapahtumissa voidaankin soveltaa vastaavaa mallia kuin Maailma kylässä -festivaalilla rekrytoimalla kiinnostuneet ja soveltuvat talkootyöntekijät talkootiimien vastuuhenkilöiksi. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa sitä, että jokaisella talkootiimillä olisi oma lähiesimies, joka ottaisi oman tiiminsä talkoolaiset vastaan tapahtumassa sekä perehdyttäisi ja opastaisi työtehtävissä. Tiiminvetäjien perehdyttäminen luonnollisesti vaatisi ennen tapahtumaa jonkin verran työtä ja suunnittelua, mutta toisaalta näihin tehtäviin olisi luontevaa valita henkilöitä, jotka jo hallitsevat käytännön talkootehtävät tapahtumassa.

Maailma kylässä -festivaalilla talkoovastaavien työhön kuuluu jonkin verran tehtäviä jo ennen tapahtumaa, sillä he vastaavat omien osa-alueidensa talkootyöntekijöiden tarpeen kartoittamisesta sekä talkoolaisten koordinoinnista. Talkoovastaaville maksetaan työstä pieni palkkio. (Eurakoski 2018.) Keski aikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla tiiminvetäjien tarve ajoittuu kuitenkin oikeastaan vain ta-

pahtuman ajalle, joten pidempiaikainen talkootyön tekeminen ennen tapahtumaa ei ole tarpeen. Lisäksi Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumien talkootyöntekijöiden määrä on huomattavasti pienempi kuin Maailma kylässä -festivaalilla, joten työvuorojen organisoimisessa ja muussa ennen tapahtumaa tehtävässä talkootyöhön liittyvässä työssä ei ole tarvetta ulkopuolisen työvoiman hyödyntämiselle. Lyhytaikainen työskentely talkoovastaavana voisikin onnistua ilman rahallista korvausta, mikäli työ itsessään koettaisiin mielekkääksi ja palkitsevaksi.

Talkoopolkumallin avulla voidaan kehittää motivaatiota ja sitoutumista talkootyöhön. Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumien talkootyötä on mahdollista kehittää tarjoamalla kiinnostuneille ja soveltuville talkootyöntekijöille mahdollisuus edetä talkoopolulla vastuullisempiin tai mielenkiintoisempiin tehtäviin. Kyselytutkimuksen mukaan noin kolmasosa talkootyöntekijöistä kokee vastuullisemmat työtehtävät kiinnostavina ja molemmat talkoopolkukokeiluun osallistuneet kokivat kokeilun onnistuneena ja mielekkäänä. Talkootyöntekijöiden suunnitelmallisen etenemisen mahdollistaminen talkoopolulla voidaankin nähdä edistävän motivaatiota ja tätä kautta sitoutumista talkootyöhön. Talkoopolkumallille on kaksi selkeää toteutusmahdollisuutta Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa (Kuvio 14).

Kuvio 14: Talkoopolku prosessina.

Talkoopolkumallin ensimmäinen toteutusmahdollisuus on edellä kuvattu soveltuvien talkoolaisten eteneminen tiiminvetäjiksi. Tämä olisi samalla sekä mahdollisuus motivoimisen ja sitouttamisen edistämiseksi että tilaisuus talkootyön lähiesimiestyön kehittämiseksi. Toinen toteutusmahdollisuus on työtehtävien yksilöllinen suunnitteleminen talkootyöntekijöiden kiinnostuksen kohteiden mukaan. Talkoopolkumalli voidaan ajatella joko lineaarisena etenemisenä talkootyöuralla tai rinnakkaissiirtymänä erilaisiin tehtäviin kiinnostuksen kohteiden muuttuessa. Talkoopolkumalli tähtää ennen kaikkea edistämään talkookokemuksen mielekkyyttä ja kasvattamaan tätä kautta motivaatiota ja sitoutumista talkootyöhön. Malli hyödyttääkin sekä talkootyöntekijöitä motivoivien työtehtävien muodossa että tapahtumajärjestäjää talkoolaisten sitouttamisen välineenä.

Kaikki talkootyöntekijät eivät tutkimuksen perusteella halua vaativampia työtehtäviä. Talkootyöntekijöiden kiinnostuksen kohteet ja työhön motivoivat tekijät onkin syytä kartoittaa huolellisesti rekrytointivaiheessa. Tiiminvetäjien rooliin rekrytoitaessa haasteena on sopivien henkilöiden löytäminen ja talkoopolulla etenemisen mahdollisuudesta tiedottaminen. Tehtäviä ei käytännössä ole mahdollista tuoda esille rekrytointin yhteydessä, sillä on mahdollista, että kaikki halukkaat eivät sovellu tämänkaltaisiin tehtäviin. Potentiaaliset tiiminvetäjät tulisivatkin voida tunnistaa jo aikaisemmin mukana olleiden talkootyöntekijöiden joukosta. Talkoopolkumallin voidaan ajatella olevan ensisijaisesti suunnattu aikaisemminkin mukana olleille talkootyöntekijöille.

Työtehtävien yksilöllisempi laatiminen talkootyöntekijöiden kiinnostuksen kohteiden mukaan vaatii myös jonkin verran suunnittelua. Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla talkoolaisille yksilöllisesti suunniteltuja tehtävänkuvia ei ole ennen vuoden 2017 talkoopolkukokeilua juuri hyödynnetty, joten tällä hetkellä ei ole olemassa valmiita tehtäviä, jotka odottaisivat oikeaa tekijää. Työtehtävien tulee olla tarkoituksenmukaisia tapahtumien kannalta, mutta tehtävien sisältöä voisi miettiä myös talkootyöntekijöiden kykyjen ja kiinnostusten kautta. Yksilöllisesti suunnitellut tehtävät sopivat erityisesti sellaisille talkootyöntekijöille, jotka haluavat voida vaikuttaa omaan työhönsä tai joita motivoi jokin tietty asia toiminnassa (Kuuluvainen 2015, 67). Tehtävien suunnittelussa täytyy huomioida, että vaikka talkootyötehtäviä voikin suunnitella henkilön kykyjen mukaan, täytyy tehtävien kuitenkin pysyä niin sanotussa jokamiehen taitojen piirissä, sillä talkootyönä tehtävä työ ei voi edellyttää erityistä

osaamista tai koulutusta (Verohallinto 2013, 3). Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla talkootyötä organisoitaessa on myös huomioitava, että tapahtumissa on runsaasti olemassa olevia talkootyötehtäviä, joiden täyttäminen on välttämätöntä tapahtumien järjestämiseksi. Tästä syystä suurin osa talkootyöntekijöistä täytyy jatkossakin ohjata työskentelemään näiden tehtävien parissa.

Idea talkoopolkumallista ei sinänsä ole ainutlaatuinen. Kuuluvainen (2015, 83) painottaa vapaaehtoisen polun ymmärtämisen tärkeyttä vapaaehtoisten johtamisessa. Lisäksi yhdistystoiminnassa on tavallista, että osa kiinnostuneista jäsenistä etenee ennen pitkää vastuullisempiin tehtäviin ja aina yhdistyksen hallitukseen asti. Talkoopolkumallin ajatus onkin, että talkootyöntekijöiden motivaatio ja kiinnostuksen kohteet kartoitetaan tarkasti ja hyödynnetään vahvasti talkootyön suunnittelussa.

Turun Suurtorin keskiäika ry:n ympärivuotiselle toiminnalle on kyselyn perusteella kysyntää. Ympärivuotisen toiminnan kehittämisen on yhteys sitoutumisen edistämiseen, sillä yhdistystoiminnassa yhdessä vietetty aika sitouttaa vahvasti ja lisää myös valmiutta vastuun ottamiseen (Karreinen ym. 2010, 53). Keskiäikaisten markkinoiden talkootyöntekijöille tehdyn kyselyn perusteella yli puolet (13) vastanneista oli kiinnostunut yhdistyksen ympärivuotisesta toiminnasta. Toiminnan muodoista kiinnostavimpina pidettiin vierailuja kulttuurikohteisiin. Lisäksi kiinnostavina pidettiin luentoja, käsityökurseja ja keskiäikaisen tanssin opetusta. Tämänkaltaista toimintaa on todennäköisesti mahdollista lisätä melko vähäiselläkin panostuksella, sillä sitä voidaan järjestää Turun Suurtorin keskiäika ry:n jäsenyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden olemassa olevia toimintoja hyödyntämällä. Jonkin verran tällaista toimintaa onkin jo olemassa, sillä yhdistys on järjestänyt useana vuonna luentoja ja opastettuja kierroksia. Toimintaa kannattaa kuitenkin lisätä ja siitä on hyödyllistä tiedottaa voimakkaammin talkoorekrytoinnin yhteydessä, sillä on mahdollista, että se houkuttelee mukaan toimintaan myös uusia talkootyöntekijöitä. Talkoopolkuhaastattelujen perusteella ympärivuotisen toiminnan nähtiin vähentävän tunnetta yhdistyksen kasvottomuudesta sekä madaltavan talkootyöhön ryhtymisen kynnyksiä ja edistävän yhdistyksen tavoitteita.

Tutkimuksen tuloksia voidaan soveltaa myös Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Tämän kehittämistyön perusteella ei voida suoraan löytää konkreettista ja selkeää ratkaisua Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöiden määrän kasvattamiseen, mutta tutkimuksen tuloksia voidaan silti soveltaa tapahtuman talkootyön kehittämisessä. Kyselyyn vastanneista lähes puolet (11) oli kiinnostunut työskentelemään Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla, mutta toisaalta saman verran vastaajista ei osannut sanoa kiinnostustaan Joulumarkkinoiden talkootyötä kohtaan. Tapahtuman talkootyön kehittämisessä voidaan kuitenkin hyödyntää jossain määrin Keski-ikäisten markkinoiden talkootyön motivaatiotekijöitä. Talkoorekrytoinnin markkinointia koskevia kehitysehdotuksia voidaan suurimmalta osin soveltaa myös Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoille. Myös talkoopolkumallia voidaan hyödyntää Joulumarkkinoilla. Tämä on luontevinta yksilöllisten työtehtävien suunnittelussa. Keski-ikäisten markkinoiden tapaan sosiaalisen median sisällöntuotanto voisi olla yksi tällainen tehtävä. Sen sijaan talkoopolkumallin ajatus talkoolaisten etenemisestä tiiminvetäjiksi ei välttämättä sovellu Joulumarkkinoille yhtä luontevasti kuin Keski-ikäisille markkinoille, sillä tapahtuman talkootyöntekijöiden määrä on nykyisellään merkittävästi vähäisempi. Tästä syystä talkoopolkumallin hyödyntämiselle tapahtumassa tällä tavalla ei ole tarvetta.

Vuonna 2017 Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyöntekijöistä kymmenen henkilöä on ollut aikaisemmin mukana talkootyössä Keski-ikäisillä markkinoilla, joten jonkinlaista yhteyttä tapahtumien talkootyön välillä on havaittavissa. On mahdollista, että kumpaankin tapahtumaan osallistuneet talkootyöntekijät ovat löytäneet itselleen mielekkään harrastusmahdollisuuden esimerkiksi joko varsinaisen tekemisen tai yhteisöllisyyden kautta. Vapaaehtoistoiminnan timanttimallissa nämä talkootyöntekijät voisivat sijoittua motivaatioulottuvuuksissa esimerkiksi jatkuvuuden tai läheisyyden ääripäihin. Toiminnan ja aihepiirin tuttuus sekä aiemmat positiiviset kokemukset ovat jatkuvuuden motivaation elementtejä, kun taas ryhmään kuulumisen, yhteishenki ja sosiaalisuus puolestaan luetaan läheisyyden elementteihin (Yeung 2005, 112–115).

9 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli löytää ratkaisu aitoon käytännön ongelmaan Keski-ikäisillä markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla. Lähestyin ongelmaa kaksiosaisella tutkimuksella, jonka tulosten perusteella laadin kehitysehdotukset talkootyön kehittämiseksi. Tutkimuksen perusteella talkootyöntekijöiden motivaatiota ja sitoutumista voidaan edistää mahdollistamalla talkootyöntekijöiden suunnitelmallinen eteneminen talkoopolulla ja kehittämällä talkootyön ja Turun Suurtorin keskiaika ry:n toiminnan välistä yhteyttä. Tällä tavalla on mahdollista kasvattaa talkootyöntekijöiden määrää ja talkootyön laatua.

Tutkimuksen tulokset ovat hyödynnettävissä sekä Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa että laajemminkin tapahtumatuotannon alalla. Tuloksia on mahdollista hyödyntää periaatteessa missä tahansa tapahtumassa, jonka toteutuksessa käytetään apuna talkootyövoimaa. Motivaatiota ja sitoutumista talkootyöhön voidaan edistää suunnitelmallisesti talkoopolkumallin avulla; talkootyöntekijän yksilölliset motivaatiotekijät, kiinnostuksen kohteet ja taidot huomioimalla tapahtumien talkootyötä voidaan kehittää. Talkoopolkumalli soveltuu erilaisiin toimintaympäristöihin, mutta luontevimmin sitä voidaan hyödyntää tapahtumissa, joissa on tarjolla runsaasti erilaisia työtehtäviä tai joissa on tarve talkoolaisten ja tuotantoryhmän välissä toimivalle tiiminvetäjistä koostuvalle tasolle. Selkeästi suunniteltuna ja paketoituna sen voidaan nähdä olevan hyödyllinen toimintamalli tapahtumille, jotka kamppailevat motivaation ja sitoutumisen haasteiden parissa. Talkootyöntekijöiden sitouttaminen aktiivisen yhteisen toiminnan avulla on myös sovellettavissa monenlaisiin organisaatioihin yksilöllisesti toiminnan luonteen mukaisesti.

Kehittämistyön tulokset tarjoavat otollisen pohjan jatkotutkimuksille. Mikäli Turun Suurtorin keskiaika ry kehittää talkootyön organisointia esitettyjen ehdotusten avulla, voidaan tuloksia mitata jatkossa uudella tutkimuksella. Lisäksi Keski-ikäisten markkinoiden talkootyön motivaatiotekijöistä voidaan saada laajempi ja tarkempi kuva tutkimalla ja analysoimalla talkootyöntekijöiden motivaatiota tulevinakin vuosina. Tämä rakentaa vahvemman perustan motivaatiotekijöiden hyödyntämiselle tapahtuman talkootyön kehittämisessä. Motivaatiotutkimusta olisi myös kiinnostavaa laajentaa käsit-

tämään Keski-ikäisten markkinoiden harrastajanäyttelijät, sillä tällä tavalla voitaisiin tarkastella motivaatiotekijöiden eroja ja yhtäläisyyksiä kahden erilaisen samassa tapahtumassa järjestettävän vapaaehtoistoiminnan välillä. Motivaatioon liittyvien tutkimusten lisäksi talkoopolkumallia voidaan kehittää jatkossakin. Mallin toimivuutta ja soveltuvuutta olisi hyödyllistä tarkastella erilaisissa tapahtumissa, jotta siitä voitaisiin kehittää hyvin toimiva motiivoinnin ja sitouttamisen väline.

Kehittämistyö on luonteeltaan vahvasti kvalitatiivinen, joten tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia on syytä arvioida laadullisen tutkimuksen lähtökohdista. Olen pyrkinyt kuvailemaan tutkimuksessa käyttämäni menetelmät tarkasti. Lisäksi olen pyrkinyt arvioimaan tuloksia kriittisesti läpi koko tutkimuksen. Olen muodostanut tulokset varovaisesti, sillä tutkimuksen otanta on pieni. Kyselytutkimuksen luotettavuus olisi korkeampi, mikäli kyselyyn olisi osallistunut enemmän vastaajia, mutta sen voidaan kuitenkin arvioida olevan vähintäänkin suuntaa antava. Jo tällaisenaan se antaa sekä monipuolisen että johdonmukaisen kuvan talkootyön motivaatiosta ja sitouttamisen mahdollisuuksista Turun Suurtorin keski-ikä ry:n tapahtumissa.

Talkoopolkukokeilun tulokset olisivat saattaneet olla jonkin verran erilaiset, mikäli kokeiluun olisi valittu alun perin talkoorekrytoinnin kautta tapahtumaan tulleita talkootyöntekijöitä. Molemmat kokeiluun valitut olivat suorittaneet aikaisemmin työharjoittelun tapahtumassa ja toimivat muutenkin tapahtumatuotannon parissa, joten heidän tapauksessaan vahva soveltuvuus kokeiluun oli jo ennalta tiedossa. Toisaalta tällä tavalla toteutettuna kokeilu vastasi hyvin tilannetta, jossa talkoopolkumallia hyödynnetään soveltuviin ja kokeneisiin talkootyöntekijöihin. Talkoopolkukokeilun toimivuudesta olisi kuitenkin saatu monipuolisempi kuva, mikäli kokeiluun olisi pyydetty mukaan useampia talkootyöntekijöitä. Kokeilun toteuttaminen kokonaan toisen talkootyön osa-alueen parissa olisi myös voinut tuottaa erilaisia tuloksia.

Tutkimuksen tavoitteena oli kehittää sekä Keski-ikäisten markkinoiden että Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkootyötä. Tapahtumista Joulumarkkinoiden talkootyön tilanne on haastavampi. Nyt tutkimus kuitenkin keskittyi vahvasti Keski-ikäisiin markkinoihin, sillä kumpikin tutkimuksen osa-alue, kysely ja talkoopolkukokeilu, toteutettiin tapahtumassa. Tutkimuksen laajentaminen Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoille olisi ollut hyödyllistä, sillä tällaisenaan se ei anna konkreettista vastausta Joulumark-

kinoiden talkootyöntekijöiden määrän kasvattamiseen. Tuloksia voidaan soveltaa tietyiltä osin Joulumarkkinoilla, mutta tutkimuksen painopisteen jakaminen toisin olisi saattanut hyödyttää Joulumarkkinoita nykyistä enemmän.

Kehittämistyö tähtäsi alusta asti selkeän ongelman ratkaisemiseen, mutta prosessin aikana se paljasti myös uusia kehittämisen kohteita Turun Suurtorin keskiaika ry:n talkootyön organisoinnissa. Tutkimuksen myötä nousi esille viestintään, ohjeistuksiin ja perehdytyksiin liittyviä haasteita, jotka korostivat entisestään talkoopolkumallin tarvetta. Tutkimuksen lähtöajatuksena oli tutkia, voiko talkootyöntekijöitä sitouttaa mahdollistamalla suunnitelmallinen talkoopolku tapahtumassa. Tämä lähtöajatus sai kuitenkin tutkimusprosessin aikana myös toisen tason – talkoopolkumalli konkretisoitui vastaamaan vahvasti talkootyön organisoinnin haasteisiin. Voidaankin todeta, että kehittämistyö vastasi alkuperäisiä tutkimuskysymyksiä laajemmin yhdistyksen talkootyön kehittämisen tarpeeseen.

Motivaatio ja sitoutuminen talkootyöhön muodostavat monimuotoisen ja vaihtelevan kokonaisuuden. Ihmisten erilaiset tarpeet, toiveet ja kiinnostuksen kohteet yhdistettynä muuttuvaan ympäröivään maailmaan luovat jokaisesta talkootyökokemuksesta ainutlaatuisen. Tämä näkyy samanaikaisesti sekä talkootyön voimavarana että haasteena – kuinka motivoida ja sitouttaa talkoolaiset mukaan toimintaan. Talkootyöhön motivoivat tekijät tunnistamalla ja ymmärtämällä on mahdollista kehittää tapahtumien talkootyötä suunnitelmallisesti ja talkoolaisten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Tällä tavalla voidaan rakentaa mielekäs talkookokemus, joka motivoi jatkamaan talkoopolulla.

LÄHTEET

HAASTATTELUT

Eurakoski, Johanna 2018. Viestintä- ja varainhankintapäällikkö. Maailma kylässä - festivaali. Puhelinhaastattelu: 23.1.2018. Haastattelija: Sami Skantsi.

Hanski, Mika 2017. Varapuheenjohtaja. Turun Suurtorin keskiaika ry. Haastattelu: 26.10.2017. Haastattelija: Sami Skantsi.

Talkootyöntekijä 1 2017. Talkootyöntekijä. Keskiaikaiset markkinat. Haastattelu: 19.10.2017. Haastattelija: Sami Skantsi.

Talkootyöntekijä 2 2017. Talkootyöntekijä. Keskiaikaiset markkinat. Haastattelu: 23.10.2017. Haastattelija: Sami Skantsi.

MUUT LÄHTEET

Aarno-Kaisti Kaisu 2013. Vapaaehtoistyöntekijän motivaatiotekijät urheilutapahtumassa. Tapauksena Yleisurheilun Euroopan-mestaruuskilpailut Helsinki2012. Liiketaloustiede, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu. Pro Gradu- tutkielma. Viitattu 16.1.2018.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201310166698>

Euroopan parlamentti 2008. Mietintö vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi (2007/2149(INI)). Istuntoasiakirja A6-0070/2008. Viitattu 25.9.2017.
http://www.kansalaisareena.fi/mietinto_vapaaehtoistyon_roolista_aluekehitysvaliokunta.pdf

Facebook 2017. Instagramin ohje- ja tukikeskus. Mikä on Instagram? Viitattu 8.10.2017.
http://www.facebook.com/help/instagram/424737657584573?locale=fi_FI

Festaripörssi 2018. Mikä on Festaripörssi? Viitattu 19.3.2018.
<http://www.festariporssi.fi/mika-on-festariporssi>

Finland Festivals ry 2014. Festivaalien taloudellisia tunnuslukuja. Finland Festivalsin jäsenfestivaalien taloustietoja vuodelta 2014. Viitattu 10.2.2018.
<http://www.festivals.fi/wp-content/uploads/2016/04/Festivaalien-taloudellisia-avainlukuja-2014.pdf>

Finland Festivals ry 2018. Yhdistys. Viitattu 11.2.2018.
<http://www.festivals.fi/yhditys/>

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara Paula 2001. Tutki ja kirjoita. 6.–7. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Huikari, Emma 2010. Vapaaehtoistoiminnan organisointi Maailma kylässä -festivaalilla. Teoksessa Lari Karreinen & Maria Halonen & Meri Tennilä (toim.) 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry, 134–138.

Ilosaarirock 2013. Ilosaarirock keräsi Joensuuhun 55 000 festivaalikävijää. Viitattu 29.11.2017.
<http://www.ilosaarirock.fi/2013/media/lehdistotiedote0715.php>

Iso-Aho, Juha 2011. Kulttuuri kutsuu. Vapaaehtoiset tapahtumien voimavarana ja hengenluojina. Tuottaja2020 – Osaraportti 6, 1–72. Teoksessa Leena Björkqvist & Katri Halonen & Laura-Maija Hero & Juha Iso-Aho & Outi Teye & Pekka Uotila (toim.) Tuottaja2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Iso-Aho, Juha & Soini, Anne 2012. 1.5 Vapaaehtoistyön laajat mahdollisuudet. Teoksessa Katri Halonen (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja2020 -hankkeen loppuraportti, 24–26. Teoksessa Leena Björkqvist & Katri Halonen & Laura-Maija Hero & Juha Iso-Aho & Outi Teye & Pekka Uotila (toim.) Tuottaja2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Jokivuori Pertti 2002. Sitoutuminen työorganisaatioon ja ammattijärjestöön – Kilpailevia vai täydentäviä? Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, Jyväskylän yliopisto. Väitöstutkimus. Jyväskylä: Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 206. Viitattu 15.1.2018.
<http://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/13345/9513913503.pdf?sequence=1>

Juuti, Pauli 1992. Organisaatiokäyttäytyminen. Johtamisen ja organisaation toiminnan perusteet. 2. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Jyväskylän yliopisto 2010. Jyväskylän yliopiston Koppa. Tutkimusprosessi: Tutkimuksen toteuttaminen. Viitattu 18.10.2017.
<http://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>

Jyväskylän yliopisto 2015a. Jyväskylän yliopiston Koppa. Aineistohankintamenetelmät: Kokonaistutkimus, otanta ja harkinnanvarainen näyte. Viitattu 17.10.2017.
<http://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmat/kokonaistutkimus-otanta-ja-harkinnanvarainen-naeyte>

Jyväskylän yliopisto 2015b. Jyväskylän yliopiston Koppa. Tutkimusstrategiat: Laadullinen tutkimus. Viitattu 18.10.2017.
<http://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Jyväskylän yliopisto 2015c. Jyväskylän yliopiston Koppa. Tutkimusstrategiat: Määrällinen tutkimus. Viitattu 18.10.2017.
<http://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Karreinen Lari & Halonen Maria & Tennilä Meri 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Teoksessa Lari Karreinen & Maria Halonen & Meri Tennilä (toim.) 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry, 5–113.

Kepa ry 2018. Maailma kylässä. Festivaali-info. Viitattu 17.2.2018.
<http://www.maailmakylassa.fi/festivaali-info>

Keskiajan Turku 2017a. Etusivu. Viitattu 13.1.2018.
<http://keskiajanturku.wordpress.com/>

Keskiajan Turku 2017b. Keskiajan Turku -esite. Turku: Turun Suurtorin keskiaika ry.

Kilpiä, Katri & Lähteenmäki, Anu & Voipio Soili 2012. Vapaaehtoistyön tekemisen motiiveista. Teoksessa Juha Iso-Aho & Esko Juhola (toim.) Kulttuuria vapaaehtoistyönä! Sarja F. Katsauksia ja aineistoja 15. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 18–21. Viitattu 11.2.2018.
<http://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/12/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>

Kirkkopalvelut ry 2018. Vapaaehtoistyö.fi. Miksi auttaa meidän kauttamme? Viitattu 17.1.2018.

<http://vapaaehtoistyö.fi/miksi-auttaa-meidan-kauttamme/>

Koltko-Rivera, Mark E. 2006. Rediscovering the Later Version of Maslow's Hierarchy of Needs: Self-Transcendence and Opportunities for Theory, Research, and Unification. *Review of General Psychology* 2006, Vol. 10, No. 4, 302–317. American Psychological Association. Viitattu 1.3.2018.

<http://academic.udayton.edu/JackBauer/Readings%20595/Koltko-Rivera%2006%20trans%20self-act%20copy.pdf>

Kuuluvainen, Salla 2015. Vapaaehtoistyön johtaminen. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Kyntäjä-Saari, Petra 2011. Turun Keskiaikaisten markkinoiden tuotannon muutosprosessit. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 10.2.2018.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105168125>

Laimio, Anne & Välimäki, Sari 2011. Vapaaehtoistyötoiminta kehittyy. Jyväskylä: Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys. Viitattu 28.11.2017.

http://www.kssotu.fi/versova/media/Vapehttoim_KEHITTY.pdf

M&V Software Oy 2018. Vapaaehtoispankki. Usein kysytyt kysymykset. Viitattu 17.1.2018.

<http://www.vapaaehtoispankki.fi/?id=5>

Marjovuori, Ari 2014. Vapaaehtoistyön ytimessä – Järjestömuotoinen vapaaehtoistyö sosiaalisten representaatioiden näkökulmasta. Sosiaalitieteiden laitos, Helsingin yliopisto. Väitöstudium. Viitattu 30.11.2017.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9106-3>

Martela, Frank & Jarenko, Karoliina 2014. Sisäinen motivaatio. Tulevaisuuden työssä tuottavuus ja innostus kohtaavat. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 3/2014. Helsinki: Tulevaisuusvaliokunta. Viitattu 6.2.2018.

http://www.eduskunta.fi/FI/tietoeduskunnasta/julkaisut/Documents/tuvj_3+2014.pdf

Maslow, Abraham H. 1987. *Motivation and Personality*. 3. painos. New York: Harper & Row, Publishers, Inc.

- Maslow, Abraham H. 1993. *The Farther Reaches of Human Nature*. 4. painos. Lontoo: Penguin Books Ltd. Viitattu 5.3.2018.
<http://www.slideshare.net/imbangjtrenggana/abraham-h-maslow-the-farther-reaches-of-human-nature-penguin-nonclassics-1993>
- Mathieu, John E. & Zajac, Dennis M. 1990. A Review and Meta-Analysis of the Antecedents, Correlates, and Consequences of Organizational Commitment. *Psychological Bulletin* Vol. 108 No. 2. 171–194. Viitattu 12.12.2017.
http://cyb.ox.or.kr/lms_board/bbs_upload/%C0%CC%C1%F7%C0%C7%B5%B5%B1%B9%BF%DC%B3%ED%B9%AE.pdf
- Nikkari, Teija & Nissi, Sanna-Kaisa 2010. *Vapaaehtoiset tapahtumissa: Motivaatio ja sitouttaminen*. Lahden ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 11.2.2018.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201003145622>
- Nurmi, Jari-Erik & Salmela-Aro Katariina 2017. Johdanto. Teoksessa Katariina Salmela-Aro & Jari-Erik Nurmi (toim.) *Mikä meitä liikuttaa. Motivaatiopsykologian perusteet*. 3. painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 9–15.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2010. *Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan*. 1.–2. painos. Helsinki: WSOYpro.
- Pukkila, Hanna 2007. *Tehdään yhdessä. Opas onnistuneisiin talkoisiin*. Helsinki: Helmi Kustannus.
- Rantanen, Emmi 2014. *Onnistunut viestintä Ruisrock-festivaalin talkootoiminnassa*. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 29.11.2017.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201403102991>
- Rauhala, Sini 2013. *Vapaaehtoistyön voima. Provinssirock-tapahtuman vapaaehtoistyön kehitysprosessi*. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 29.11.2017.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2013121821737>
- Rautio, Samppa 2016. *Blockfesteilla on paras "tuntipalkka", Qstockissa pienin – selvitimme, montako työtuntia talkoolaisilta vaaditaan festaripassiin*. YleX 12.4.2016. Viitattu 17.1.2018.
http://yle.fi/ylex/uutiset/blockfesteilla_on_paras_tuntipalkka_qstockissa_pienin__selvitimme_montako_tyotuntia_talkoolaisilta_vaaditaan_festaripassiin/3-8805843

Rieska-Leader ry 2018. Leader-rahoitus: talkootyö. Viitattu 17.1.2018.
<http://www.rieskaleader.fi/fi/leader-rahoitus/talkooty%C3%B6>

Rihko, Maija 2010. ”Kiirettä piti, mutta hauskaa oli” Vapaaehtoisten näkemys kulttuuritapahtumien vapaaehtoistoiminnan organisoinnista. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö. Viitattu 11.2.2018.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2010112515550>

Saaranen-Kauppinen Anita & Puusniekka Anna 2006a. 3.3.2 Reliabiliteetti. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Viitattu 18.10.2017.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_2.html

Saaranen-Kauppinen Anita & Puusniekka Anna 2006b. 6.3.2 Teemahaastattelu. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Viitattu 12.1.2018.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html

Sademies, Jenni & Kostiainen, Aino 2017. Vapaaehtoistyöhön liittyvät lait Suomessa. Kansalaisareena. Viitattu 24.9.2017.
http://www.kansalaisareena.fi/Vapaaehtoistyohon_liittyvat_lait_suomessa_VETY_verkko.pdf

Syrén, Irma 2006. Yhteisöllinen johtaminen vapaaehtoistoiminnassa. Kansalaisfoorumi. Viitattu 6.3.2018.
http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/johtaminen_ja_ohjaaminen/kansalaisfoorumi.net/yhteisollinen_johtaminen_vapaaehtoistoiminnassa

Turun ammattikorkeakoulu 2013. Kulttuurivapaaehtoiset Turun AMK:n Taideakatemiassa. Toiminta vuosina 2012–2013. Viitattu 17.1.2018.
http://projektorit.turkuamk.fi/projektit/2786/Vapaaehtoiset_raportti.pdf

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä 2017. Varaslähtö keskiaikaan! – Tutustu Keskiajan Turkuun kiinnostavilla luennoilla. Viitattu 22.1.2018.
<http://www.turunseurakunnat.fi/uutiset/-/news/22665212>

Turun kaupunki 2015. Keskiaikaisilla markkinoilla 180 000 kävijää. Viitattu 29.11.2017.
http://www.turku.fi/uutinen/2015-06-29_keskiaikaisilla-markkinoilla-180-000-kavijaa

Turun kaupunki 2017. Joulukaupunki. Viitattu 24.9.2017.
<http://www.turku.fi/joulukaupunki>

- Turun Sanomat 2013a. Keskiaikaisilla markkinoilla 113 000 kävijää. Viitattu 29.11.2017.
<http://www.ts.fi/uutiset/paikalliset/504253/Keskiaikaisilla+markkinoilla+113000+kavijaa>
- Turun Sanomat 2013b. Ruisrock ylitti kävijätavoitteen kirkkaasti. Viitattu 29.11.2017.
<http://www.ts.fi/kulttuuri/507329/Ruisrock+ylitti+kavijatavoitteen+kirkkaasti>
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2010. Yhdistyksen säännöt.
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2011. Keskiaikaiset markkinat. Toimintasuunnitelma 2011. (ei julk.)
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017a. Keskiaikaiset markkinat. Ajankohtaista: Keskiäikaisilla markkinoilla 163 000 kävijää. Viitattu 20.9.2017.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/blog/2017/07/02/keskiaikaisilla-markkinoilla-163-000-kavijaa/>
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017b. Keskiaikaiset markkinat. Info: Talkootyö tapahtumassa. Viitattu 25.9.2017.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/info/talkootyo-tapahtumassa/>
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017c. Keskiaikaiset markkinat. Info: Turun Suurtorin keskiäika ry. Viitattu 20.9.2017.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/info/turun-suurtorin-keskiaika-ry/>
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017d. Keskiaikaiset markkinat. Työnäytösalue. Viitattu 10.2.2018.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/ohjelma/tyonaytosalue/>
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017e. Keskiäikaisten markkinoiden henkilökuntaohjeistus. (ei julk.)
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017f. Keskiäikaisten markkinoiden työvuorolistat. (ei julk.)
- Turun Suurtorin keskiäika ry 2017g. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat. Ajankohtaista: Joulun valmisteluja 1917 Turussa. Viitattu 8.1.2017.
<http://suurtorinjoulumarkkinat.fi/2017/11/15/joulumarkkinanaytelma-joulunvalmisteluja-1917-turussa/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017h. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat. Tee löytöjä Joulukoristeiden vaihtopisteessä. Viitattu 17.3.2018.
<http://suurtorinjoulumarkkinat.fi/2017/11/07/tee-loytoja-joulukoristeiden-vaihtopisteessa/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017i. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat. Ajankohtaista: Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden talkoohaku on avattu. Viitattu 8.10.2018.
<http://suurtorinjoulumarkkinat.fi/2017/10/09/vanhan-suurtorin-joulumarkkinoiden-talkoohaku-on-avattu/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017j. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat. Ajankohtaista: Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla 98 000 kävijää. Viitattu 8.1.2018.
<http://suurtorinjoulumarkkinat.fi/2017/12/17/vanhan-suurtorin-joulumarkkinoilla-98-000-kavijaa/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017k. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinat. Info. Viitattu 21.9.2017.
<http://suurtorinjoulumarkkinat.fi/yhteystiedot/info/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017l. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden henkilökuntaohjeistus. (ei julk.)

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017m. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden ohjelma-aikataulu.

Turun Suurtorin keskiaika ry 2017n. Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoiden työvuorolistat. (ei julk.)

Turun Suurtorin keskiaika ry 2018a. Keskiaikaiset markkinat. Ohjelma. Viitattu 10.2.2018.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/ohjelma/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2018b. Keskiaikaiset markkinat. Torimyynti. Viitattu 10.2.2018.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/torimyynti/>

Turun Suurtorin keskiaika ry 2018c. Keskiaikaiset markkinat. Info: Keski aikaisten markkinoiden värikkäät vuodet. Viitattu 11.2.2018.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/info/keskiaikaisten-markkinoiden-varikkaat-vuodet/>

- Turun Suurtorin keskiaika ry 2018d. Keskiaikaiset markkinat. Info: Keskiajan Turku. Viitattu 11.2.2018.
<http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/info/keskiajan-turku/>
- Valliluoto Sari 2014. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja esteistä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksiä 4/2014. Viitattu 21.1.2018.
http://www.kansalaisareena.fi/Vapaaehtoistoiminnan_mahdollisuuksista_ja_esteista.pdf
- Valtari, Minna 2013. Someco: Tapahtumajärjestäjän some-muistilista. Viitattu 8.10.2017.
<http://someco.fi/blogi/tapahtumajarjestajan-some-muistilista/>
- Vasalampi, Kati 2017. Itsemääräämisteoria. Teoksessa Katariina Salmela-Aro & Jari-Erik Nurmi (toim.) Mikä meitä liikuttaa. Motivaatiopsykologian perusteet. 3. painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 54–65.
- Verohallinto 2011. Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen? Viitattu 30.11.2017.
http://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/yhdistys-ja-saatio/milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyo/
- Verohallinto 2013. Luonnollisen henkilön tekemän talkoo-, naapuriapu- ja vaihtotyön verotus. Viitattu 25.9.2017.
http://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48423/luonnollisen_henkilon_tekeman_talkoo_na/
- Verohallinto 2017. Yleishyödyllisten yhteisöjen ja julkisyhteisöjen vapaaehtoistoiminnan ennakkoperintäkysymykset. Viitattu 30.11.2017.
http://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48059/yleishyodyllisten_yhteisojen_ja_julkisy/
- Vilpas, Pertti 2013. 1. Kvantitatiivinen tutkimus. Metropolia. Viitattu 11.11.2017.
<http://users.metropolia.fi/~pervil/kvantsu/Moniste.pdf>
- Yeung, Anne Birgitta 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – Ihanteita vai todellisuutta? Tutkimus suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry.

Yeung, Anne Birgitta 2005a. Tutkimustyökaluja vapaaehtoismotivaation mysteeriin. Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 83–103.

Yeung, Anne Birgitta 2005b. Vapaaehtoistoiminnan timantti. Miten mallintaa motivaatiota? Teoksessa Marianne Nylund & Anne Birgitta Yeung (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino, 104–125.

Yeung, Anne Birgitta 2007. Innoittava vapaaehtoistoiminta – toimintaan sitoutuminen ja sen tukeminen. Teoksessa Harju, Aaro (toim.) Kansalaistoimintaan kätketty aarre. Espoo: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry, 152–185.

LIITTEET

Liite 1: Haastattelurunko (Eurakoski, Johanna 2018)

1. Kuinka monta talkootyöntekijää työskentelee vuosittain Maailma kylässä -festivaalilla?
2. Minkälainen on jakauma uusien ja aiemmin mukana olleiden talkootyöntekijöiden välillä?
3. Mikä talkootyöntekijöitä motivoi työhön ja kuinka heitä motivoidaan ja sitoutetaan mukaan toimintaan?
4. Järjestetäänkö talkootyöntekijöille ympärivuotista toimintaa?

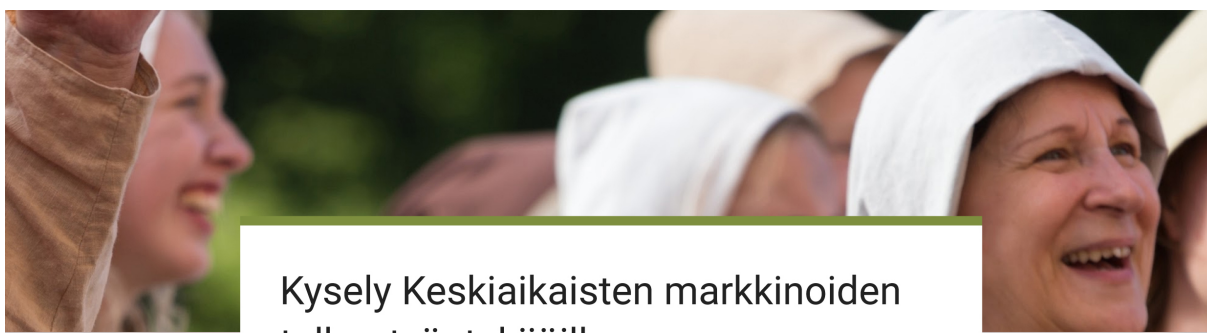
Liite 2: Haastattelurunko (Hanski, Mika 2017)

1. Milloin olit ensimmäistä kertaa talkootyöntekijänä Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla?
2. Miksi olet kiinnostunut talkootyöstä Turun Suurtorin keskiaika ry:n tapahtumissa?
3. Kuinka kiinnostuit Turun Suurtorin keskiaika ry:n yhdistystoiminnasta?
4. Miten yhdistyksen toiminnassa eteneminen on tapahtunut?
5. Kuinka kehittäisit talkootyön järjestämistä Keskiaikaisilla markkinoilla ja Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla?
6. Kuinka kehittäisit Turun Suurtorin keskiaika ry:n ympärivuotista toimintaa?

Liite 3: Haastattelurunko (Talkootyöntekijä 1 ja 2 2017)

1. Miksi olet kiinnostunut talkootyöstä Keskiäikaisilla markkinoilla?
2. Minkälaisena koit aiempaa vastuullisemmat talkootyötehtävät Keskiäikaisilla markkinoilla?
3. Oletko kiinnostunut jatkossakin vastaavista talkootyötehtävistä Keskiäikaisilla markkinoilla?
4. Oletko kiinnostunut talkootyötehtävistä Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla?
5. Oletko kiinnostunut Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestämästä ympärivuotisesta toiminnasta?
6. Kuinka kehittäisit talkootyön järjestämistä Keskiäikaisilla markkinoilla?

Liite 4: Kysely vuoden 2017 Keskiäikäisten markkinoiden talkootyöntekijöille

Kysely Keskiäikäisten markkinoiden talkootyöntekijöille

Turun Suurtorin keskiäikä ry on järjestänyt Keskiäikäiset markkinat nyt seitsemänä peräkkäisenä vuotena. Pyrimme aktiivisesti kehittämään tapahtumaa ja pitämään sen mielenkiintoisena niin kävijöille kuin tapahtumassa mukana oleville vapaaehtoisille avustajillekin. Tämän kyselyn avulla keräämme talkootyöntekijöiden ajatuksia talkootyöstä tapahtumassa. Vastaamalla kyselyyn voit auttaa kehittämään Keskiäikäisiä markkinoita! Kysely on osa Turun Suurtorin keskiäikä ry:n talkootoimintaa koskevaa opinnäytetyötä.

Voit vastata kyselyyn sekä omalla nimelläsi että täysin anonymisti. Mihinkään kysymykseen ei ole pakko vastata. Kysely on avoinna 14.7.–18.8.2017.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan lahjakortti Ravintola Teiniin. Kyselyn lopussa on kenttä, johon voit täyttää nimesi ja yhteystietosi. Nimettömänä kyselyyn vastanneet voivat osallistua arvontaan lähettämällä nimen ja yhteystiedot sähköpostitse osoitteeseen info@keskiaikaismarkkinat.fi.

1. Sukupuoli

Mies

Nainen

Muu

En halua kertoa

2. Ikä

Alle 18

18–29

30–39

40–49

50–59

60–69

70–

En halua kertoa

3. Kuinka monena vuonna olet ollut talkootyössä Keskiaikaisilla markkinoilla?

Oma vastauksesi

4. Mistä kuulit, että Keskiaikaisille markkinoille etsitään talkootyöntekijöitä?

- Tapahtuman nettisivuilta
- Facebookista tai Instagramista
- Lehestä tai radiosta
- Aiemmin vapaaehtoisena olleelta tuttavalta

Muualta, mistä?

Oma vastauksesi

5. Miksi hait talkootyöhön Keskiaikaisille markkinoille?

Oma vastauksesi

6. Vastasitko talkootyö tapahtumassa odotuksiasi?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

7. Oletko kiinnostunut vaativammista työtehtävistä Keskiaikaisilla markkinoilla?

Oma vastauksesi

8. Mikäli olet kiinnostunut, niin minkälaiset työtehtävät olisivat mielekkäitä?

Oma vastauksesi

9. Oletko kiinnostunut Keskiaikaisiin markkinoihin liittyvästä ympärivuotisesta toiminnasta, kuten luennoista, opastetuista kierroksista kulttuurikohteisiin, käsityökurseista tai muusta harrastustoiminnasta?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

10. Mikäli olet kiinnostunut ympärivuotisesta toiminnasta, niin minkälaista toimintaa haluaisit Turun Suurtorin keskiaika ry:n järjestävän?

Oma vastauksesi

11. Oletko kiinnostunut talkootyöstä myös Vanhan Suurtorin Joulumarkkinoilla?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

12. Kuinka hyvin seuraavat osa-alueet on mielestäsi toteutettu Keskiaikaisilla markkinoilla?

Merkitse haluamasi vaihtoehto asteikolla 1–5 (1 = erittäin huonosti, 5 = erittäin hyvin)

	1	2	3	4	5
Hakeminen talkootyöhön	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedonkulku	☐	☐	☐	☐	☐
Työvuorot ja ohjeistukset	☐	☐	☐	☐	☐
Taukotilat	☐	☐	☐	☐	☐
Ruokailu	☐	☐	☐	☐	☐
WC-tilat	☐	☐	☐	☐	☐
Karonkka	☐	☐	☐	☐	☐

13. Terveisiä, palautetta ja kehitysehdotuksia Keskiaikaisille markkinoille!

Oma vastauksesi

14. Nimesi ja yhteystietosi lahjakortin arvontaa varten

Oma vastauksesi

LATAA

Älä koskaan lähetä salasanaa Google Formsin kautta.